

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สถาพร ปุ่มเป้า

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1"

ของ สถาพร ปุ่มเป้า

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สนม ครุฑเมือง)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยากาญจน์ ไตพิทักษ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ดร.ทรงภพ ชุมนธูรส)

อนุมัติ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล มณีสว่าง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัย	สถาพร ปุ่มเป้า
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา วิชญาปกรณ์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ ไตพิทักษ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563
คำสำคัญ	วิธีการสอนแบบ SQ4R, สื่อมัลติมีเดีย, ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) สื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test

for dependent) และสถิติทดสอบกลุ่มเดียว (t – test One Sample)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.83, S.D. = 0.38$) และเมื่อนำไปทดลองใช้พบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.84/81.74
2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66, S.D. = 0.57$) สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title	THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING ABILITY IN LITERARY TITLE NIRAT PHU KHAO THONG BY USING SQ4R METHOD WITH MULTIMEDIA FOR MATTHAYOM 1 STUDENTS
Author	SATHAPORN POOMPAO
Advisor	Associate Professor Kanchana Witchayapakorn, Ph.D.
Co-Advisor	Assistant Professor Krittayakan Topithak, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Thesis in Thai Language, Naresuan University, 2020
Keywords	Teaching method SQ4R, Multimedia, The ability to read Analytically

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to establish and determine the effectiveness of learning activities to develop the ability to read the literature on the Nirat Phu Khao Thong analytically using the teaching method SQ4R in accordance with multimedia for the Mathayomsuksa 1 students according to the standard criteria of 80/80. 2) to compare the ability to read the literature on the Nirat Phu Khao Thong analytically by the Mathayomsuksa 1 students before and after organizing learning activities using the SQ4R teaching method in conjunction with the multimedia media. 3) to study the satisfaction of the Mathayomsuksa 1 students towards learning activities to develop the ability to read the literature on the Nirat Phu Khao Thong analytically using the teaching method SQ4R in conjunction with multimedia. Population sample was Mathayomsuksa 1 students of Satit Wittayalai Song Phutthachinnarat School, Muang District, Phitsanulok Province, 2nd Semester, Academic Year 2020, with a total of 23 learners, which were obtained using Purposive Sampling. The research instruments were 1) lesson plan of literature learning management on the Nirat Phu Khao Thong using the teaching method SQ4R in conjunction with multimedia for the Mathayomsuksa 1 students 2) multimedia media and literature on the Nirat Phu Khao Thong for the Mathayomsuksa 1 students. 3) analytical reading ability test 4) student satisfaction questionnaire with learning

activities. The data were analyzed by the means of statistics, mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), t - test for dependent variable and t - test One Sample. The results of the research were as follows:

1) The results of studying and probing on the effectiveness of learning activities to develop the ability to read the literature on the Nirat Phu Khao Thong analytically using the teaching method SQ4R in conjunction with multimedia for the Mathayomsuksa 1 students suggested that the quality was at the highest level (\bar{x} = 4.83, S.D. = 0.38), and when it was tested for implementation, the efficiency was 85.84/81.74.

2) Analytical reading ability of the literature on the Nirat Phu Khao Thong using the teaching method SQ4R in conjunction with multimedia for the Mathayomsuksa 1 students after studying was significantly higher than that of the before studying at the .05 level.

3) The results of the students' satisfaction on study the learning activities to develop the ability to read the literature on the Nirat Phu Khao Thong analytically using the teaching method SQ4R in conjunction with the multimedia for the Mathayomsuksa 1 students suggested that it was overall at the highest level (\bar{x} = 4.66, S.D. = 0.57) More than statistically significant criteria at the .05 level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชาปกรณ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยาภาณุจัน โดพิทักษ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สนม ครุฑเมือง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ทรงภพ ขุนมธูรส กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยชี้แนะแนวทางแก้ไขทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ จุฑารัตน์ เกตุปาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ งามอาภาวิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คุณอนันท์ นิรมล และ ดร.ทรงภพ ขุนมธูรส ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหลวงพ่อพะชรวินวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร และโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการ วิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ, ดร. ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระศรีรัตนมหา ธาตุธรรมหาวิหาร ที่ให้ความเมตตาถวายทุนการศึกษาตลอดจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบพระคุณคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มอบทุนอุดหนุนการวิจัย สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

และสุดท้ายขอขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวทุกคนของผู้วิจัย ที่ให้ กำลังใจและให้การสนับสนุนอย่างดีที่สุดเสมอมา จนถึงวันที่ผู้วิจัยประสบความสำเร็จคุณค่าและ ประโยชน์ทั้งปวงอันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศให้ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

สถาพร ปุ่มเป้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญรูปภาพ.....	ต
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของงานวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	11
1.2 การเรียนรู้ภาษาไทย.....	12
1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย.....	12

1.4	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	13
1.5	คุณภาพผู้เรียน	16
2.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี.....	17
2.1	ความหมายของวรรณคดี.....	17
2.2	องค์ประกอบของวรรณคดี.....	18
2.3	คุณค่าของวรรณคดี.....	19
2.4	หลักการวิจารณ์วรรณคดี.....	20
2.5	การจัดการเรียนการสอนวรรณคดี.....	22
2.6	วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง.....	24
3.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์	26
3.1	ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	26
3.2	ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	27
3.3	จุดมุ่งหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	28
3.4	องค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	29
3.5	ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	30
3.6	ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	31
3.7	แนวทางการจัดการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	33
4.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบ SQ4R.....	35
4.1	ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R.....	35
4.2	ขั้นตอนวิธีการสอนแบบ SQ4R.....	36
4.3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ4R.....	37

4.4	ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R.....	38
5.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อมัลติมีเดีย.....	39
5.1	ความหมายของสื่อมัลติมีเดีย.....	39
5.2	รูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย.....	40
5.3	องค์ประกอบของสื่อมัลติมีเดีย.....	41
5.4	กระบวนการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย.....	43
5.5	ประโยชน์ของการเรียนการสอนด้วยสื่อมัลติมีเดีย.....	47
6.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	49
6.1	ความหมายความพึงพอใจ.....	49
6.2	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	50
6.3	การวัดความพึงพอใจ.....	52
7.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
7.1	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง.....	53
7.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ และวิธีการสอนแบบ SQ4R.....	54
7.3	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อมัลติมีเดีย.....	56
7.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	57
บทที่ 3	58
วิธีดำเนินงานวิจัย	58
1.	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
2.	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
4.	ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลการวิจัย.....	59

5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	60
6. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
6.1 ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดย ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	60
6.2 ขั้นตอนในการสร้างสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	62
6.3 ขั้นตอนในการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	64
6.4 ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ (Pre - test and Post - test)	66
6.5 ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ของแบบสอบถามความพึงพอใจของ นักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดย ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	70
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
8. การวิเคราะห์ข้อมูล	73
9. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
บทที่ 4	79
ผลการวิจัย	79
ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการ สอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	79

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	92
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	93
บทที่ 5.....	98
บทสรุป.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	106
บรรณานุกรม.....	107
ประวัติผู้วิจัย.....	312

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	มาตรฐาน ท 1.1 และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	13
ตารางที่ 2	มาตรฐาน ท 5.1 และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	15
ตารางที่ 3	แสดงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	61
ตารางที่ 4	แสดงรายการสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	63
ตารางที่ 5	แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40	67
ตารางที่ 6	แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	73
ตารางที่ 7	แสดงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	80
ตารางที่ 8	แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านสาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	80
ตารางที่ 9	แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	81

ตารางที่ 10 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	82
ตารางที่ 11 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ของแผนการจัดการ เรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	82
ตารางที่ 12 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	84
ตารางที่ 13 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของ แผน การจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	84
ตารางที่ 14 แสดงรายการของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	85
ตารางที่ 15 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านส่วนนำ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	86
ตารางที่ 16 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง ของสื่อ มัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	87
ตารางที่ 17 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านรูปแบบการนำเสนอ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	87

<p>ตารางที่ 18 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านเสียง วิดีโอ และภาษา ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....</p>	88
<p>ตารางที่ 19 ผลการประเมินคุณภาพด้านข้อความ และตัวอักษร ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....</p>	89
<p>ตารางที่ 20 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านภาพ สี และปฏิสัมพันธ์ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....</p>	90
<p>ตารางที่ 21 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ และสื่อ มัลติมีเดีย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80.....</p>	91
<p>ตารางที่ 22 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและ หลัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1</p>	92
<p>ตารางที่ 23 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1</p>	93
<p>ตารางที่ 24 แสดงผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1</p>	95

ตารางที่ 25 แสดงผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	96
ตารางที่ 26 แสดงผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านประโยชน์ที่ได้รับ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	97
ตารางที่ 27 แสดงผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	131
ตารางที่ 28 แสดงผลการประเมินคุณภาพของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	137
ตารางที่ 29 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กับนักเรียนกลุ่มทดลอง แบบ 1:100 จำนวน 23 รูป.....	140
ตารางที่ 30 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 รูป	141
ตารางที่ 31 แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	168

ตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อ ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 ข้อ.....	170
ตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่า ความเที่ยง (KR – 20) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ.....	172
ตารางที่ 34 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ก่อนและ หลัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	175
ตารางที่ 35 แสดงผลการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	184
ตารางที่ 36 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาร์ค ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการ จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดย ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ.....	186
ตารางที่ 37 แสดงผลคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้ วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 23 รูป.....	187

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แผนผัง และตัวอย่างกลอนนิราศภูเขาทอง	25
ภาพที่ 2 QR Code สำหรับแสกนเข้าสู่สื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	298
ภาพที่ 3 หน้าปกของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	298
ภาพที่ 4 หน้าต้อนรับของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	299
ภาพที่ 5 หน้าคำนำของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	299
ภาพที่ 6 หน้าคำชี้แจงของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	300
ภาพที่ 7 หน้าประวัติผู้จัดทำสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	300
ภาพที่ 8 หน้าสารบัญ (1) ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	301
ภาพที่ 9 หน้าสารบัญ (2) ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	301
ภาพที่ 10 หน้าปกสื่อมัลติมีเดีย เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	302
ภาพที่ 11 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 2) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	302

ภาพที่ 12 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 3) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศ ภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	303
ภาพที่ 13 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 4) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศ ภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	303
ภาพที่ 14 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 5) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศ ภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	304
ภาพที่ 15 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 6) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศ ภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	304
ภาพที่ 16 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 7) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศ ภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	305
ภาพที่ 17 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 8) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศ ภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	305
ภาพที่ 18 การทดลองใช้ (Thy – Out) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิง วิเคราะห์ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เคยเรียนวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ผ่าน มาแล้ว	307
ภาพที่ 19 การทดลองใช้ (Try – Out) หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ 1:1 โรงเรียนหลวงพ่อบุญทวีทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	307
ภาพที่ 20 การทดลองใช้ (Thy – out) หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ 1:100 โรงเรียนหลวงพ่อบุญทวีทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำนวน 23 รูป....	308
ภาพที่ 21 การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (1) กับกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์ พุทธ ชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23 รูป.....	309
ภาพที่ 22 การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (2) กับกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์ พุทธ ชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23 รูป.....	310

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

วรรณคดีไทยเป็นสมบัติอันล้ำค่าของแผ่นดิน มีส่วนช่วยพัฒนาให้ชาติไทยมีความเจริญรุ่งเรืองด้วยอารยธรรมอย่างสูงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แสดงถึงเอกลักษณ์และความเป็นเอกราชของชาติตลอดมา เป็นมรดกทางภาษาที่ควรค่าแก่การศึกษาและอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ในฐานะมรดกทางภูมิปัญญาของบรรพชนไทย มีคุณสมบัติอันสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติได้อย่างมั่นคง ดังที่ ราตรี เพ็ริยพานิช (2552, หน้า 58) ได้กล่าวว่า วรรณคดีไทย คืองานประพันธ์ที่ทรงคุณค่า และมีความงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ทางภาษา เพราะกวีได้นำถ้อยคำมาเรียบเรียงในรูปแบบของร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างไร้ประหลาด ประกอบกับเนื้อหาสาระที่ช่วยจรรโลงใจผู้อ่านให้มีจิตใจงดงามตามข้อคิด และคุณค่าที่แฝงอยู่ในวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ เราจึงมองเห็นคุณค่า และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ในวรรณคดีไทย

นอกจากนี้ วรรณคดียังสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมไทย วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในแต่ละยุคสมัย ผ่านการถ่ายทอดของกวีผู้แต่ง และการเรียบเรียงถ้อยคำเป็นเรื่องราวอย่างละเอียดลออด้วยท่วงทำนองลีลา การใช้ศิลปะภาษา ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงความไพเราะเกิดความซาบซึ้งประทับใจ อรรถรสแห่งวรรณคดีที่ได้รับร้อยกรองยังแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ที่เกิดจากสภาวะของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์ต่อบุคคล สถานที่ เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังกล่อมเกลารมณ์ให้ละเอียดอ่อน ก่อให้เกิดสุนทรียภาพในจิตใจ ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดให้เข้าใจผู้อื่น วรรณคดีนอกจากจะประเทืองอารมณ์และสติปัญญาแล้ว ยังให้คุณค่าในด้านศีลธรรม ซึ่งเป็นแนวทางให้รู้จักการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม

ด้วยความสำคัญของวรรณคดีที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนรู้ แสดงให้เห็นถึงความเจริญทางสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม และยังช่วยยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้สูงขึ้นดังที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นในส่วนของการจัดการศึกษาวรรณคดี กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้การเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม ให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 54) และได้กำหนดเนื้อหาของการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรม คือ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์

และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้าน ที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษ ที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 38)

ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีนั้น นอกจากจะต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจ และแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่า ถึงแม้ว่าการเรียนวรรณคดี จะไม่สามารถนำไปประโยชน์ไปประกอบอาชีพได้โดยตรง แต่การเรียนวรรณคดี มีความสำคัญในแง่ ของการให้ความบันเทิง ทำให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งจากรสความงามของบทประพันธ์ และข้อคิด คติธรรมตลอดจนอุทาหรณ์สอนใจที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นผู้เรียนจึงจำเป็นต้องเข้าใจเนื้อเรื่องของวรรณคดีที่ศึกษาอย่างซาบซึ้ง โดยอาศัยทักษะพื้นฐานของการอ่าน และการที่จะอ่านวรรณคดีให้เกิดความเข้าใจและซาบซึ้งได้นั้น ผู้เรียนจะต้องมีทักษะความสามารถในการอ่านที่ดีด้วย ดังที่ จารุวรรณ เทียนเงิน (2547, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ในการเรียนการสอนวรรณคดีให้ได้ผลสัมฤทธิ์ ครูผู้สอนต้องฝึกให้นักเรียนได้พิจารณาวรรณคดี คือศึกษาวรรณคดีอย่างลึกซึ้ง โดยการอ่านวรรณคดีอย่างพินิจพิเคราะห์ทำความเข้าใจ ตีความ พิจารณาเนื้อหาและแนวคิด แล้วสามารถประเมินค่าวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ในด้านศิลปะการประพันธ์ องค์ประกอบ และคุณค่าได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะให้ความสำคัญกับวรรณคดีและวรรณกรรม แต่ในปัจจุบันการเรียนการสอนวรรณคดีก็ยังไม่ประสบ ผลสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่อีกมาก เนื่องจากผู้เรียน ในสมัยปัจจุบันให้ความสำคัญกับการอ่านวรรณคดีน้อยลง ขาดความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม การเรียนการสอน ไม่สนใจหรืออยากเรียนวรรณคดีด้วยความรู้สึกชอบ แต่ต้องเรียนเพราะถูกบังคับ ให้เป็นวิชาที่ต้องเรียน ดังที่ อัจฉิมา เกิดผล (2546, หน้า 127) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอน วรรณคดียังเกิดปัญหอยู่มาก เนื่องจากนักเรียนไม่มีความสนใจที่อยากจะเรียน และยังเห็นว่า วรรณคดีเป็นสิ่งมอมเมา ไร้เหตุผล และเป็นเรื่องเพ้อฝัน เช่นเดียวกับ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2540, หน้า 197) ได้กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการเรียนวรรณคดีเกิดจากผู้อ่านหรือผู้เรียน กล่าวคือเรื่องของภาษาที่เป็นศัพท์เฉพาะ ภาษาพื้นสมัย ภาษาถิ่น และภาษาวรรณคดี ซึ่งสาเหตุ ดังกล่าวนี้อาจส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความสนใจ ไม่สามารถเข้าถึงความไพเราะ ของถ้อยคำที่ปรากฏในวรรณคดีได้ หรือเรียนเพียงเพื่อนำไปสอบ และไม่สามารถนำความรู้หรือข้อคิด ที่ได้จากรวมคดีไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และ ธิดา โมสิกรัตน์ (2541, หน้า 523) ได้ศึกษา เกี่ยวกับการเรียนวรรณคดีของนักเรียน โดยให้ความเห็นว่า วรรณคดีเป็นเรื่องที่แต่งให้ผู้ใหญ่อ่าน ซึ่งต้องอ่านอย่างพิจารณาและตีความเรื่องราว จึงเป็นเรื่องค่อนข้างยากสำหรับนักเรียน ประกอบกับ

เรื่องราวในวรรณคดีไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมยุคปัจจุบัน นักเรียนจึงไม่ชอบเรียนวรรณคดี และเห็นว่าการเรียนวรรณคดีไม่มีประโยชน์ ดังนั้น หากผู้สอนวรรณคดีละเลยการแก้ไขปัญหาลดข้อให้วรรณคดีเป็นเรื่องยากและไกลตัวผู้เรียน ท้ายที่สุดแล้ววรรณคดีไทยก็คงเป็นเพียงโบราณวัตถุที่เก็บรักษาไว้ เพื่อเป็นสื่อแสดงความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมทางภาษาในอดีต แต่กลับไม่ได้รับการอ่านด้วยใจรักอย่างซาบซึ้งและจริงจัง

ในปัจจุบันการเรียนการสอนวรรณคดีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ก็พบว่าเกิดปัญหาในลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่ นางสาววันเพ็ญ รอดพ่าย ครูโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช เกี่ยวกับการเรียนการสอนวรรณคดีที่ครูผู้สอนพบว่ามีปัญหามากที่สุด จากการสัมภาษณ์ พบว่า ด้วยบริบทที่เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่จัดการศึกษาสำหรับพระภิกษุและสามเณรโดยเฉพาะ ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก ปัญหาการเรียนวรรณคดีของผู้เรียนส่วนใหญ่ พบว่า มีปัญหาในด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ เมื่ออ่านเสร็จแล้วไม่สามารถจำแนกแยกแยะองค์ประกอบสำคัญต่าง ๆ ที่อ่านได้ และผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการอ่านที่แตกต่างกัน อีกทั้งไม่มีนิสัยรักการอ่าน ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน เมื่อถึงสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยเฉพาะวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ซึ่งถูกกำหนดให้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้เรียนจะเกิดความเบื่อหน่าย และไม่ให้ความสนใจ เนื่องจากเนื้อหาของเรื่องมีความยาว และแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองทั้งเรื่อง ทำให้เข้าใจยาก เพราะต้องอาศัยการแปลความจากบทประพันธ์เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา ทำให้ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องไม่ได้ ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ หรือรู้คำศัพท์แต่อธิบายเนื้อความไม่ได้ อีกทั้งมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวไม่เกี่ยวข้องกับปัจจุบัน ส่งผลให้วิเคราะห์ และวิจารณ์ ถึงความงามทางภาษา ภาพพจน์โวหารต่าง ๆ และสาระสำคัญอันเป็นแก่นแท้ของวรรณคดี อีกทั้งประเมินคุณค่าและแสดงความคิดเห็นที่ได้รับจากการอ่านวรรณคดี เช่น ข้อคิด คติคำสอน หรือสิ่งสะท้อนต่าง ๆ ที่กวีได้สอดแทรกไว้ในเรื่องออกมาไม่ได้ จึงทำให้สรุปความคิดรวบยอดออกมาเป็นของตนเองได้ไม่กว้างขวาง (วันเพ็ญ รอดพ่าย, ผู้ให้สัมภาษณ์, 23 กรกฎาคม 2563)

จากปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดี รวมทั้งจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวรรณคดีวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนมีปัญหาในด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ อันเป็นสาเหตุและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งสภาพปัญหาที่เกิดจากตัวของผู้เรียนเองที่ไม่ให้ความสำคัญต่อการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการสร้างความรู้ และความเข้าใจในการเรียนวรรณคดี ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 40) ได้กล่าวว่า ปัญหาของผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่มาก เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่อ่าน

ตลอดจนยังขาดทักษะในการจับใจความคิดสำคัญของผู้เขียนที่ส่งมายังผู้อ่าน หรือขาดพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์นั่นเอง อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่สามารถเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมในการฝึกนักเรียนให้สามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ได้

สำหรับปัญหาสำคัญอีกด้านที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับผู้เรียนก็คือ ในด้านของครูผู้สอนซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา โดยสาเหตุที่มาจาก การไม่พัฒนารูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ หรือเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ที่สามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ตลอดจนการพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้การจัดการจัดการเรียนการสอนเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และกระตุ้นความพยายามตั้งใจที่จะอ่าน และอยากเรียนวรรณคดีมากยิ่งขึ้น จึงจะทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนวรรณคดีให้เห็นถึงคุณค่า และประโยชน์ที่ได้รับอย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดีวิชาภาษาไทย ดังที่ วันทนีย์ มีบุญญา (2558, หน้า 4) ได้กล่าวถึงปัญหาของครูผู้สอนภาษาไทยสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่ยังคงจัดการเรียนการสอนโดยยึดตัวเองเป็นสำคัญ ใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับที่น้อยมาก รวมทั้งการวัดและประเมินผลที่เน้นในด้านความรู้ความจำ สาเหตุเหล่านี้เกิดจากครูขาดความรู้ความเข้าใจในการนำรูปแบบการสอน และเทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตและใช้สื่อรวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ดังนั้น การเรียนการสอนวรรณคดีให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครูด้วย เพราะครูผู้สอนเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการอ่านวรรณคดีของผู้เรียน ครูจึงต้องรู้จักปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนใหม่ให้เกิดความหลากหลายมากขึ้น โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพในการเรียนรู้วรรณคดีได้อย่างเต็มที่ มีความกล้าแสดงออก รู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิจารณ์ และประเมินค่าวรรณคดีอย่างเห็นคุณค่า สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามที่ตนเองต้องการทราบได้ โดยใช้หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์มาช่วยทำความเข้าใจวรรณคดี เพื่อเลือกสรรข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเอง ดังที่ ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2528, อ้างอิงใน กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล, 2560 หน้า 205) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนวรรณคดี ควรจะเป็นไปในลักษณะที่นักเรียนเป็นผู้คิดค้นที่จะวิจารณ์วรรณคดีตามพื้นฐาน และประสบการณ์ของตนเอง ให้นักเรียนได้คิดวิพากษ์วิจารณ์วรรณคดีและค้นหาคำตอบที่เกิดจากการศึกษา สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ และความสัมพันธ์ของเนื้อหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ จะช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยมีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา เช่น การสอนแบบ 4 MAT, เทคนิค KWL Plus, เทคนิค CIRC, วิธีการสอนแบบ SQ4R, และกลวิธี SQP2RS เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงเทคนิควิธีการสอนที่จะมาช่วย

แก้ปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ ในการเรียนวรรณคดี คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเทคนิควิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบขั้นตอนชัดเจน ซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ เมขลา ลือโสภา (2555, หน้า 5) ได้กล่าวว่า วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการอ่านในการสร้างความรู้และความคิด เป็นวิธีการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน สามารถคาดเดาหลักการของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งจดจำสิ่งที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ในส่วนของ สุคนธ์ สิ้นพานนท์ (2554, หน้า 227) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนแบบ SQ4R ว่าผู้เรียนจะได้ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อให้รู้คำตอบหลังจากที่อ่านเสร็จแล้ว สามารถสรุปใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้ และ พรนิภา บรรจงมณี (2556, หน้า 14) ได้กล่าวอีกว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของบทอ่านได้ดี รวมทั้งยังได้ฝึกทักษะการคิดที่ซับซ้อนในระดับสูง ผู้เรียนจำเป็นต้องพินิจพิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจแนวคิด จุดมุ่งหมายของผู้แต่งอีกด้วย

ด้วยจุดเด่นและข้อดีของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R พบว่า ในปัจจุบันนักวิจัยได้นำวิธีการสอนแบบ SQ4R มาใช้พัฒนาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะความสามารถในการอ่านของผู้เรียน ดังเช่น งานวิจัยของ จินตนา มั่นคง (2560) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ สิริธร สุขเจริญ (2561) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้สูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน

นอกจากแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ อันเป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีแล้ว ผู้วิจัยยังได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้สื่อเทคโนโลยีมาประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสื่อมัลติมีเดียถือว่ามีความเหมาะสมกับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน และตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษ

ที่ 21 ช่วยให้ครูผู้สอนออกแบบบทเรียนที่ตอบสนองต่อแนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ดังที่ ช่อบุญ จิราณุภาพ (2542, อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561, หน้า 485) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อมัลติมีเดีย สรุปได้ว่า มัลติมีเดียเป็นสื่อประสมที่มีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และตัวอักษร ที่นำเสนอผ่านทางคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นตัวควบคุมการผลิต และจัดเนื้อหาให้เกิดความรู้เป็นเรื่องเดียวกัน จึงทำให้เกิดความชัดเจน สามารถดึงดูดความสนใจสื่อความหมายได้ดี รวดเร็ว เข้าใจง่าย และทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่เบื่อหน่าย งานวิจัยของ รัตน์ติกานต์ เพนเทศ (2558) ได้ศึกษาผลการใช้สื่อมัลติมีเดียร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อการเรียนรู้ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องภาษาถิ่นเมืองเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อมัลติมีเดียร่วมกับการเรียนรู้แบบซิปปา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเจตคติของนักเรียนกับความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมัลติมีเดียร่วมกับการเรียนรู้แบบซิปปา อยู่ในระดับมากที่สุด

จากความเป็นมาของปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดี และปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ รวมทั้งเทคนิครูปแบบวิธีการสอนแบบ SQ4R และการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก อันเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและครูผู้สอน และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง วิชาภาษาไทย
3. ได้ทราบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
4. เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับครูผู้สอนหรือผู้สนใจนำไปพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

ขอบเขตของงานวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยนำมาออกแบบเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 9 แผน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 12 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง หมายถึง** วรรณคดีที่สุนทรภู่ประพันธ์ขณะเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีเนื้อหาเป็นบทร้อยกรอง ประเภทกลอนนิราศ ผู้วิจัยนำเนื้อหาจัดทำเป็นสื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. **การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง** การอ่านพิจารณาวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทองอย่างละเอียด แล้วจำแนกแยกแยะองค์ประกอบสำคัญต่าง ๆ ตามประเภทและลักษณะของเนื้อหา แนวคิด รูปแบบ จุดมุ่งหมาย สาระสำคัญ การใช้ภาษา ข้อคิด ทักษะของผู้แต่ง ตลอดจนพิจารณาข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น สรุปความรู้ความเข้าใจ และประเมินคุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน

3. **ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง** ผลคะแนนของผู้เรียนหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. **วิธีการสอนแบบ SQ4R หมายถึง** กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 **สำรวจ (S - Survey)** คือ การอ่านสำรวจแบบคร่าว ๆ

ขั้นที่ 2 **ตั้งคำถาม (Q - Question)** คือ การตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 **อ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read)** คือ การอ่านละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 **จดบันทึก (R2 - Record)** คือ การบันทึกคำตอบและสาระสำคัญของเรื่องอ่าน

ขั้นที่ 5 **สรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite)** คือ การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 6 **วิเคราะห์ (R4 - Reflect)** คือ การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องี่อ่าน และแสดงความ

คิดเห็น

5. สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง สื่อการเรียนการสอนลักษณะสื่อประสม โดยใช้โปรแกรม Power Point ประกอบด้วย ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดีโอ และปฏิสัมพันธ์ นำเสนอองค์ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

6. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การใช้กิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำกิจกรรมการเรียนรู้ และทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน โดยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

7. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวัดได้จากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบ SQ4R
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อมัลติมีเดีย
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย ความสำคัญของการเรียนภาษาไทย การเรียนรู้ภาษาไทย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และคุณภาพผู้เรียน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความสำคัญของการเรียนภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนภาษาไทย สรุปได้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สามารถประกอบกิจกรรมการทำงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

1.2 การเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 37 - 38) กำหนดสาระหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ดังนี้

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 12) กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ทั้งหมด 5 สาระและมาตรฐาน ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งตรงกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 44)

ตารางที่ 1 มาตรฐาน ท 1.1 และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม. 1	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยาย - บทร้อยกรอง เช่น กลอนสุภาพ กลอนสี่กวาง กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 และโคลงสี่สุภาพ
	2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น
	3. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - เรื่องสั้น
	4. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - บทสนทนา - นิทานชาดก - วรรณคดีในบทเรียน
	5. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท	<ul style="list-style-type: none"> - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - บทความ - สารคดี - บันเทิงคดี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	6. ระบุข้อสังเกต และความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ	- เอกสารทางวิชาการที่มีคำประโยคและข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย - งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์
	7. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งาน ของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ ในระดับที่ยากขึ้น	การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ
	8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจาก การอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจ และเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 54 - 55)

ตารางที่ 2 มาตรฐาน ท 5.1 และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม. 1	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บ้านทุ่งคดี - บันทึกการเดินทาง - วรรณกรรมท้องถิ่น
	2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด จากวรรณคดีและวรรณกรรม
	3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน	
	4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	5. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความ สนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

1.5 คุณภาพผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 41) กำหนดคุณภาพผู้เรียนหลังจากได้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องมีคุณภาพ ดังนี้

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนผังความคิด ย่อความ เขียนวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

2. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี วรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร รวมทั้งวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า สาระที่ 1 การอ่าน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในมาตรฐานอื่น ๆ โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กำหนดให้ผู้เรียนได้อ่านจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย และการอ่านวรรณคดีในบทเรียนก็ถูกกำหนดอยู่ในนั้นอีกด้วย และในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม กำหนดให้ผู้เรียนสรุปความรู้และข้อคิด รวมถึงอธิบายคุณค่า วิเคราะห์วรรณคดีที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด เกี่ยวกับอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดีในบทเรียน ได้แก่ เรื่องนิราศภูเขาทอง เพื่อนำมาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี ประกอบด้วย ความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญและคุณค่า หลักการวิจารณ์ การจัดการเรียนการสอน และวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความหมายของวรรณคดี

กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2542, หน้า 4) ได้กล่าวว่า วรรณคดี หมายถึง งานประพันธ์ที่ผู้แต่งถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยศิลปะการประพันธ์ ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ และความสะเทือนอารมณ์ไปตามเจตนาที่ผู้แต่งต้องการ งานประพันธ์เรื่องใด จะได้รับการยกย่อง ได้รับการยอมรับหรือไม่มากนักขึ้นอยู่กับวรรณศิลป์เป็นสำคัญ

ปัญญา บริสุทธิ์ (2542, หน้า 3) ได้กล่าวว่า วรรณคดี หมายถึง หนังสือที่แต่งดี กล่าวคือ เป็นวรรณกรรมที่กลั่นกรองและตกแต่งให้ประณีต มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ อันเป็นคุณค่าของการประพันธ์ มีการใช้ภาษาดี และภาษานั้นให้ความแจ่มแจ้ง เด่นชัด ทำให้เกิดการโน้มน้าวอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามไปด้วย เช่น รุสีกษาบซึ่ง ตื่นเต้น เป็นต้น

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2544, หน้า 27) ได้กล่าวถึงวรรณคดีว่า หมายถึง บทประพันธ์ที่ตรึงใจผู้อ่าน ปลุกอารมณ์จินตนาการ ให้เกิดความเพลิดเพลินและเกิดอารมณ์ต่าง ๆ เหมือนกับอารมณ์ของผู้เขียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2556 (2556, หน้า 1055) ได้ให้ความหมายของวรรณคดี หมายถึง วรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีคุณค่า มีศิลปะการประพันธ์ทั้งวรรณคดีที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง

วิภา กงกะนันท์ (2556, หน้า 3) ได้กล่าวถึงวรรณคดี หมายถึง ผลงานประเภทหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสาร ไม่ว่าจะ เป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ภาษาที่ผู้แต่งใช้อารมณ์ และสติปัญญา คิด คัดสรร กลั่นกรอง ออกมาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งตามใจปรารถนา

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ (2558, หน้า 2) ได้กล่าวว่า วรรณคดี หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นอย่างมีศิลปะ อาจจะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง มีความงดงามทางภาษา ถ่ายทอดความสะเทือนใจ ความนึกคิด และจินตนาการของผู้แต่งออกมาได้อย่างครบถ้วน

จากการศึกษาความหมายของวรรณคดีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า วรรณคดี หมายถึง งานประพันธ์ที่ได้รับการยกย่องยอมรับว่าแต่งดี ด้วยศิลปะการประพันธ์ตกแต่งอย่างประณีต มีศิลปะการใช้ภาษาที่ดีมีความเด่นชัด คุณค่าของงานประพันธ์ทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิด เกิดความเพลิดเพลิน โน้มน้าวอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตามไปด้วย

2.2 องค์ประกอบของวรรณคดี

กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2542, หน้า 20 - 45) ได้อธิบายว่า วรรณคดี มีองค์ประกอบอยู่ 5 อย่าง สรุปได้ ดังนี้

1. รูปแบบ เป็นวิธีการสำหรับนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป
2. เนื้อหา เป็นตัวบ่งชี้ว่าควรเลือกรูปแบบหรือประเภทวรรณคดีชนิดใดที่ใช้นำเสนอ
3. ภาษา เป็นสื่อสำหรับการแสดงออกถึงอารมณ์สะท้อนใจความนึกคิดทัศนคติต่าง ๆ ของกวีมาสู่ผู้อ่าน

4. กลวิธีการประพันธ์ ผู้ประพันธ์ต้องสรรใช้กลวิธีการประพันธ์เพื่อแสดงออกถึงจินตนาการและอารมณ์สะท้อนใจของผู้ประพันธ์ออกมา

5. เอกภาพของวรรณคดี วรรณคดีที่ดีงามจะต้องเกิดจากการประสานองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างประณีต

หทัยวรรณ ไชยะกุล (2544, หน้า 13 - 25) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวรรณคดีไว้ว่า วรรณคดีทั้งร้อยแก้วร้อยกรองมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. รูปแบบ วรรณคดีมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น นิทาน ตำนาน จดหมาย เป็นต้น
2. เนื้อหา เนื้อหาของวรรณคดีไทยมีหลายประเภท เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม การสวดดี ขนบประเพณี เป็นต้น การพิจารณาเนื้อหาหมายถึงพิจารณาตัวละคร และฉากด้วย
3. ภาษา ภาษาที่ใช้ในวรรณคดีเป็นภาษาที่เลือกเฟ้นและขัดเกล่าอย่างประณีต

วิภา กงกะนันทน์ (2556, หน้า 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวรรณคดี สรุปได้ว่า วรรณคดีประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญและสัมพันธ์กัน 3 ส่วน จะขาดส่วนหนึ่งส่วนใดมิได้ ดังนี้

1. ภาษา คือ ภาษาที่ใช้ในการดำเนินเรื่อง เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความนึกคิด อารมณ์ และจินตนาการ ทำให้ผู้อ่านวรรณคดีเข้าใจและเกิดความซาบซึ้ง
2. เนื้อหา ซึ่งประกอบด้วยเรื่องราวหรือข้อคิด หรือตัวละคร เวลา สถานที่ และทัศนคติ
3. รูปแบบ คือ รูปแบบการแต่งในที่ผู้ประพันธ์เลือกใช้นำเสนอ แบ่งตามรูปแบบการประพันธ์ ออกเป็น 3 ประเภท คือ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง และรูปแบบอื่น ๆ

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ (2558, หน้า 3 - 5) ได้กล่าวว่า วรรณคดี มีองค์ประกอบ 3 อย่างที่สัมพันธ์กัน คือ เนื้อหา รูปแบบ และภาษา ดังนี้

1. เนื้อหา หมายถึง ใจความสำคัญ เนื้อหาของวรรณคดีมีส่วนสำคัญที่มาประกอบกัน คือ เนื้อเรื่อง แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก
2. รูปแบบ หมายถึง ลักษณะของงานประพันธ์ที่ผู้แต่งแสดงออกมา วรรณคดีแต่ละประเภทมีรูปแบบแตกต่างกันออกไป เช่น กวีนิพนธ์ ใช้รูปแบบลิลิต นิราศ บทเห่ ฯลฯ

3. ภาษา หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้เรียบเรียงเรื่องราว เหตุการณ์ ความรู้ ฯลฯ พรรณคดีจะมีความไพเราะหรือไม่ขึ้นอยู่กับการใช้ศิลปะภาษา เช่น รสคำ รสความ เป็นต้น

จากการศึกษาองค์ประกอบของวรรณคดีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า วรรณคดีมีองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ 1) รูปแบบ คือวิธีการนำเสนอตามรูปแบบการประพันธ์ที่หลากหลายแตกต่างกันไป แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง และรูปแบบอื่น ๆ 2) ภาษา คือถ้อยคำที่เรียบเรียงด้วยศิลปะภาษาของกวีมาสู่ผู้อ่าน 3) เนื้อหา คือเรื่องราวที่ใช้นำเสนอ ได้แก่ ตัวละคร ฉาก เวลา สถานที่ ข้อคิดและทัศนคติของผู้แต่ง

2.3 คุณค่าของวรรณคดี

กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2542, หน้า 55 - 65) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีไว้ว่ามี 3 ประการ ดังนี้

1. คุณค่าทางด้านความงาม อันได้แก่การประสานกันอย่างแนบสนิระหว่างเนื้อหาและถ้อยคำ
2. คุณค่าทางด้านความดี วรรณคดีช่วยกล่อมเกลารามณ์ให้ละเอียดอ่อน สุขุมทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ส่งผลกระทบต่อความนึกคิดให้เข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักยั้งคิดไม่ประพฤตินิด
3. คุณค่าด้านความจริง หากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่นำมาแต่งสร้างเป็นเนื้อหาของวรรณคดีก็ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ อันสามารถพบเห็นได้และมีอยู่จริง วรรณคดีเป็นสิ่งที่สะท้อนชีวิตสะท้อนสังคม

สุจิตรา จรจิตร (2547, หน้า 15 - 16) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดี สรุปได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณค่าทางจิตใจ อารมณ์ คือ ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ประเทืองอารมณ์
2. คุณค่าทางปัญญา วรรณคดีก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ รู้จักบุคคล และรู้จักชีวิตกว้างขวางขึ้น
3. คุณค่าทางศีลธรรม วรรณคดีนอกจากจะประเทืองอารมณ์ ประเทืองปัญญาแล้วยังให้แง่คิด คตินิยมในศีลธรรมของสังคม หรือแนวประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ (2558, หน้า 3) ได้กล่าววว่าวรรณคดีที่ดีควรมีคุณค่าต่อผู้อ่านดังนี้

1. คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ มีความไพเราะ สละสลวยงดงามทั้งด้านรสคำ รสความ การเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนโวหาร ที่ทำให้เกิดความรู้สึกกระทบอารมณ์ สะเทือนใจ หรือเสริมสร้างจินตนาการ
2. คุณค่าทางด้านเนื้อหา ให้ความรู้ด้านต่าง ๆ รวมถึงข้อคิด ข้อมูลที่เป็นจริงและถูกต้อง ส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่ลึกซึ้งกว้างไกล และประเทืองปัญญา

3. คุณค่าทางด้านศีลธรรม เป็นแนวทางในการประพฤติตนอย่างมีความสุข โดยมีหลักธรรมหรือคำสอนตามหลักศาสนา ช่วยยกระดับจิตใจผู้อ่านให้สูงขึ้น

4. คุณค่าทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนภาพสังคมความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม ที่ปรากฏอยู่ในสังคมช่วงระยะเวลาหนึ่ง ครอบคลุมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

5. คุณค่าการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการนำสาระประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีมาปรับใช้หรือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

จากการศึกษาคุณค่าของวรรณคดีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า วรรณคดี มีคุณค่าหลายประการ ได้แก่ คุณค่าทางด้านความงาม คือ การประสานกันอย่างแนบสนิทของถ้อยคำ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะในรสคำ รสความ คุณค่าด้านเนื้อหาและปัญญา คือ การให้ความรู้และประเทืองปัญญา คุณค่าด้านศีลธรรมความดีและจิตใจ คือ การให้แง่คิด คติคำสอน แนวปฏิบัติการใช้ชีวิตที่ดีงาม คุณค่าด้านความจริง คือ แง่มุมชีวิตที่พบเห็นได้จริง และคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม คือ สิ่งสะท้อนวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย

2.4 หลักการวิจารณ์วรรณคดี

2.4.1 ความหมายของการวิจารณ์วรรณคดี

หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2517, หน้า 7) ได้กล่าวถึงหลักวิจารณ์วรรณคดีว่า แบ่งเป็นลำดับขั้นคือ ขั้นวิเคราะห์ วินิจฉัยสาร วิจารณ์ วิพากษ์ โดยได้ให้ความหมายของการวิจารณ์ไว้ว่า พิจารณากลวิธีการแต่งของผู้แต่งเป็นประการสำคัญ นอกเหนือจากการพิจารณาเนื้อหาและการตีความ

เถลิง พันธุ์เถลิงอมร (2528, หน้า 24) ได้กล่าวถึงความหมายของการวิจารณ์วรรณคดีไว้ว่า การวิจารณ์วรรณคดี คือ การแสดงทรรศนะส่วนตัวในแง่มุมต่าง ๆ ของผู้อ่านที่มีต่อหนังสือเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่าหนังสือนั้น ๆ ผู้แต่งได้แสดงจุดเด่นและจุดด้อยที่ปรากฏเป็นโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ท่วงทำนอง การเขียน กลวิธีการแต่ง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศ ตลอดจนถ้อยคำและสำนวน รวมทั้งการประเมินคุณค่าของหนังสือนั้น ๆ มีหลักเกณฑ์และสมเหตุสมผล

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2544, หน้า 289) ได้กล่าวถึงการวิจารณ์วรรณคดีไว้ว่า หมายถึง การพิจารณาลักษณะของบทประพันธ์ แยกแยะส่วนประกอบที่สำคัญและหยิบยกออกมาเพื่ออธิบายว่ามีความงามอย่างไร หมายความว่าอย่างไร และชี้ให้เห็นแต่ละส่วนขององค์ประกอบของงานประพันธ์มีความสำคัญต่อส่วนรวมอย่างไร และวินิจฉัยว่าหนังสือที่ดีหรือไม่ดีอย่างไร

จากการศึกษาความหมายของการวิจารณ์วรรณคดีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการวิจารณ์วรรณคดี หมายถึง การพิจารณาลักษณะของบทประพันธ์ แยกแยะส่วนประกอบที่สำคัญ เพื่ออธิบายความงาม และความหมาย โดยพิจารณาจากกลวิธีการแต่งเป็นสำคัญ และประเมินคุณค่าของเรื่องที่ว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร

2.4.2 ขั้นตอนการวิจารณ์วรรณคดี

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2522, หน้า 98 – 99) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วนักวิจารณ์จัดลำดับของการวิจารณ์วรรณคดีไว้เป็น 2 ขั้นตอน คือ การอธิบายลักษณะ (วิเคราะห์) วรรณคดีนั้น ๆ และการประเมินคุณค่าหรือตัดสินคุณค่า ดังนี้

1. การวิเคราะห์วรรณคดี คือ การแยกวรรณคดีที่เป็นรูปสำเร็จอยู่นั้น ออกเป็นส่วนย่อยต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ ในการวิเคราะห์วิจารณ์ควรคำนึงถึงหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การแบ่งส่วนย่อยต่าง ๆ ที่ประกอบกันเข้าเป็นรูปวรรณคดีฉบับนั้น ๆ เช่น โครงเรื่อง สารัตถะของเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก กลวิธีแต่งและสไตล์ในการแต่ง เป็นต้น

1.2 การอธิบายลักษณะของส่วนย่อยต่าง ๆ ส่วนใดมีความเด่นหรือด้อย ซึ่งจะส่งผลให้วรรณคดีเรื่องนั้นมีความดีหรือความด้อยเพราะส่วนใด

1.3 พิจารณาให้เห็นจุดประสงค์สำคัญ หลักการหรือกลวิธีหรือวิธีการสำคัญที่ผู้แต่งนำมาใช้

1.4 พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ในวรรณคดีเรื่องนั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงความกลมกลืน ความแตกต่าง หรือความขัดแย้งระหว่างส่วนเหล่านั้น

2. การประเมินคุณค่า อาจทำได้ทั้งภายในเนื้อเรื่องวรรณคดีเรื่องนั้น หรืออาจนำไปเปรียบเทียบกับวรรณคดีเรื่องอื่นที่เหมาะสม ที่จะนำมาเปรียบเทียบกับกันได้ ให้เห็นลักษณะและคุณค่าที่เด่นชัดขึ้น โดยทั่วไปการประเมินคุณค่าในขั้นสุดท้ายอาจทำได้ในหัวข้อดังนี้

2.1 ประเมินคุณค่าจากความถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงบางประการ หรือเกี่ยวกับหลักการหรือความสมเหตุสมผล

2.2 ประเมินค่า โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ในวรรณคดีเรื่องนั้น เพื่อแสดงให้เห็นความเหมาะสม ความสอดคล้อง ตลอดจนความแตกต่างหรือความสอดคล้องกัน

2.3 ประเมินคุณค่าในด้านเอกภาพของวรรณคดีเรื่องนั้นว่ามีลักษณะเป็นบูรณภาพเพียงใด มีตอนใดส่วนใดแตกแยกออกไป ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวรรณคดีเรื่องนั้นหรือไม่

2.4 ประเมินคุณค่าของประสิทธิภาพในการใช้กลวิธีและท่วงทำนองของผู้แต่งว่าดีเด่นหรืออ่อนไม่เหมาะสมในส่วนใดตอนใด

2.5 ประเมินคุณค่าด้วยการเปรียบเทียบกับวรรณคดีเรื่องอื่น (ควรเป็นเรื่องที่รู้จักดีหรือมีความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งกับเรื่องที่วิจารณ์) เพื่อเน้นให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีที่วิจารณ์นั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการศึกษาขั้นตอนการวิจารณ์วรรณคดีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ขั้นตอนและหลักเกณฑ์ในการวิจารณ์วรรณคดีนั้น ผู้วิจารณ์จะต้องวิเคราะห์ด้านเนื้อหาและรูปแบบของวรรณคดีออกเป็นส่วนย่อยต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ แล้วจึงประเมินคุณค่าในด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสมหรือความแตกต่างต่างกัน ด้านเอกภาพ ด้านการใช้กลวิธีและท่วงทำนอง ตลอดจนประเมินค่าการเปรียบเทียบกับวรรณคดีเรื่องอื่นได้

2.5 การจัดการเรียนการสอนวรรณคดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 5) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

1. ผู้สอนวรรณคดี ต้องหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนมองเห็น และวิเคราะห์ภาพ ตลอดจนแนวคิดที่กวีหรือนักประพันธ์สะท้อนออกมาให้ได้ใกล้เคียงที่สุด การนำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์แห่งยุคสมัยมากล่าวถึงนั้น เป็นเพียงฉากหลังที่จะช่วยเสริมให้ภาพสะท้อนเด่นชัดขึ้นเท่านั้นแต่ไม่ใช่ประเด็นหลัก

2. ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้ความคิดใคร่ครวญ ใช้สติปัญญาของตนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การอ่านงานวรรณคดีจะทำให้มองเห็นแง่มุมเรื่องราวชีวิตของผู้คนที่หลากหลายต่างยุคต่างสมัย พฤติกรรมของตัวละครในวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักขบคิด ติดตาม ผู้สอนควรหยิบยกเรื่องเหล่านี้เป็นแบบฝึกประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียน ได้ทดลองใช้ทักษะและแนวคิดของตนในการไตร่ตรองใคร่ครวญ เพื่อพัฒนาความรู้และสติปัญญาของผู้เรียนเอง

3. ควรเน้นให้ผู้เรียนมองเห็นความงดงาม และศิลปะของการใช้ภาษาไทยในการรังสรรค์ผลงานของกวีหรือนักประพันธ์ ซึ่งผู้เรียนควรจะได้เรียนเกี่ยวกับสุนทรียภาพ กล่าวคือ ความซาบซึ้งในรสคำ ความหมาย ความไพเราะ การเลือกสรรถ้อยคำอักษรที่ถูกบรรจุเรียงเรียงเพื่อก่อให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจแก่ผู้อ่าน นอกจากนี้ผู้สอนควรใช้หลักภาษามาช่วยอธิบายถึงการเลือกสรรถ้อยคำและการใช้ประโยคของวรรณคดีนั้น ๆ ตลอดถึงให้ผู้เรียนมองเห็นความสามารถของกวี หรือนักประพันธ์ที่เลือกสรรภาษามาร้อยเรียงอย่างมีศิลปะและอลังการ

4. ควรใช้เนื้อหา เหตุการณ์ของวรรณคดีที่กวีได้รังสรรค์เอามาเป็นแรงจูงใจสำคัญ ผู้สอนจะต้องพยายามใช้งานวรรณคดีที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่นั้นเป็นตัวกระตุ้น ให้ผู้เรียนอยากติดตามเนื้อหาลำดับต่อเนื่อง หรือเห็นความสำคัญของการค้นคว้าความรู้ด้านอื่น ๆ ให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน เป็นการขยายโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น

กรมวิชาการ (2546, หน้า 334) ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี สรุปได้ดังนี้

1. อ่านเข้าใจเรื่อง การอ่านเข้าใจนับเป็นขั้นตอนแรกในการสอนวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งครูต้องเตรียมการสอนโดยอ่านวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่จะสอนนั้นอย่างเข้าใจ และจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าใจด้วย

1.1 เข้าใจเรื่อง คือ สามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องในการซักถาม สนทนาใจความตามเรื่องได้

1.2 เข้าใจศัพท์ คือ สามารถเข้าใจความหมายของศัพท์ยากหรือศัพท์ต่างยุคสมัย

2. ได้เสียงเสนาะ นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของเสียงกับการอ่านออกเสียงตามอารมณ์ ของข้อความได้อย่างเหมาะสม

3. เจาะแนวคิดสำคัญของเรื่อง วิเคราะห์วินิจฉัยสารได้ สามารถที่จะเชื่อมโยงสาระหรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องและสามารถอธิบายสาระหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นได้อย่างมีเหตุผล โดยครูเป็นผู้กระตุ้นหรือแนะวิธีคิดพิจารณาสาระสำคัญให้นักเรียนค้นพบด้วยตนเอง

4. การสอนให้นักเรียนสามารถแยกแยะและพิจารณาเรื่องที้อ่านได้ทั้งรูปแบบ เนื้อหากลวิธี และการใช้ภาษาว่าแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดอย่างไร

5. สอนให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที้อ่าน โดยครูผู้สอนเลือกใช้กลวิธีการ สนทนาซักถาม หรือใช้บทบาทสมมติ เช่น ถ้านักเรียนเป็นตัวละครนั้น ๆ นักเรียนจะหาทางออกของ ปัญหาอย่างไร

6. ประสานกิจกรรม โดยครูผู้สอนรู้จักเลือกกิจกรรมต่าง ๆ ใช้ประกอบการสอนวรรณคดี และวรรณกรรม จะทำให้การเรียนการสอนสนุกและน่าสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นด้วย กิจกรรมในการสอนวรรณคดี เช่น กิจกรรมบทบาทสมมติกิจกรรมแสดง ละคร กิจกรรมขับร้องพ็อนรำ กิจกรรมวาดภาพ กิจกรรมค้นคว้า และกิจกรรมทายปัญหา

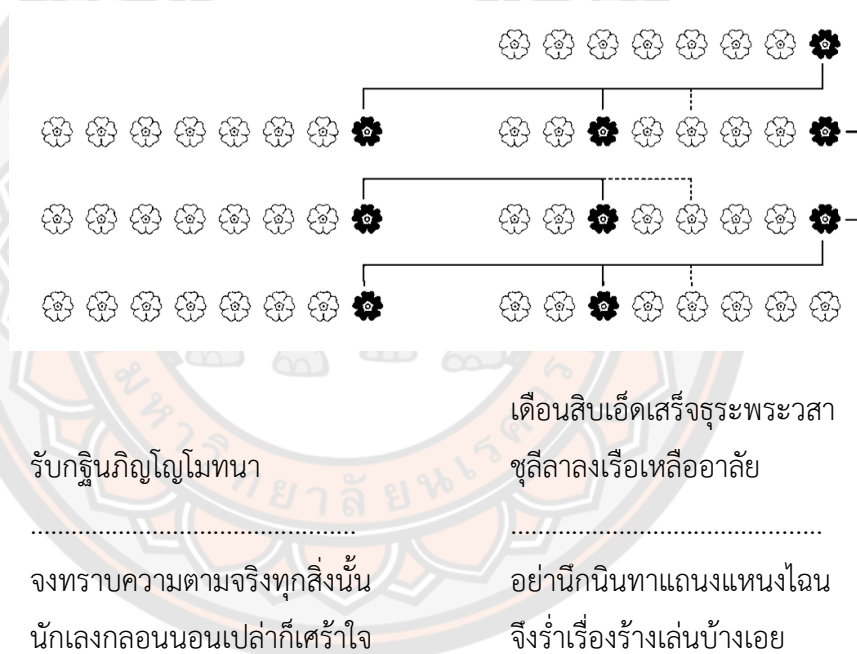
7. สัมพันธ์เนื้อหา การเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมให้สัมพันธ์เนื้อหาอื่น ๆ ทั้งใน วิชาเดียวกันและต่างวิชา เช่น สอนให้สัมพันธ์กับราชาศัพท์ สอนให้สัมพันธ์กับหลักภาษา และสอนให้ สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนำวรรณคดีมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ครูต้องรู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจ แม่นยำในเนื้อหาและคำศัพท์เป็นอย่างดี ควรมีแนวทางจัดการเรียนการสอนที่สามารถชี้แนะแนวทางให้กับผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ทั้งภาคทฤษฎี ต่อองค์ประกอบเนื้อหาและภาคปฏิบัติ ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้ และต่อยอดกิจกรรม ที่หลากหลาย ผู้เรียนมีวิธีการนำเสนอวรรณคดีอย่างเห็นคุณค่า จึงจะสร้างทัศนคติบวกให้แก่ผู้เรียน ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีได้มากยิ่งขึ้น

ราชการสุดท้ายก่อนถึงแก่กรรมใน พ.ศ. 2398 รวมอายุได้ 70 ปี ใน พ.ศ. 2529 ในโอกาสครบรอบ 200 ปีชาตกาล สุนทรภู่ได้รับการยกย่องจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (UNESCO) ให้เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นของโลกด้านวรรณกรรม สำหรับผลงานของสุนทรภู่เท่าที่มีหลักฐานปรากฏในปัจจุบัน มีอยู่ด้วยกัน 23 เรื่อง จำนวน 6 ประเภท

2.6.3 ลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทอง

ฟองจันทร์ สุขยั้ง และคณะ (2551, หน้า 6) ได้กล่าวว่า นิราศภูเขาทองแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลอนสุภาพแต่มีความแตกต่างกันตรงที่กลอนนิราศจะแต่งขึ้นต้นเรื่องด้วยกลอนวรรครับ และจะแต่งต่อไปอีกโดยไม่จำกัดจำนวนบท แต่ต้องให้คำสุดท้ายซึ่งอยู่ในวรรคส่งจบลงด้วยคำว่า “เอ๋ย” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แผนผัง และตัวอย่างกลอนนิราศภูเขาทอง

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย ความหมาย ความสามารถ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบ ขั้นตอน ความสำคัญและประโยชน์ และแนวทางการจัดการเรียนการสอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ (2555, หน้า 52) ได้ให้ความหมายการอ่านวิเคราะห์ หมายถึง เป็นการแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วน ๆ ตามประเภทและลักษณะของเนื้อหา โดยใช้เหตุผลนำมาประกอบด้วยความรอบคอบ โดยอ่านอย่างละเอียดทุกตัวอักษร และเมื่ออ่านจบแล้วแยกแยะได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือข้อคิดเห็น อะไรถูกอะไรผิด

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556, หน้า 205) ได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านในเชิงแยกหาองค์ประกอบให้ได้รายละเอียดต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ใช้วิจารณญาณพิจารณา ไตร่ตรอง และแยกแยะข้อมูลอย่างมีเหตุผล เพื่อสรุปความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับงานนั้น ๆ ได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2556 (2556, หน้า 1115) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิเคราะห์ หมายถึง ไคร่ครวญ เช่น วิเคราะห์เหตุการณ์แยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ วิเคราะห์ข่าว เป็นต้น

กรมวิชาการ (อ้างอิงใน สายใจ ทองเนียม, 2560, หน้า 96) ได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการอ่านหนังสืออย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะให้ได้ว่าส่วนต่าง ๆ มีความหมาย ความสำคัญและสัมพันธ์กับส่วนอื่นอย่างไร อาจใช้วิเคราะห์องค์ประกอบของคำ วลี การใช้คำในประโยค สำนวนภาษา จุดประสงค์ของผู้แต่ง

สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล และคณะ (2560, หน้า 8 - 41) ได้ให้ความหมายการอ่านวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ ค้นหาที่มา องค์ประกอบของแต่ละส่วน ให้เห็นความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน กล่าวคือวิเคราะห์ว่าเรื่องที่อ่านนั้น เป็นสารประเภทใด มีรูปแบบ เนื้อหา และการใช้ภาษาอย่างไร

จากการศึกษาความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านพิจารณาอย่างละเอียด แล้วแยกแยะองค์ประกอบของส่วนต่าง ๆ ตามประเภทและลักษณะของเนื้อหา ผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

3.2 ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551, หน้า 53) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดและจำแนกแยกแยะข้อมูล องค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ การจัดลำดับเหตุการณ์เป็นส่วนย่อย ๆ เพื่อหาความจริง ความสำคัญและแก่นแท้ของเรื่อง นำไปสู่การสรุป การประยุกต์ใช้ ทำนายหรือคาดการณ์ได้ถูกต้อง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553, หน้า 3) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า ผู้อ่านสามารถจำแนกแยกแยะได้ว่ารูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร เช่น เป็นนิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง ฯลฯ สามารถพิจารณาเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร สามารถวิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งเพื่อทราบจุดมุ่งหมายเบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้ เป็นต้น

สิริวรรณ นันทจันทุล และธันวาคม เสรีชัยกุล (2555, หน้า 138) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย

1. ผู้อ่านสามารถพิจารณาข้อเท็จจริง ของเนื้อหาที่นำเสนอว่าเป็นความจริงตามข้อพิสูจน์
2. ความสามารถในการพิจารณาข้อคิดเห็น คือ ความสามารถในการพิจารณาเนื้อหาส่วนที่แสดงความคิดเห็นของผู้เขียน สังเกตได้จากคำหรือว่า เช่น น่าจะ ควรจะ เชื่อว่า เป็นต้น
3. ความสามารถในการพิจารณาความรู้สึก คือ การพิจารณาเนื้อหาในส่วนที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อมายังผู้อ่าน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556, หน้า 207) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปได้ว่า เป็นความสามารถในการระบुरुูปแบบ เนื้อหา และแนวคิดของเรื่อง โดยสามารถตีความคำศัพท์ และสำนวนภาษา สามารถแยกแยะเนื้อความว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริง และเป็นข้อคิดเห็น หรือความรู้สึกของผู้เขียน บอกสาระสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอได้

จรรยา ศรีบัวหลวง (2559, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นความสามารถที่ผู้เรียนแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน ในการวิเคราะห์สิ่งที่อ่าน และสามารถแสดงความคิดเห็นประกอบการประเมินคุณค่าสิ่งที่อ่านได้

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่จำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ พิจารณาได้ว่างานประพันธ์นั้นมีรูปแบบ จุดมุ่งหมาย การใช้ภาษา ลำดับเหตุการณ์ สาระสำคัญ และทัศนคติของผู้แต่ง สามารถพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น อารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อมายังผู้อ่าน อีกทั้งสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ เพื่อประเมินและหาคุณค่าจากเรื่องที่อ่านตามเจตนาของผู้เขียน

3.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

วัชรีย์ บุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (2542, หน้า 43) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การค้นหาว่ารายละเอียดที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในเนื้อเรื่อง มีส่วนช่วยสนับสนุนหรือส่งเสริมข้อสรุปหรือแนวคิดในเรื่องหรือไม่

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 6) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

2. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การอ่านเชิงวิเคราะห์มีส่วนช่วยทำให้นักเรียนรู้จักเลือกอ่านอย่างถูกวิธี โดยเน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง

3. เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน

สวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2554, หน้า 36) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อแสวงหาความรู้ ช่วยให้รู้จักการอ่านอย่างหลากหลาย เช่น เอกสารตำราทางวิชาการ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ เพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมอีกวิชาหนึ่งได้

2. เพื่อแสวงหาความบันเทิง แม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง แต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย

3. เพื่อแสวงหาข่าวสารความคิด ช่วยให้รู้จักเลือกอ่านได้หลากหลาย ทำให้ได้มุมมองที่กว้างขึ้น อันจะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ ได้หลายมุมมองมากขึ้น

4. เพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ช่วยให้ได้รับความรู้และนำไปใช้ หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงการอ่านสู่การวิเคราะห์ และคิดวิเคราะห์

5. เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และยังพัฒนาปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ เช่น อ่านหนังสือ การฝึกการพูด การประกอบอาหาร การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ

จากการศึกษาจุดมุ่งหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าเป็นการอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด เพื่อพิจารณาว่าข้อมูลสนับสนุนหรือเหตุผลที่ปรากฏในเรื่องช่วยส่งเสริมแนวคิดหลักของเรื่องหรือไม่ ทำให้อ่านได้พัฒนาความสามารถในการคิดและวิเคราะห์ และพิจารณาเลือกใช้วิธีอ่านได้อย่างเหมาะสม แนวความคิดและคุณค่าที่ได้จากการอ่านนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งยังช่วยส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมอีกด้วย

3.4 องค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์

ทิพย์สุนทร อนุบุตร (2542, หน้า 21) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย รูปแบบของวรรณกรรม กลวิธีในการเขียน สำนวนภาษาในการเขียน เนื้อเรื่อง แนวคิดหลักของเรื่อง และข้อมูลเสริมในเรื่อง

ฤชอร พงศา (2552, หน้า 44) ได้สรุปองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ 3 ลักษณะ คือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการจำแนกข้อเท็จจริงออกจากข้อสมมติฐาน สามารถสรุปข้อความนั้น ๆ ได้

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่โดยการเชื่อมโยงเหตุ และผล สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมมติฐานและข้อสรุป

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นการวิเคราะห์รูปแบบ วัตถุประสงค์ ทักษะ และความคิดเห็นของผู้เขียนที่ต้องการสื่อสาร

หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539, อ้างอิงใน ชลธิดา หงษ์เหม, 2560, หน้า 32 - 33) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบของวรรณกรรม แต่ละชนิดมีรูปแบบต่างกัน จึงมีข้อจำกัดและลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป ตามวิธีการและแนวนิยมในการแต่ง การเข้าใจรูปแบบของวรรณกรรมนับเป็นกรอบจำกัดอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การพินิจสารมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนขึ้น

2. ภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ สภาพสังคมสมัยที่แต่งหรือปรากฏวรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ขึ้นมาเป็นครั้งแรก การทราบภูมิหลังทางสังคมเป็นประโยชน์ในนำมาศึกษา ทำความเข้าใจสภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง ตลอดจนพฤติกรรม ความคิดของตัวละครได้ง่ายขึ้น

3. ภูมิหลังเกี่ยวกับผู้แต่ง ภูมิหลังเกี่ยวกับประวัติผู้แต่งช่วยในการตีความ วินิจฉัยสารลึกซึ้ง เพราะถ้าผู้อ่านทราบชีวประวัติของผู้แต่ง จะช่วยให้ทราบทั้งทัศนคติ บุคลิกและความคิดของผู้แต่ง รวมทั้งสภาพสังคมในสมัยผู้แต่งมาเป็นข้อมูลประกอบการพินิจสาร

จากการศึกษาองค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบไปด้วยรูปแบบของงานเขียนที่ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ ประเภทของรูปแบบ ประวัติผู้แต่งหรือสภาพสังคมที่มีผลต่อการแต่ง ทักษะความคิดในสภาพสังคม ขณะนั้นเป็นอย่างไร กลวิธีและการเลือกใช้สำนวนภาษาในการเขียน เนื้อหาและแนวคิดสำคัญของเรื่องที่ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ถึงจะทราบสิ่งที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ

3.5 ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553, หน้า 3) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า ผู้อ่านจะต้องจำแนกแยกแยะได้ว่า รูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นอะไร เช่น เป็นนิทาน บทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ฯลฯ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และวิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่ง เพื่อทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษา และถ้อยคำที่ใช้

สุนันท์ อัญชลีสกุล และคณะ (2553, หน้า 94) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. พิจารณาลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ได้แก่ จำแนกประเภทและเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน พิจารณาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ระบุส่วนประกอบและพิจารณาความสัมพันธ์ของเนื้อหา และระบุแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ
2. ตีความเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ได้แก่ พิจารณาคำสำคัญและความหมาย พิจารณาประโยคสำคัญและระบุประโยคที่มีการโต้แย้ง ระบุข้อโต้แย้งของผู้เขียนจากย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง และระบุจุดประสงค์หรือแนวคิดของผู้เขียน
3. วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ได้แก่ แสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล และระบุข้อบกพร่องของเรื่องที่อ่าน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556, หน้า 207) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. พิจารณาองค์ประกอบของงานเขียน คือ รูปแบบเนื้อหา และแนวคิดของเรื่อง กลวิธีการนำเสนอ ตลอดจนสำนวนภาษา
2. สำนวนเนื้อความว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริง และตอนใดเป็นข้อคิดเห็นหรือความรู้สึก หรือตอนใดแสดงอารมณ์ของผู้เขียน
3. พิจารณาเจตนาและแนวคิดของผู้เขียน ให้ทราบแน่ชัดว่าผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการเสนองานชิ้นนี้ หรือมุ่งหวังให้ผู้อ่านตอบสนองอย่างไร มีแนวคิดอะไรที่น่าสนใจ
4. พิจารณาสาระสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอ และพิจารณาว่าสารใดสำคัญที่สุด สารใดสำคัญรองลงไป

สายใจ ทองเนียม (2560, หน้า 98) ได้กล่าวถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์และประเมินค่าผู้อ่านควรพิจารณาตามขั้นตอน ดังนี้

1. จุดประสงค์ของการเขียน วิเคราะห์ว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์ใดแก่ผู้อ่าน เช่น เพื่อความรู้ หรือข้อเท็จจริง เพื่อจรรโลงใจ หรือเพื่อให้เกิดเพลิดเพลิน เพื่อโน้มน้าวใจชักจูงให้เกิดความเชื่อถือศรัทธา เพื่อกระตุ้นให้คิดและค้นหาคำตอบ และขบคิดหาทางแก้ปัญหาตามที่ผู้เขียนชี้ให้เห็น

2. รูปแบบการนำเสนอสาร พิจารณาว่าใช้รูปแบบการเขียนชนิดใด
 3. ทรรศนะในการแต่ง เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ของผู้เขียนที่นำเสนอออกมา
 4. วิธีเสนอข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของผู้เขียนมีวิธีเสนอสารแบบใด เช่น แบบอธิบายตรง ๆ อย่างตรงไปตรงมาเพื่อความชัดเจน แบบอุปมาอุปไมย เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวชัดเจนขึ้น และแบบแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน โดยใช้ถ้อยคำสำนวนที่แสดงอารมณ์ของผู้เขียนเป็นสำคัญ
 5. กลวิธีการแต่ง ผู้เขียนใช้เทคนิคหรือวิธีการอย่างไรนำเสนอ และการถ่ายทอดความรู้ ความคิดสู่ผู้อ่าน
 6. การใช้ภาษาและถ้อยคำของผู้เขียน
 7. คุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน ได้แก่ คุณค่าด้านความรู้ คือพิจารณาข้อเท็จจริงหรือสาระที่ผู้เขียนนำเสนอ คุณค่าด้านความคิด คือพิจารณาเนื้อเรื่อง จุดประสงค์ และสิ่งที่ผู้เขียนสอดแทรกไว้ในเรื่อง เพื่อนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ต่อไป และคุณค่าด้านอารมณ์ คือพิจารณาว่าผู้เขียนนำเสนอให้ผู้อ่านรู้สึกเช่นไร มักจะพบในงานเขียนประเภทบันเทิงคดีทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง
- จากการศึกษาขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ การพิจารณาจำแนกแยกแยะรูปแบบของงานประพันธ์ ศึกษาระวัติและผลงานของผู้แต่ง พิจารณาสาระสำคัญและจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง พิจารณาเนื้อหา โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง ความสัมพันธ์ของเรื่อง กลวิธีการแต่ง และการใช้ภาษา วิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นถึงและคุณค่าด้านความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกหรือแง่คิดที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ เพื่อให้ผู้อ่านนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

3.6 ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์

ประเทิน มหาจันทร์ (2530, หน้า 161) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้

1. ความเจริญก้าวหน้าทางด้านสื่อสารมวลชนมีมาก การรับข่าวสารจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณที่รอบคอบ เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง
2. ความก้าวหน้าทางด้านการโฆษณาขายสินค้ามีมากขึ้น จนคนส่วนใหญ่หลงเชื่อในคำโฆษณา การใช้ความคิดอย่างพินิจพิเคราะห์จะช่วยให้การตัดสินใจซื้อสินค้าเป็นไปอย่างถูกต้อง
3. ลัทธิการปกครองในปัจจุบันมีหลายลัทธิ แต่ละที่ก็พยายามโฆษณาชวนเชื่อ โดยใช้หลักจิตวิทยาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง การใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ จะช่วยให้การตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อลัทธิใดเป็นไปอย่างถูกต้อง

4. ประเทศไทยมีการปกครองระบบประชาธิปไตย และวิถีทางประชาธิปไตยส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ จึงมีความจำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย

5. บรรดาสรรพตำราต่าง ๆ มีมากมาย การเรียนรู้มิได้ยึดอยู่ตำราเพียงเล่มเดียว หากต้องใช้วิจารณ์ญาณจากตำราหลายเล่ม หลายผู้เขียน ด้วยเหตุผลนี้ การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์จึงมีความจำเป็นมากในยุคปัจจุบัน

วัชร บุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (2542, หน้า 45) ได้สรุปความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้อ่านทราบว่าเนื้อหาหรือข้อมูลที่กำลังอ่าน ส่วนใดคือข้อเท็จจริง ส่วนใดคือข้อคิดเห็น
2. ช่วยให้ผู้อ่านเป็นคนใฝ่รู้ ติดตามข่าวสารต่าง ๆ อยู่เสมอ
3. ช่วยให้ผู้อ่านมีวิสัยทัศน์กว้างขึ้น
4. ช่วยให้ผู้อ่านไม่ยึดติดกับข้อมูลหรือข่าวสารจากแหล่งข้อมูลแหล่งเดียว
5. ช่วยให้ผู้อ่านไม่หลงเชื่อคำโน้มน้าวชวนเชื่อจากโฆษณาต่าง ๆ
6. ช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล รอบคอบ ซึ่งเป็นผลดีต่อการศึกษา อาชีพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 208) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ผู้อ่านเห็นภาพทั้งหมดของงานเขียนแต่ละชิ้นเป็นส่วนรวมว่ามีอะไร ประกอบอยู่ในลักษณะใด อีกทั้งมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความแต่ละส่วน ว่ามีความสัมพันธ์และประกอบกันเข้ามาเป็นงานเขียนแต่ละชิ้นได้อย่างไร
2. ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สามารถเลือกได้ว่าอะไรควรอ่านหรืออะไรควรอ่านผ่าน ๆ หรืออ่านอย่างตั้งใจอย่างละเอียด เพื่อจะได้เป็นความรู้ ความคิด และพัฒนา
3. ผู้อ่านเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านให้แก่ตนเอง และทำให้เกิดความรัก ความชื่นชม ความซาบซึ้ง อีกทั้งเล็งเห็นคุณค่าของงานเขียน
4. ผู้อ่านนำเอาวิธีการและผลจากการอ่านมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต หรือใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553, หน้า 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นเครื่องมือในการศึกษาทำความเข้าใจทำความเข้าใจในเรื่องนั้น เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข้อความ คำกล่าวอ้างต่าง ๆ โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างข้ออ้างและข้อสรุป หลักฐานที่นำมากล่าวอ้างจะช่วยให้พบความถูกต้องหรือความผิดพลาดของข้ออ้าง

เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว เพื่อให้ทราบเบื้องหน้าเบื้องหลังของเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้น การอ่านเชิงวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมการเมืองในแง่มุมต่าง ๆ เป็นต้น

จากการศึกษาความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจ ช่วยให้ผู้อ่านมีสติปัญญา คิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันเหตุการณ์ พิจารณาสິงต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบก่อนการตัดสินใจนำข้อมูลไปใช้ มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก นอกจากจะทำให้ทราบข้อเท็จจริงของข้อมูลก่อนนำไปใช้ ยังให้ความบันเทิงเพลิดเพลิน ก่อให้เกิดความรัก ความชื่นชม ตลอดจนความซาบซึ้งถึงคุณค่าของงานเขียนต่าง ๆ อันเป็นแนวทางที่ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ

3.7 แนวทางการจัดการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 135 - 136) ได้เสนอรูปแบบวิธีการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ แล้วร่วมกันอภิปราย พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่อง ต่อจากนั้นหาความหมายของคำ หน้าที่ของคำ และชนิดของคำ
2. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการแนะนำให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์ที่สำคัญ เพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของคำ และนำไปใช้ได้ถูกต้องแล้วจึงอ่านเนื้อเรื่อง
3. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้รู้จักโครงสร้างของประโยค ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคก่อนการอ่านเรื่อง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 215 - 216) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนเพื่อแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งนักเรียนอาจวิเคราะห์โดยการพูด หรือการเขียนสื่อความให้ผู้อื่นเข้าใจแนวคิดในด้านต่าง ๆ อย่างมีหลักการและเหตุผล ครูควรจัดเตรียมเรื่องราว เนื้อหาหรือข้อความต่าง ๆ โดยการจัดเตรียมเองหรือมอบหมายให้นักเรียนศึกษาหรือรวบรวมมาก็ได้ แต่เนื้อหาที่นำมาวิเคราะห์นั้นต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ ซึ่งอาจใช้หลายวิธี ดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความสั้น ๆ แล้ววิเคราะห์คำที่ผู้เขียนเลือกใช้ว่าคำใดใช้ผิดความหมาย คำใดใช้ผิดหน้าที่ คำใดที่ใช้ไม่เหมาะสม หรือไม่ชัดเจน พร้อมทั้งให้ตัวอย่างแนวทางแก้ไข
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องราวสั้น ๆ แล้ววิเคราะห์ประโยคที่ผู้เขียนใช้ว่ามีความถูกต้องหรือไม่ ผิดจากแบบแผนของภาษาอย่างไร เป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่

3. ให้นักเรียนอ่านบทความสั้น ๆ แล้ววิเคราะห์ทัศนะของผู้แต่งว่าเป็นความคิดที่มีเหตุผล น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจของผู้เรียนให้เข้าใจเรื่องที่ได้ดียิ่งขึ้น

ทิพย์สุนทร อนันมบุตร (2542, อ้างอิงใน ชลธิดา หงษ์เหม, 2560, หน้า 33 – 34) ได้เสนอ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องได้เรียนด้วยการเสาะแสวงหาใฝ่รู้ วิเคราะห์วิจารณ์ คิดค้น สร้างความรู้ หากกระบวนการแก้ปัญหา ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) ครูจัดโอกาสให้ผู้เรียน ตรวจสอบ เสริมสร้างกระบวนการคิดค้นให้ผู้เรียนสืบเสาะด้วยตนเอง ไม่ยึดติดอยู่แต่ในห้องเรียน ต้องหาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งความรู้

2. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) ผู้เรียนและครูต้องสร้าง กระบวนการเรียนรู้ ร่วมเรียน ร่วมทำ ร่วมคิด เรียนรู้ร่วมกัน ครูต้องให้โอกาสคิดค้น วิเคราะห์ แสวงหาข้อมูลหลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน จะทำให้ได้ข้อมูลกว้างขวางยิ่งขึ้น เมื่อต้องออกไปเผชิญปัญหาต่าง ๆ ต้องสร้างพื้นฐานความรู้ให้ผู้เรียนเกิดความมั่นคง

3. ห้องสมุด ตำรา สถานที่ บุคคลในท้องถิ่น ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ ต่อครูและผู้เรียน นอกจากนี้โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะช่วยให้เกิดความคิด สร้างสรรค์ ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีสีสันเกิดความสนุกสนานตื่นเต้นน่าสนใจ

4. ครูต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนท้อโลก หน้าที่ของครูต้อง สอนเด็กให้เสาะแสวงหาสาระข้อมูล เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานอย่างมีระบบ มีเหตุมีผล

สนิท ตั้งทวี (2531, อ้างอิงใน สกฤษรัตน์ เจริญอินทร์พรหม, 2561, หน้า 33) ได้กล่าวถึงการ สอนอ่านเชิงวิเคราะห์ มีลำดับขั้นพื้นฐานของการอ่านเชิงวิเคราะห์ 4 ประการ ดังนี้

1. ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในข้อความ
2. ต้องทำความเข้าใจในเรื่อง สามารถแปลความ ที่ความ จากเรื่องที่ได้
3. ต้องใช้ความคิดวิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากข้อความที่อ่าน เข้าใจความคิดหรือความ มุ่งหมายที่แท้จริงของผู้เขียน

4. สามารถที่จะอภิปราย ชี้แจงเหตุผลได้อย่างชัดเจน และมีความคิดเชิงสร้างสรรค์สามารถ รวบรวมความคิดจากการอ่านแล้วโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ แล้วนำไปใช้ให้ เกิดประโยชน์

จากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นแนวทางการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้พัฒนาความสามารถในการ อ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยการให้ผู้เรียนได้สืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) ผู้เรียนและครูสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลทั้งในและนอกห้องเรียนจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สร้างพื้นฐานความรู้ให้ผู้เรียนเกิดความมั่นคง ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนเน้นการฝึกให้ผู้เรียนได้สร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนค้นหาข้อมูล หรือสรุปใจความสำคัญ นำเสนอความรู้ความคิดได้อย่างชัดเจนถูกต้อง และนำประโยชน์ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบ SQ4R

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบ SQ4R ประกอบด้วย ความหมาย ขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประโยชน์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R

พรนิภา บรรจงมณี (2548, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R สรุปได้ว่าเป็นวิธีการอ่านที่ดำเนินการตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นสำรวจ เป็นขั้นแรกที่ครูให้ผู้เรียนสำรวจชื่อเรื่อง และหัวข้อย่อยอย่างคร่าวๆ ขั้นตั้งคำถาม เป็นขั้นที่ผู้เรียนตั้งคำถามก่อนอ่าน ทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมาย ขั้นอ่าน ผู้เรียนอ่านอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วบันทึกสรุปใจความสำคัญ และนำความรู้มาเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่จากข้อความดังกล่าว

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2554, หน้า 224) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่าเป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R ของ ฟรานซิส พี โรบินสัน โดยเพิ่มขั้นตอนการจดบันทึก (R - Record) หลังจากที่นักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่อง และปรับเปลี่ยนขั้นทบทวน (R - Review) เป็นขั้นวิเคราะห์ทบทวน (R - Reflect) เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น รวมทั้งยังสามารถทบทวนและแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้

ศศิธร ไชยเทศ (2554, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่าเป็นวิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน การตีความ การขยายความ การสรุปและจับใจความจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง โดยเน้นการอ่านซ้ำจนเข้าใจและจดจำเนื้อเรื่องได้

เมขลา ลือโสภา (2555, หน้า 5) ได้สรุปความหมายของการวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่าเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการอ่านในการสร้างความรู้และความคิด เป็นวิธีการสอนการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน สามารถคาดเดาหลักการของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งจดจำสิ่งที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว

จากการศึกษาความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R หมายถึง เทคนิคการการอ่านที่พัฒนารูปแบบมาจากเทคนิค SQ3R ของฟรานซิส พี โรบินสัน โดยเพิ่มขั้นตอนการจดบันทึก (R - Record) หลังจากการอ่านเนื้อเรื่อง

และเปลี่ยนจากขั้นการทบทวน (R - Review) เป็นขั้นวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน (R - Reflect) เป็นการอ่านที่มีขั้นตอนเรียงลำดับกันอย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้อ่านสร้างความรู้และความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ขั้นตอนวิธีการสอนแบบ SQ4R

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารของนักวิชาการ และเอกสารจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการสอนแบบ SQ4R ซึ่งมีจำนวนหลายท่านที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนวิธีการสอนแบบ SQ4R ว่าเป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาจากเทคนิค SQ3R ของชาวต่างชาติ คือ ฟรานซิส พี โรบินสัน และได้อธิบายขั้นตอนวิธีการสอนแบบ SQ4R ไปในลักษณะที่มีความสอดคล้องกัน คือ ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเอกสารของ สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า 225) เนื่องจากได้อธิบายขั้นตอนวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้อย่างละเอียดชัดเจน และมีความเหมาะสมที่ผู้วิจัยจะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้อธิบายขั้นตอนวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ ดังนี้

1. Survey - S คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ
2. Question - Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน
3. Read - R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ เมื่อพบคำตอบที่ควรทำเครื่องหมายไว้ให้มองเห็นได้ง่าย เขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างโดยยังไม่บันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านซ้ำอีกถ้ายังมีปัญหาไม่เข้าใจดีพอ
4. Record - R คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน
5. Recite - R คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญ ด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่
6. Reflect - R คือ การวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

4.3 การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ4R

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ4R ของนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งได้อธิบายในลักษณะที่คล้ายกัน คือ ประกอบด้วย 3 ชั้นหลัก ๆ ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และ ขั้นสรุปและประเมินผล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเอกสารของ สุนทร สินธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า 226 - 227) เนื่องจากได้อธิบายการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้อย่างละเอียดชัดเจน ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางที่จะนำมาจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้รู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียดเสนอสิ่งจูงใจกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ เนื้อหาที่เตรียมมาให้อ่านผู้เรียนเตรียมมาเอง หรือผู้สอนเป็นผู้จัดเตรียม

2. ขั้นสอน ซึ่งกระทำการสอนตามระบบวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ

2.1 Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ใช้เวลาสั้น ๆ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเรียบเรียงแนวคิดเรื่องที่ได้

2.2 Question (Q) การตั้งคำถาม กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็น โดยคำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องที่ได้ และครอบคลุมใจความสำคัญของเรื่องนั้น คือแนวคำถามว่า ใคร อะไร ทำไม อย่างไร สิ่งใด ตอนไหน เมื่อไร การตั้งคำถามจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

2.3 Read (R) การอ่านในแต่ละตอนอย่างละเอียดพร้อมทั้งค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งขึ้นไว้ เป็นการอ่านเพื่อจับใจความประเด็นสำคัญ ขณะที่กำลังอ่านอยู่ ถ้านักคำถามได้อีกก็เขียนคำถามเพิ่มไว้ แล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ

2.4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น เขียนอย่างย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

2.5 Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ภาษาของตนเอง หากยังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. ขั้นสรุปและประเมินผล เมื่อจบขั้นตอนการสอนแบบ SQ4R ควรวัดและประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้ที่เรียนอ่อน

4.4 ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R

สุนทร อุตมหาราช (2547, หน้า 48) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่า เป็นกระบวนการอ่านที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดี และการตั้งคำถามจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น เพราะการตั้งคำถามเป็นแนวทางให้ผู้อ่านอ่านเนื้อหาที่อยู่ในขอบเขต ทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายและช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น

พรนิภา บรรจงมณี (2548, หน้า 14) ได้แสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของบทอ่านได้ดี รวมทั้งยังได้ฝึกทักษะการคิดที่ซับซ้อนในระดับสูง ผู้เรียนจำเป็นจะต้องพินิจพิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจความคิดของผู้แต่ง

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า 227) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่า ผู้เรียนได้ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อให้รู้ว่าหลังการอ่านแล้วต้องได้รู้อะไร สามารถสรุปใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556, หน้า 51 - 52) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่า เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน และเป็นระบบช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ รวมทั้งยังช่วยสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

พิชยา เสนามนตรี (2556) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่าทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ได้ตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้า ผู้เรียนจะได้แนวคิดจากคำถาม และพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้และจะทำให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนเป็นระบบชัดเจน ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เรื่องที่อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ การตั้งคำถามก่อนอ่านจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น อ่านอย่างมีขอบเขตและมีจุดมุ่งหมาย ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาแนวคิดของผู้แต่งได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงหรือการคิดที่ซับซ้อน และวิธีการสอนแบบ SQ4R ยังสามารถนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้อีกด้วย

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อมัลติมีเดีย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อมัลติมีเดีย ประกอบด้วย ความหมาย รูปแบบ องค์ประกอบ กระบวนการพัฒนา และประโยชน์ของการเรียนการสอนด้วยสื่อมัลติมีเดีย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ความหมายของสื่อมัลติมีเดีย

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2551, หน้า 73) ได้ให้ความหมายของสื่อมัลติมีเดียไว้ว่า หมายถึง การใช้สื่อในหลาย ๆ อย่างนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันในการเรียนการสอน เช่น รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เครื่องเล่น วีดิทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ โดยมีระบบคอมพิวเตอร์เป็นตัวควบคุม จึงส่งผลให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

นลินพร แก้วศิริวิมล (2552, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของสื่อมัลติมีเดียไว้ว่า เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้คอมพิวเตอร์สามารถแสดงข้อความ เสียง และภาพ ซึ่งอาจเป็นภาพนิ่ง หรือ ภาพเคลื่อนไหวได้พร้อม ๆ กัน โดยผู้ใช้สามารถโต้ตอบกับข้อความ ภาพ และเสียงที่เห็น และได้ยิน

ณัฐกร สงคราม (2553, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของสื่อมัลติมีเดีย หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์ผสมผสานรูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เพื่อก่อให้เกิดการรับรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการมองเห็นข้อความ ภาพ การได้ยินเสียง แม้กระทั่งสามารถโต้ตอบกับสื่อ ทำให้มัลติมีเดียถูกนำมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย

สุกัญญา บุญอ้อม (2555, หน้า 14) ได้ให้ความหมายสื่อมัลติมีเดีย หมายถึง การใช้เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์นำเสนอสื่อต่าง ๆ ในลักษณะผสมผสานระหว่างการทำงานของเสียง ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง และวีดิทัศน์ ภายใต้การทำงานโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงเครื่องเดียว และมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, หน้า 484) ได้ให้ความหมายของสื่อมัลติมีเดียไว้ว่า มัลติมีเดียหรือสื่อผสมเป็นการนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการผลิตหรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ นำเสนอข้อมูลด้วยตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ และเสียง

จากการศึกษาความหมายของสื่อมัลติมีเดียที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง การใช้สื่อต่าง ๆ นำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันในการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์นำเสนอในรูปแบบผสมผสาน กระบวนการทำงานของเสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ข้อความ ฐานข้อมูล และวีดิทัศน์ มีการตอบโต้และปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนกับคอมพิวเตอร์ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายอย่างเข้าใจง่ายและน่าสนใจ

5.2 รูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย

วารุณี กีเอียน (2552, หน้า13 - 15) ได้กล่าวว่า สื่อมัลติมีเดีย สามารถจำแนกรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การสอนเนื้อหา (Tutorial Instruction) เป็นโปรแกรมที่นำเสนอเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนในรูปแบบของข้อความภาพ เสียง หรือทุกรูปแบบรวบรวมกัน และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์โดยการตอบคำถาม เมื่อผู้เรียนตอบคำถามจะได้รับการวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับทันที
2. การฝึกหัด (Drills and Practice) เป็นโปรแกรมที่ไม่มีการนำเสนอเนื้อหาความรู้แก่ผู้เรียนก่อน แต่มีการให้คำถามหรือปัญหาที่ได้คัดเลือกมา ให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดรวบยอดในการตอบคำถาม จากความรู้ความเข้าใจเรื่องราว และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดีมาก่อนแล้วจึงตอบคำถามหรือแก้ปัญหาได้ และมีการประเมินตรวจสอบเพื่อยืนยันความถูกต้อง
3. สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นสถานการณ์จำลองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เห็นภาพจำลองเหตุการณ์ นำกิจกรรมที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนศึกษา เพื่อฝึกทักษะการปฏิบัติ เพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และความคล่องแคล่ว
4. เกมเพื่อการสอน (Instructional Games) กระตุ้นผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ได้โดยง่าย ช่วยเพิ่มบรรยากาศในการเรียนรู้ให้ดีขึ้น และช่วยให้เรียนไม่เกิดอาการเหม่อลอย ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเรียนเนื่องจากการแข่งขัน จึงทำให้ผู้เรียนต้องมีการตื่นตัวอยู่เสมอ
5. การค้นพบ (Discovery) เป็นบทเรียนลักษณะการนำเสนอปัญหาให้ผู้เรียนแก้ไขด้วยการลองผิดลองถูก เพื่อช่วยในการค้นพบนั้นจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่ดีที่สุด ซึ่งการค้นพบเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองให้มากที่สุด
6. การแก้ปัญหา (Problem - solving) ผู้เรียนฝึกการคิด การตัดสินใจ โดยบทเรียนจะเสนอปัญหาสถานการณ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาตามสถานการณ์ ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ไปใช้ในการแก้ปัญหาอื่น ๆ
7. การทดสอบ (Test) ไม่ใช่เป็นการใช้เพื่อการปรับปรุงคุณภาพของการทดสอบเพื่อวัดความรู้ของผู้เรียนเท่านั้น ช่วยให้ผู้สอนมีความรู้สึกที่เป็นอิสระจากการผูกมัดทางกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการทดสอบได้อีกด้วย และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคอมพิวเตอร์กับผู้เรียน เกิดสนุกและน่าสนใจ
8. โปรแกรม ICAI (Intelligence CAI) โปรแกรมแบบนี้ใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI (Artificial Intelligence) และวิธีการฐานความรู้ (Knowledge Base) เพื่อจัดเตรียมเก็บข้อมูลและข้อเท็จจริง (Fact) ให้โปรแกรมหาเหตุผลหรือโต้ตอบกันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์กับผู้เรียน

ณัฐกร สงคราม (2553, หน้า 3 - 4) ได้กล่าวถึงรูปแบบของมัลติมีเดีย แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. มัลติมีเดียเพื่อการนำเสนอ (Presentation Multimedia) มุ่งสร้างความตื่นตาตื่นใจ น่าสนใจ น่าติดตาม และถ่ายทอดผ่านประสาทสัมผัสที่หลากหลายผ่านตัวอักษร ภาพและเสียง เน้นการนำไปใช้งานเพื่อเสนอข้อมูล เป็นขั้นตอนไว้เรียบร้อยแล้ว เช่น แนะนำองค์กร การแสดงแสง สีเสียง โฆษณาเปิดตัวสินค้า หรือในลักษณะประกอบการบรรยาย ส่วนใหญ่มักใช้ได้ทั้งการนำเสนอ เป็นรายบุคคลและการเสนอต่อกลุ่มใหญ่ มัลติมีเดียลักษณะนี้เป็นการสื่อสารทางเดียว

2. มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) เน้นให้ผู้ใช้ได้ตอบสนองกับสื่อได้ โดยตรงผ่านโปรแกรมมัลติมีเดียที่มีลักษณะของสื่อหลายมิติ เนื้อหาภายในสามารถเชื่อมโยง (Link) ถึงกัน ผู้ใช้ยังสามารถสื่อสารโต้ตอบกับบทเรียนผ่านการคลิกเมาส์ แป้นพิมพ์ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อสื่อสารกับคอมพิวเตอร์ว่าผู้ใช้ต้องการอะไร มัลติมีเดียรูปแบบนี้จึงจัดเป็นการสื่อสารแบบสองทาง จากการศึกษา รูปแบบของสื่อมัลติมีเดียที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรูปแบบ ได้แก่ การสอนเนื้อหา การฝึกหัด สถานการณ์จำลอง เกมเพื่อการสอน และการทดสอบ ซึ่งเป็นรูปแบบมัลติมีเดียในลักษณะเพื่อการนำเสนอ และมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์

5.3 องค์ประกอบของสื่อมัลติมีเดีย

สุรีย์ ศรีบุญเรือง (2552, หน้า 17) ได้อธิบายว่า ลักษณะสำคัญของสื่อมัลติมีเดีย ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อความ (Text) ตัวหนังสือและข้อความในมัลติมีเดียจะมีลักษณะพิเศษมากกว่าปกติ คือ สามารถเลือกรูปแบบ และขนาดได้มากมาย นอกจากนั้นยังสามารถกำหนดการเคลื่อนที่ให้กับตัวอักษรได้อีกด้วย

2. เสียง (Sound) เสียงในระบบมัลติมีเดียเป็นสัญญาณดิจิทัล นั่นคือต้องนำเสียงมาเปลี่ยนรูปจากสัญญาณแบบต่อเนื่อง หรือที่เรียกว่าอนาล็อกให้เป็นแบบดิจิทัล

3. ภาพนิ่ง (Still Picture) ภาพนิ่งเป็นภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหว เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพลายเส้น เป็นต้น ภาพนิ่งนับว่ามีบทบาทต่อระบบงานมัลติมีเดียมากกว่าข้อความหรือตัวอักษร ทั้งนี้เนื่องจากภาพจะให้ผลในเชิงการเรียนรู้หรือรับรู้ด้วยการมองเห็นได้ดีกว่า นอกจากนั้นยังสามารถถ่ายทอดความหมายได้ลึกซึ้งมากกว่าข้อความหรือตัวอักษรนั่นเอง ซึ่งข้อความหรือตัวอักษรจะมีข้อจำกัดทางด้านความแตกต่างของแต่ละภาษา แต่ภาพนั้นสามารถสื่อความหมายได้กับทุกชนชาติ

4. ภาพเคลื่อนไหว (Animation) หมายถึง ภาพกราฟิกที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงขั้นตอน หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การเคลื่อนที่ของอะตอมในโมเลกุล หรือการเคลื่อนที่ของลูกสูบของเครื่องยนต์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสร้างจินตนาการให้เกิดแรงจูงใจจากผู้เรียน

5. วิดีโอ (Video) เป็นองค์ประกอบของมัลติมีเดียที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากเนื่องจากวิดีโอในระบบดิจิทัลสามารถนำเสนอข้อความหรือรูปภาพ (ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว) ประกอบกับเสียงได้สมบูรณ์มากกว่าองค์ประกอบชนิดอื่น ๆ

6. การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) เป็นการโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยามาใช้ในการออกแบบ

ณัฐกร สงคราม (2553, หน้า 5) ได้อธิบายว่า โดยทั่วไปมัลติมีเดียประกอบด้วยสื่อการรับรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. วิดีทัศน์ (Video) เป็นสื่ออีกรูปแบบหนึ่งสามารถแสดงผลได้ทั้งภาพเคลื่อนไหว และเสียงไปพร้อมกัน ทำให้เกิดความน่าสนใจในการนำเสนอ แต่เดิมการนำวิดีโอเข้ามาใส่ในงานมัลติมีเดียมีข้อจำกัดหลายอย่าง เช่น ขนาดของไฟล์ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งเปลืองพื้นที่ และอาจทำให้เกิดการกระตุกเวลาแสดงภาพ แต่ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้สามารถบีบอัดขนาดไฟล์ให้เล็กลงโดยคงความคมชัดเหมือนเดิม และประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สูงขึ้นทำให้ลดอาการกระตุกลงได้

2. เสียง (Sound) หมายถึง เสียงซึ่งบันทึกและเก็บไว้ในรูปแบบดิจิทัล ที่สามารถนำมาเล่นซ้ำได้ การใช้เสียงในมัลติมีเดียก็นำเสนอข้อมูล เช่น เสียงพูด เสียงบรรยายประกอบข้อความหรือภาพ หรือสร้างความน่าสนใจให้มากขึ้น เช่น การใช้เสียงเพลงบรรยาย เสียงประกอบ (Sound Effect) ให้ตื่นเต้น เร้าใจ เป็นต้น

3. ตัวอักษร (Text) รวมทั้งตัวเลขและสัญลักษณ์พิเศษต่าง ๆ นับเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของมัลติมีเดีย ซึ่งมีรูปแบบ ขนาดและสีที่มากมาย โดยที่มาของตัวอักษรอาจได้มาจากการพิมพ์จากการสแกนมาหรือสร้างเป็นภาพขึ้นมาด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และลักษณะของตัวอักษรที่ใช้ในการเชื่อมโยงไปสู่ข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งเรียกว่า Hypertext

4. ภาพนิ่ง (Still Images) ได้แก่ ภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหว ซึ่งมีความสำคัญต่อมัลติมีเดียมาก เพราะสามารถถ่ายทอดความหมายได้ดีกว่าข้อความหรือตัวอักษร ภาพนิ่งสามารถผลิตได้หลายวิธี เช่น ภาพที่ได้จากการถ่ายภาพ ภาพลายเส้นและกราฟิกที่ได้จากการวาดด้วยมือหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ภาพที่ได้จากการสแกน เป็นต้น

5. ปฏิสัมพันธ์ (Interactive) หมายถึง การที่ผู้ใช้สามารถโต้ตอบสื่อสารกับโปรแกรมมัลติมีเดียได้ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกดูข้อมูลที่สนใจ หรือการสั่งงานให้โปรแกรมแสดงผลในรูปแบบที่ต้องการ โดยผู้ใช้สื่อสารผ่านอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น การคลิกเมาส์ การกดแป้นพิมพ์หรืออุปกรณ์ขั้นสูง การสัมผัสหน้าจอ การสั่งงานด้วยเสียง ในขณะที่โปรแกรมสื่อสารกลับมาด้วยการแสดงผลทางหน้าจอหรือเสียงผ่านลำโพง เป็นต้น

6. ภาพเคลื่อนไหว (Animation) หมายถึง การนำภาพกราฟิกมาทำให้มีการเคลื่อนไหว เช่น การเคลื่อนที่ของรถยนต์ การก่อกำเนิดของฝน เป็นต้น ซึ่งเหมาะกับการนำเสนอเนื้อหาข้อมูลที่ต้องการให้เห็นขั้นตอน หรือการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เห็นรายละเอียดชัดเจน

จากการศึกษาองค์ประกอบของสื่อมัลติมีเดียที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า องค์ประกอบของสื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ข้อความ (Text) คือ ตัวหนังสือหรือข้อความ 2) เสียง (Sound) คือ เสียงที่บันทึกและเก็บไว้ในรูปแบบดิจิทัล 3) ภาพนิ่ง (Still Images) คือ ภาพที่ไม่มีการเคลื่อนไหว 4) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) คือ ภาพกราฟิกที่มีการเคลื่อนไหว แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ภาพอนิเมชัน และภาพวิดีโอ 5) วิดีทัศน์ (Video) คือ สื่ออีกรูปแบบที่แสดงผลได้ทั้งภาพเคลื่อนไหว และเสียงไปพร้อมกัน 6) ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) คือ การโต้ตอบระหว่างผู้ใช้กับมัลติมีเดีย

5.4 กระบวนการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือกศึกษาจากเอกสารของ ญัฐกร สงคราม (2553, หน้า 128 - 144) เนื่องจากได้อธิบายกระบวนการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียอย่างเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน และยังได้ประยุกต์โมเดลของนักวิชาการหลายท่านมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการพัฒนาบทเรียนที่ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางได้จริง ซึ่งได้อธิบายกระบวนการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย ประกอบด้วยขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

1. กำหนดเป้าหมาย ให้ชัดเจนว่าผู้เรียนคือใคร ต้องการให้รู้อะไร หรือบอกว่าสามารถทำอะไรได้บ้างหลังจากการศึกษาบทเรียนแล้ว การกำหนดเป้าหมายอาจไม่จำเป็นต้องระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้น แต่อาจกล่าวในลักษณะของวัตถุประสงค์กว้าง ๆ ทั่วไปไว้ก่อน

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานและการออกแบบบทเรียน ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

2.1 กลุ่มเป้าหมายและความต้องการในการเรียน โดยศึกษาลักษณะของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นอายุ ระดับความรู้พื้นฐาน สภาพแวดล้อม ทักษะคติ พฤติกรรม รูปแบบการเรียน เป็นต้น

2.2 เนื้อหาวิชา กำหนดขอบข่ายของเนื้อหา โดยพิจารณาจากเป้าหมายที่กำหนดไว้ว่าเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียน เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ นั้นมีขอบเขตที่เกี่ยวข้องเพียงใด จัดลำดับเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

2.3 ทฤษฎีการต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ในการพัฒนาบทเรียน ทั้งด้านของแหล่งข้อมูล บุคลากร ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ รวมทั้งงบประมาณ เพื่อที่จะสามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา ฯลฯ หรือแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลจากที่ใดได้บ้าง

3. กำหนดแผนการปฏิบัติงาน วางแผนแบ่งขั้นตอนการทำงานออกเป็นระยะ ๆ แต่ละช่วงมีภารกิจใดที่ต้องดำเนินการ ใครบ้างที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้รับผิดชอบ ควรใช้เวลาเท่าใด โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในแต่ละขั้น

ขั้นที่ 2 การออกแบบ (Design)

1. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการนำวัตถุประสงค์ทั่วไปที่กำหนดไว้เขียนเป็นรูปแบบวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะบ่งบอกสิ่งที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมาหลังจากสิ้นสุดการเรียนรู้ โดยพฤติกรรมนั้นจะต้องวัดได้สังเกตได้

2. เขียนเนื้อหา ขอบเขตของเนื้อหาบทเรียนที่ต้องนำเสนอ รวบรวมเนื้อหาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งจากผู้เชี่ยวชาญ มาทำการเขียนเรียบเรียงใหม่ตามหัวข้อที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาให้เหมาะสมเกี่ยวกับการนำเสนอด้วยบทเรียนมัลติมีเดีย รูปแบบการเขียนอาจใช้วิธีการเหมือนการเขียนหนังสือหรือบทความ แต่ควรใช้ประโยคที่สั้นกระชับได้ใจความ

3. กำหนดรูปแบบ กลวิธีในการสอน และวิธีการประเมินผล นำเนื้อหาที่ได้มาพิจารณาว่าจะทำการเรียนการสอนอย่างไร ซึ่งโดยปกติรูปแบบและกลวิธีในการสอนมีการสอนที่แตกต่างกันออกไป เช่น วัตถุประสงค์ของบทเรียน ผู้เรียน สภาพแวดล้อมของห้องเรียน และสื่อการสอน เป็นต้น

4. วางโครงสร้างของบทเรียนและเส้นทางการควบคุมบทเรียน กำหนดความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ แบบคร่าว ๆ ไม่ว่าจะเป็น ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ส่วนแบบฝึกหัด ส่วนแบบทดสอบ เป็นต้น แสดงให้เห็นภาพลักษณะการเข้าสู่แต่ละส่วนในการเรียนว่ามีเส้นทางใดบ้าง

5. เขียนผังการทำงาน (Flow Chart) ผังการทำงาน หมายถึง แผนภูมิที่แสดงความสัมพันธ์ของบทเรียน เนื้อหาแต่ละเฟรมหรือแต่ละส่วน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบของบทเรียนในลักษณะที่ละเอียด ผังงานจะเกี่ยวข้องไปถึงทางเลือกต่าง ๆ ที่ผู้เรียนโต้ตอบกับบทเรียน

6. ร่างส่วนประกอบต่าง ๆ ในหน้าจอ (Interface Layout) ว่าบทเรียนจะประกอบด้วยส่วนใดบ้าง ส่วนเนื้อหาเป็นอย่างไร มีหัวข้อใหญ่หัวข้อรองกี่ระดับ แบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบเป็นอย่างไร มีระบบเข้าถึงข้อมูลอย่างไร มีปุ่มควบคุมบทเรียนกี่ปุ่ม

7. เขียนสตอรี่บอร์ด (Storyboard) ขยายรายละเอียดของเป็นแบบฟอร์มกระดาษแสดงรายละเอียดแต่ละหน้าจอ ตั้งแต่เฟรมแรกจนถึงเฟรมสุดท้ายของบทเรียน จะนำเสนอข้อมูลในเฟรมนั้นด้วยวิธีการแบบใด โดยแสดงภาพหน้าจอพร้อมทั้งแสดงรายละเอียดข้อความและลักษณะของภาพและเงื่อนไข้อ่าง ๆ ในเฟรมนั้น

ขั้นที่ 3 การพัฒนา (Development)

1. เตรียมสื่อในการนำเสนอเนื้อหา วิเคราะห์สตอรี่บอร์ดแต่ละหน้าจอดีต้องใช้สื่อใด ประกอบการนำเสนอเนื้อหาบ้าง โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และการออกแบบการเรียนการสอน พิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมของสื่อที่จัดทำมา

1.1 การเตรียมข้อความ ควรจัดการพิมพ์ข้อความและบันทึกในรูปแบบไฟล์ข้อมูล ประเภท Word หรือ Text โปรแกรมเมอร์สะดวกในการใช้งาน

1.2 การเตรียมภาพกราฟิก ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบไฟล์ คอมพิวเตอร์ การเตรียมภาพนิ่งใช้วิธีการหาจากภาพที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่าง ๆ

1.3 การเตรียมเสียง จัดหาเสียงประเภทต่าง ๆ ทั้งเสียงบรรยายเสียงดนตรี และเสียงประกอบ โดยการบันทึกเสียงขึ้นมาใหม่หรือการจัดหาอย่างถูกต้องตามลิขสิทธิ์

1.4 การเตรียมวีดิทัศน์ หากต้องการถ่ายทำวีดิทัศน์ขึ้นมาใหม่ ต้องเตรียมสคริปต์ อุปกรณ์ สถานที่ นักแสดงให้พร้อม หลังจากบันทึกแล้วก็นำมาตัดต่อให้พอดีกับเวลาที่กำหนด

2. เตรียมกราฟิกที่ใช้ตกแต่งหน้าจอ สร้างกราฟิกหลักที่จะนำไปใช้ที่หน้าจอ เช่น พื้นหลังของจอ ซึ่งอาจแตกต่างกันในแต่ละส่วน หรือปุ่มควบคุมบทเรียนที่ต้องออกแบบให้สื่อถึงหน้าที่

3. การเขียนโปรแกรม ต้องเป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้โปรแกรม ไม่ว่าจะเขียนโปรแกรมสำเร็จรูป เนื่องจากเป็นโปรแกรมไม่ยาก ผู้รับผิดชอบหน้าที่นี้จึงควรเป็นผู้สอน

4. ทดสอบการใช้งานเบื้องต้น ทำการทดสอบการใช้งานบทเรียนเบื้องต้น โดยร่วมกัน ตรวจสอบการใช้งานเพื่อหาข้อผิดพลาดของโปรแกรม (Bug) และทำการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นทำการทดสอบการใช้งานอีกครั้งจนมั่นใจว่าโปรแกรมไม่มีข้อผิดพลาดใด ๆ

5. สร้างคู่มือการใช้งานและบรรจุภัณฑ์ อาจต้องแบ่งคู่มือสำหรับครูผู้สอนและสำหรับผู้เรียน ภายในคู่มือบอกวิธีการใช้งานโปรแกรม บอกคุณสมบัติของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเพิ่มคำแนะนำ ขั้นตอนการเรียนการสอน และบทบาทที่ผู้สอนควรปฏิบัติ เพื่อให้การนำไปใช้กับผู้เรียน

ขั้นที่ 4 การประเมินและปรับปรุง (Evaluation and Revise)

1. การประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Evaluation) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อตรวจสอบ มากกว่า 1 คน เป็นผู้ตรวจสอบ นำข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมา ปรับปรุงแก้ไขสื่อ ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญหลังจากให้ทดลองใช้งานบทเรียนแล้ว หรือให้ทำแบบประเมินคุณภาพ ซึ่งแนวทางในการประเมินในแต่ละด้าน มีดังนี้

1.1 การประเมินด้านเนื้อหา ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาประเมินครอบคลุมในหลาย ประเด็น เช่น ความถูกต้องสมบูรณ์ ความทันสมัย ปริมาณเนื้อหา โครงสร้างและการแบ่งหมวดหมู่ เนื้อหา การใช้ภาษา ความยากง่าย รวมทั้งข้อคำถามในแบบทดสอบ เป็นต้น

1.2 การประเมินด้านสื่อ ควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อประเมินคุณภาพใน 3 ด้าน คือ

1.2.1 ด้านการออกแบบการเรียนการสอน พิจารณาวัตถุประสงค์ของบทเรียน การออกแบบวิธีนำเสนอ ความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน รูปแบบปฏิสัมพันธ์ การตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่มีลักษณะแตกต่างกัน และวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

1.2.2 ด้านการออกแบบหน้าจอ พิจารณาเกี่ยวกับการออกแบบข้อความ ภาพกราฟิก เสียง วิดีทัศน์ การจัดวางองค์ประกอบหน้าจอ การออกแบบปุ่มการควบคุมบทเรียน

1.2.3 ด้านการใช้งาน พิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำบทเรียนไปใช้งาน คู่มือการใช้งาน เอกสารประกอบการเรียน รวมทั้งการออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์

2. การทดลองใช้กับผู้เรียน (Learner Try - out) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขสื่อแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสื่อชิ้นนั้นจะมีประสิทธิภาพ トラบใดที่ยังไม่ได้นำไปทดลองใช้กับผู้เรียน ซึ่งการทดลองใช้กับผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายของบทเรียน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

2.1 Pilot Testing ขั้นแรกในการทดลองใช้บทเรียนกับผู้เรียน คือหากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้เรียนจริง 3 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ปานกลาง และไม่ดี การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่คละกันช่วยให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อผู้เรียนจะได้สังเกตและให้คำแนะนำ ผลการประเมินหากพบว่าบทเรียนดังกล่าวมีจุดใดบกพร่องก็ควรแก้ไขปรับปรุง

2.2 Field Testing นำบทเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลองใหม่กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้เรียนจริง จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน เพื่อวัดประสิทธิภาพของบทเรียน โดยพยายามจัดสภาพการณ์ให้เหมือนกับการใช้งานจริง ก่อนการทดลองควรให้ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์ของบทเรียน และแนะนำขั้นตอนการใช้งานบทเรียนอย่างคร่าว ๆ แล้วให้ผู้เรียนทดลองเรียนรู้จากบทเรียนด้วยตัวเอง ซึ่งวิธีการหาประสิทธิภาพของบทเรียน มีดังนี้

2.3 การหาประสิทธิภาพของบทเรียน ซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนของประสิทธิภาพของกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์โดยพิจารณาจากผลการสอบ

2.4 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการประเมินที่พิจารณาจากคะแนนการทำแบบทดสอบของผู้เรียนหลังจากที่ได้ทดลองเรียนรู้จากสื่อแล้ว หากทำการทดลองหลังเรียนเพียงอย่างเดียว อาจใช้วิธีเปรียบเทียบคะแนนที่ได้กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าผ่านหรือไม่ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดว่าสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์

3. การปรับปรุงแก้ไข (Revise) ควรวิเคราะห์ผลที่ได้จากการประเมินทั้งหมด โดยการพิจารณาความสอดคล้องและแตกต่างจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพบ

ข้อบกพร่องแล้วต้องหาสาเหตุของปัญหา และมีแนวทางปรับปรุงแก้ไขในจุดนั้นอย่างไร จากนั้นจึงทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้บทเรียนมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้งานจริง

5.5 ประโยชน์ของการเรียนการสอนด้วยสื่อมัลติมีเดีย

สยามรัฐ บุตรศรี (2553, หน้า 19) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการนำสื่อมัลติมีเดียมาใช้ในการศึกษา สรุปได้ดังนี้ สื่อมัลติมีเดีย สามารถดึงดูดความสนใจในบทเรียน ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ด้วยมีการนำเสนอด้านสารสนเทศที่หลากหลายรูปแบบ เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียน ทดสอบความเข้าใจผู้เรียนบางคนอาจไม่กล้าถามข้อสงสัยในห้องเรียน การใช้สื่อมัลติมีเดียจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยการใช้ในลักษณะการศึกษารายบุคคล ให้การสนับสนุนความคิดรวบยอด สื่อมัลติมีเดีย สามารถแสดงสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนความคิดรวบยอดของผู้เรียน โดยการเสนอสิ่งที่ให้ตรวจสอบย้อนหลัง และแก้ไขจุดอ่อนในการเรียน

พัชรารัตน์ จินอนงค์ (2558, หน้า 45) ได้สรุปประโยชน์ของสื่อมัลติมีเดียไว้ ดังนี้

1. เทคโนโลยีด้านสื่อมัลติมีเดียช่วยให้การออกแบบบทเรียน ตอบสนองต่อแนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิจัยที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียว่า สามารถช่วยเสริมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้
2. สื่อมัลติมีเดียในรูปแบบของซีดีรอม ใช้งานง่าย เก็บรักษาได้ง่าย พกพาได้สะดวก และสามารถทำสำเนาได้ง่าย
3. สื่อมัลติมีเดียเป็นสื่อการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ความต้องการ และความสะดวกของตนเอง สามารถสร้างสถานการณ์จำลอง ประสบการณ์ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิสัมพันธ์กับสื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. ในปัจจุบันโปรแกรมช่วยสร้างบทเรียน (Authoring Tools) ที่ง่ายต่อการใช้งานทำให้บุคคลที่สนใจทั่วไปสามารถเรียนสร้างบทเรียนสื่อมัลติมีเดียใช้เองได้
5. ผู้สอนสามารถใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อสอนเนื้อหาใหม่ เพื่อการฝึกฝน เพื่อเสนอสถานการณ์จำลอง และเพื่อสอนการคิดแก้ปัญหา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การนำไปใช้เป็นประการสำคัญรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าวนี้จะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และรูปแบบการคิดหาคำตอบ
6. สื่อมัลติมีเดียมีช่วยสนับสนุนให้มีสถานที่เรียนไม่จำกัดอยู่เพียงห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนอาจเรียนรู้ที่บ้าน ที่ห้องสมุด หรือภายใต้สภาพแวดล้อมอื่น ๆ ตามเวลาที่ตนเองต้องการ
7. เทคโนโลยีสื่อมัลติมีเดีย สนับสนุนให้เราสามารถใช้สื่อมัลติมีเดียกับผู้เรียนได้ทุกระดับอายุ และความรู้ ที่สำคัญอยู่ที่การออกแบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนเท่านั้น

8. สื่อมัลติมีเดียที่มีคุณภาพ นอกจากจะช่วยให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุนของโรงเรียนหรือหน่วยงานแล้ว ความก้าวหน้าของระบบเครือข่าย ยังช่วยส่งเสริมให้การใช้สื่อมัลติมีเดียเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาอื่น ๆ อีกด้วย

ช่อบุญ จิราภาพ (2542, อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561, หน้า 485) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อมัลติมีเดียไว้ ดังนี้

1. มัลติมีเดียเป็นสื่อประสมที่มีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และตัวอักษร ซึ่งเสนอผ่านทางคอมพิวเตอร์ นับว่าเป็นสื่อที่ดึงดูดความสนใจ และทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย
 2. มัลติมีเดียเป็นนำสื่อหลายประเภทมารวมกัน โดยมีคอมพิวเตอร์เป็นตัวควบคุมการผลิต และจัดเนื้อหาให้เกิดความรู้ที่เป็นเรื่องเดียวกัน จึงทำให้เกิดความชัดเจนและสื่อความหมายที่ดี
 3. ผู้ที่ใช้สื่อประสมมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องคอมพิวเตอร์และสื่อต่าง ๆ โดยมีปฏิริยาตอบสนองต่อกิจกรรมการเรียนรู้
 4. สื่อความหมายได้รวดเร็ว และเข้าใจง่าย
 5. ลดเวลาในการจัดการเรียนการสอน เพราะผู้เรียนบางคนไม่จำเป็นต้องเข้าห้องเรียนเมื่อศึกษาจากบทเรียนมัลติมีเดียด้วยตนเอง
 6. ประหยัดทรัพยากรบุคคลในการเรียนการสอน
- จากการศึกษาประโยชน์ของการเรียนการสอนด้วยสื่อมัลติมีเดียที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประโยชน์ของสื่อมัลติมีเดียมีความสำคัญหลายประการ สามารถส่งเสริมการเรียนรู้และดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ด้วยการถ่ายทอดความรู้ที่ประกอบไปด้วยข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอ ซึ่งสื่อความหมายได้ดีและตอบสนองการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขและเข้าใจง่าย ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย นอกจากนี้สื่อมัลติมีเดียยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ตามความต้องการและความสะดวก โดยไม่จำกัดอายุ พื้นฐานความรู้ และสถานที่เรียน อีกทั้งสนับสนุนให้เกิดความคิดรวบยอดและแก้ไขจุดอ่อนในการเรียน สื่อมัลติมีเดียสามารถแสดงสารสนเทศโดยการเสนอสิ่งที่ให้ตรวจสอบได้ย้อนหลัง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ประกอบด้วย ความหมาย แนวคิด และทฤษฎี และการวัดความพึงพอใจ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 ความหมายความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 775) ได้อธิบาย ความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์ คือความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียดหรือความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้ดุษฎีภาพในร่างกาย ซึ่งเมื่อมนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวได้แล้วมนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2551, หน้า 237) ได้อธิบาย ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจที่เกิดจากการได้รับแรงจูงใจภายนอกเป็นแรงเสริม เช่น การให้รางวัล คำชม การปรับบทเรียน และสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งเป็นความรู้สึกพอใจที่เกิดขึ้นภายใน ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายในที่ต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการและพอใจ

ผุสดี แสงอ่อน (2555, หน้า 14) ได้อธิบาย ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

เบญจรัตน์ อ่วมเครือ (2552, อ้างอิงใน เบญจวรรณ สว่างคง, 2556, หน้า 34) ได้อธิบาย ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือจากการได้รับบริการ หรือจากความคาดหวังว่าจะได้รับจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือได้รับจากบุคคลหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งการตอบสนองนั้นอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้

ศิริพรรณ ประจงกิจ (2555, หน้า 47) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

จินตนา มั่นคง (2560, หน้า 56) ได้สรุปความหมาย ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติเชิงบวกที่มีต่อองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยสามารถตอบสนองต่อความสำเร็จความคาดหวังของบุคคลได้ ทั้งนี้ความพึงพอใจไม่เป็นเรื่องนามธรรม ไม่สามารถสังเกตได้ด้วยตาต้องมีสิ่งเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติ ความพอใจชอบใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้

หมายถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

6.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ประภา ตูลานนท์ (2540, หน้า 25) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน นักจิตวิทยาได้แบ่งการจูงใจเกี่ยวกับการศึกษา ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากความรู้สึกภายใน ความรู้สึกกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากเรียน เต็มใจและตั้งใจเรียน เพราะต้องการความรู้มีใช้เรียนเพราะหวังผลอย่างอื่น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาชักจูงหรือกระตุ้น ให้เกิดการจูงใจภายในขึ้นเป็นต้นว่า วิธีสอน บุคลิกภาพของผู้สอน และเทคนิคที่ครูใช้ในการสอนจะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน การกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกไม่ได้เป็นการกระทำ เพื่อความสำเร็จในสิ่งนั้นอย่างแท้จริง แต่เป็นการกระทำเพื่อสิ่งจูงใจอย่างอื่น เช่น การเรียนที่หวังคะแนน นอกเหนือไปจากการได้รับความรู้ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ การจูงใจภายในจึงเป็นลักษณะการจูงใจที่ดีและมีอิทธิพลที่สุดต่อกระบวนการเรียนรู้

Zalesnich (อ้างอิงใน เบญจวรรณ สว่างคง, 2556, หน้า 34) สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเกิดจากการตอบสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งแบ่งเป็น 2 อย่าง คือ

1. ความต้องการภายนอก หรือความต้องการทางกายภาพ เช่น ความสะอาดสบายในสถานที่ทำงาน ความมั่นคงในหน้าที่การงาน การได้ทำงานที่ตนถนัด เป็นต้น

2. ความต้องการภายใน หรือความต้องการทางจิตใจ เช่น ความเป็นเพื่อน การเป็นที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ความต้องการของคนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่จะกำหนดลงไปได้ การเปลี่ยนแปลงนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพ ฯลฯ ซึ่งไม่ได้ยังคงที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเช่นกัน

Maslow (2530, อ้างอิงใน เบญจวรรณ สว่างคง, 2556, หน้า 34) เป็นนักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ได้สร้างทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นสมมติฐานอยู่ 2 ประการ คือ

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลาตราบดีที่ยังมีชีวิตอยู่ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมนั้นอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นจึงจะมีอิทธิพลจูงใจต่อไป

2. ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ ในเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการขั้นสูงก็จะตามมา มาสโลว์ (Maslow) ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับ ดังนี้

2.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) ความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ ฯลฯ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อ ความต้องการทางด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนองเลยในด้านนี้ โดยปกติแล้วองค์กรทุกแห่งมักจะตอบสนองความต้องการของแต่ละคนด้วยวิธีการทางอ้อมคือ การจ่ายเงินค่าจ้าง

2.2 ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security or Safety Needs) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไปที่สูงขึ้น ความต้องการทางด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคงต่าง ๆ ความต้องการทางด้านความปลอดภัย จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนความมั่นคงนั้น หมายถึง ความต้องการความมั่นคงในการดำรงชีพ เช่น ความมั่นคงในหน้าที่การงานและสถานะทางสังคม

2.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belongingness Needs) ภายหลังจากที่ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วก็就会有ความต้องการสูงขึ้น คือ ความต้องการทางสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ความต้องการทางด้านนี้จะเป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน และการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมเสมอ

2.4 ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem or Status Needs) ความต้องการขั้นต่อมาจะเป็นความต้องการที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ คือ ความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความสามารถ ความรู้ และความสำคัญในตัวเอง รวมตลอดทั้งความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น หรือต้องการที่จะให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญในความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน การดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์กร

2.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self - actualization or Self - Realization) ลำดับขั้นตอนความต้องการที่สูงสุดของมนุษย์ก็คือ ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตตามความนึกคิด หรือความคาดหวังทะเยอทะยานใฝ่ฝันที่จะได้รับผลสำเร็จในสิ่งอันสูงส่งในทัศนะของตน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีของความพึงพอใจ เพื่อนำไปสู่การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเกิดแรงจูงใจและตอบสนองต่อความต้องการให้เกิดความพึงพอใจ

6.3 การวัดความพึงพอใจ

ภานิดา ชัยปัญญา (2541, หน้า 28) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการ การบริหาร และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดี ที่จะทำได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้
3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

หทัยรัตน์ ประทุมสูตร (2542, หน้า 14) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นเรื่องที่สามารถเปรียบเทียบได้กับความเข้าใจทั่ว ๆ ไป ซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามจากบุคคลที่ต้องการจะถาม มีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัย อย่างไรก็ตามก็ดีถึงแม้ว่าจะมีการวัดอยู่หลายแนวทางแต่การศึกษาความพึงพอใจอาจแยกตามแนวทางการวัดได้ 2 แนวคิดตามความคิดเห็นของ ซาลีซนิกค์ คริสเทนส์ กล่าวคือ

1. วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ทำงาน ที่บ้าน และทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการที่จะวัดและเปรียบเทียบ
2. วัดได้โดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงาน การนิเทศงาน เกี่ยวกับนายจ้าง

จากการศึกษาการวัดความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความพึงพอใจโดยการสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

เครือวัลย์ ศรีรัตนลิม (2553) ได้ศึกษาคุณค่าและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในวรรณกรรมของสุนทรภู่ กรณีศึกษานิราศภูเขาทอง และนิราศเมืองเพชร ผลการวิจัยพบว่า นิราศเป็นเรื่องราววิถีที่พรรณนาถึงการจากกันของคนรักเพื่อเดินทางไปในที่ต่าง ๆ มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ปัจจุบันการแต่งนิราศใช้รูปแบบของร้อยแก้วหรือร้อยกรอง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่พบในนิราศภูเขาทอง และนิราศเมืองเพชร คือหลักกรรมหมวด ไตรลักษณ์ หลักกรรม พรหมวิหาร 4 อธิษฐานธรรม 4 สัมมาวาจา ธรรมทำให้งาม 2 การไม่คบคนพาล ศีล 5 หรือ เบญจศีล โลกธรรม 8 และความกตัญญู สามารถประยุกต์ใช้กับสังคมไทยสรุปได้ 3 ด้าน คือ 1) การประยุกต์ใช้กับบุคคล 2) การประยุกต์ใช้กับครอบครัว และ 3) การประยุกต์ใช้กับสังคม

สันติ ยืนยาว (2553) ได้พัฒนาหนังสืออ่านประกอบรายวิชาภาษาไทย เรื่องย้อนรอยนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสืออ่านประกอบรายวิชาภาษาไทย เรื่องย้อนรอยนิราศภูเขาทอง มีประสิทธิภาพ 85.00/80.18 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านประกอบรายวิชาภาษาไทย เรื่อง ย้อนรอยนิราศภูเขาทอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รณชัย จันทร์แก้ว (2559) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เนื้อหาวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทอง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีระดับความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 23.33 ระดับดี ร้อยละ 46.66 ระดับพอใช้ ร้อยละ 26.66 และระดับผ่าน ร้อยละ 3.33 2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวรรณคดีไทยระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 53.33 ระดับดี ร้อยละ 33.33 และระดับพอใช้ ร้อยละ 13.33 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีความคงทนในการเรียนวรรณคดีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมฤทัย จันทรมางกูร (2562) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์เรื่องนิราศภูเขาทองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT และการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนิราศภูเขาทอง ของนักเรียนทั้งที่สอนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT และด้วยการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า คุณค่าและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในนิราศภูเขาทอง สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และการพัฒนาการเรียนการสอนวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ด้วยรูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดีขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะการออกแบบเนื้อหาของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ และวิธีการสอนแบบ SQ4R

จรรยา ศรีบัวหลวง (2559) ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 13.87 คิดเป็นร้อยละ 46.24 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 25.68 คิดเป็นร้อยละ 85.59 ค่าความก้าวหน้า 11.81 คิดเป็นร้อยละ 39.35 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จินตนา มั่นคง (2560) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.62 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ชลธิตา หงษ์เหม (2560) ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

อภาพพร บุญเติม (2560) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ SQ4R กับการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ CIRC ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ SQ4R และแบบ CIRC สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) ดัชนีประสิทธิผลการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ SQ4R มีค่าเท่ากับ 0.5691 และดัชนีประสิทธิผลการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ CIRC มีค่าเท่ากับ 0.5057 3) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ SQ4R สูงกว่าการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ CIRC อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้อยู่แบบภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สิริธร สุขเจริญ (2561) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้แตกต่างจากก่อนการจัดการเรียนรู้อยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ และวิธีการสอนแบบ SQ4R ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับการนำเทคนิคการเรียนรู้อยู่ต่าง ๆ มาใช้ร่วมกัน มีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นแนวทางในออกแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อมัลติมีเดีย

วินิตา สร้อยเพชรประภา (2557) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่องคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

รัตติกานต์ เพนเทศ (2558) ได้ศึกษาผลการใช้สื่อมัลติมีเดียร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อการเรียนรู้ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องภาษาถิ่นเมือง ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อมัลติมีเดียร่วมกับการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่องภาษาถิ่นเมืองเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ย 82.90/80.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยสื่อมัลติมีเดียร่วมกับการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่องภาษาถิ่นเมืองเพชรบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เรื่องภาษาถิ่นเมืองเพชรบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา อยู่ในระดับมากที่สุด

ฐาปนี เครืออนันต์ (2559) ได้พัฒนาชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 81.25/82.25 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.5 ค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.45 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่าน อยู่ในระดับมากที่สุด

ซาร่าห์ หะยีแหวฮามะ (2561) ได้พัฒนาสื่อมัลติมีเดียโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโพนิกส์ เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านในรายวิชาภาษาไทย เรื่องการแจกลูกสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 โรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.74 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก และด้านสื่อ มีค่าเฉลี่ย 4.03 ซึ่งอยู่ในระดับดี ผลประเมินความสามารถในการอ่านนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.24 อยู่ในระดับที่ดี 2) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อมัลติมีเดีย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย สำหรับเป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกับรูปแบบการเรียนรู้ต่าง ๆ มีส่วนช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น ผู้วิจัยได้เห็นแนวทางในการสร้างและการพัฒนา

สื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความน่าสนใจ ตอบสนองต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

สมจิตร ปรางสุวรรณ (2550) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณ์ญาณและความพึงพอใจต่อวิธีสอนด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนภาษาไทยอย่างมี วิจารณ์ญาณด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณ์ญาณ หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อวิธีการสอน อ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณ์ญาณด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

สุทธิพงษ์ มากุล (2551) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง คำสมาส ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.12/83.33 ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย เรื่อง คำสมาส หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง คำสมาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กนกวรรณ กอกหวาน (2554) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการ เรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวนไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดียประเภทสถานการณ์จำลอง พบการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประเภท สถานการณ์จำลอง เรื่อง สำนวนไทย โดยการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาอยู่ใน ระดับดี และด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับดี และมีประสิทธิภาพของบทเรียน 84.92/82.42 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความ พึงพอใจโดยรวมในระดับมาก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ด้วยรูปแบบวิธีการสอนต่าง ๆ นอกจากจะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นแล้ว ยังทำให้ครูผู้สอนหรือผู้วิจัยได้ทราบผลของความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อีกด้วย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้จัดสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ระยะเวลาในการทดลอง
5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
6. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การวิเคราะห์ข้อมูล
9. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอมือ่ง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอมือ่ง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 **ตัวแปรต้น** ได้แก่ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 แผน รวม 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

2. สื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ก่อนและหลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ (Pre - test and Post - test) เป็นข้อสอบแบบปรนัย 1 ฉบับ ชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบนักเรียนก่อนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และหลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เป็นระยะเวลา 12 ชั่วโมง โดยทำการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง ดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 ชั่วโมง และทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 ชั่วโมง

5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 1.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยนำมาออกแบบเป็นแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 9 แผน รวม 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

6. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

6.1 ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมมาตรฐาน ท 5.1 รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 9 แผน รวม 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง) ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชื่อเรื่อง	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)
1	ประวัติผู้แต่ง	1
2	ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	1
3	รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง	2
4	ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	1
5	ถอดรหัสคำศัพท์	1
6	การอ่านทำนองเสนาะ	1
7	ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	1
8	ชวนคิดพินิจคุณค่า	1
9	การแต่งกลอนนิราศ	1
รวม		10

4. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ควบคู่กับการใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลา 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง) ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ ดังนี้

4.1 สารสำคัญ

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนซึ่งจะปรากฏอยู่ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของวิธีการสอนแบบ SQ4R ดังนี้

4.4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

4.4.2 ขั้นสอน ซึ่งดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ได้แก่ ขั้นที่ 1 สำรวจ (S - Survey) ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Q - Question) ขั้นที่ 3 อ่านอย่าง

รอบคอบ (R1 - Read) ขั้นที่ 4 จดบันทึก (R2 - Record) ขั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ (R4 - Reflect)

4.4.3 ขั้นสรุป

4.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.6 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

4.7 บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ตลอดจนขอคำแนะนำ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ การตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด การใช้ภาษาอธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน และการกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระยะเวลา

6.2 ขั้นตอนในการสร้างสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างสื่อมัลติมีเดีย ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับรูปแบบ องค์ประกอบ กระบวนการขั้นตอนพัฒนา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสื่อมัลติมีเดีย เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและการสร้างสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. วางโครงร่างเนื้อหา ส่วนประกอบต่าง ๆ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นภาพลักษณะความสัมพันธ์ของการนำเสนออย่างเป็นลำดับ และความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

4. ดำเนินการจัดสร้างสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โปรแกรม Power Point นำเสนอในรูปแบบข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดีโอ และปฏิสัมพันธ์ เพื่อนำไปใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 9 แผน รวม 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงรายการสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการสื่อมัลติมีเดีย	ชื่อเรื่อง	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)
ส่วนนำของสื่อมัลติมีเดีย	ประกอบด้วย หน้าปก หน้าต้อนรับ คำนำ คำชี้แจง ประวัติผู้จัดทำ และสารบัญ	-
1	ประวัติผู้แต่ง	1
2	ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	1
3	รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง	2
4	ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	1
5	ถอดรหัสคำศัพท์	1
6	การอ่านทำนองเสนาะ	1
7	ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	1
8	ชวนคิดพินิจคุณค่า	1
9	การแต่งกลอนนิราศ	1
รวม		10

5. นำสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม ตลอดจนขอคำแนะนำ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ การปรับลดเนื้อหาบางหน้าให้สอดคล้องกับหน้าจอ การเลือกใช้สี ฟอนต์ ขนาดของตัวอักษร และการเลือกรูปภาพที่ใช้ประกอบ

6.3 ขั้นตอนในการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และสื่อมัลติมีเดียวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ดังนี้

1. สร้างแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2 กำหนดหัวข้อ และรายการประเมินในแต่ละด้านของแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

1.3 สร้างแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert) โดยกำหนดความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับคุณภาพมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับคุณภาพมาก
3	หมายถึง	ระดับคุณภาพปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับคุณภาพน้อย
1	หมายถึง	ระดับคุณภาพน้อยที่สุด

1.4 นำแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม ตลอดจนขอคำแนะนำ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ การตั้งคำถามให้สอดคล้องกับด้านที่ประเมิน ขยายช่องตารางสำหรับเขียนข้อเสนอแนะ

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

ท่านที่ 1 รศ. จุฑารัตน์ เกตุปาน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ท่านที่ 2 ดร. ทรงภพ ขุนมธูรส ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ท่านที่ 3 ผศ.ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ท่านที่ 4 ผศ.ดร. น้ำทิพย์ องค์กรจาวณิชย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ท่านที่ 5 ผศ.ดร. คุณอนันท์ นิรมล ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม แล้วประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ดังที่ได้แสดงผลไว้ใน (ภาคผนวก, หน้า 131 - 132 และ หน้า 137 - 138)

3. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์ผลเพื่อหาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของ (ปรกรณ์ ประจันบาน, 2552) พิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558, หน้า 196) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีระดับคุณภาพมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพน้อยที่สุด

4. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ ทำคลิปวิดีโอประกอบสื่อมัลติมีเดีย ให้สามารถเปิดดูได้โดยไม่ต้องเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สะดวกสำหรับการใช้งานในทุกพื้นที่

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหลวงพ่เพชรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 แบบ 1:1 จำนวน 3 รูป แบบความสามารถ คือ เก่ง กลาง อ่อน เพื่อหาข้อบกพร่องในการใช้ภาษา และความเหมาะสมของของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามระยะเวลาที่กำหนด และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ การสะกดคำผิด การเพิ่มขนาด สี ของตัวอักษร และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหลวงพ่เพชรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 แบบ 1:100 จำนวน 23 รูป เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยใช้สูตร E_1/E_2 ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียนวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

เมื่อพิจารณาข้อมูล 80 ตัวแรก และ 80 ตัวหลัง ถ้าได้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพที่สมบูรณ์ แต่ถ้าไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ถือว่ามีประสิทธิภาพที่ไม่สมบูรณ์ ต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการนำแผนการจัดการ

เรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทองแล้ว เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ พบว่ามีเกณฑ์มาตรฐาน 84.67/80.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ดังที่ได้แสดงผลไว้ใน (ภาคผนวก, หน้า 141)

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ไปเป็นเครื่องมือในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป

6.4 ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pre - test and Post - test)

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 1 ฉบับ ชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบนักเรียนก่อน และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งวิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
2. ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
3. กำหนดโครงสร้าง สัดส่วนเนื้อหา และจำนวนข้อสอบ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยออกข้อสอบจำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังตารางกำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40

เนื้อหา วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม					รวม	น้ำหนัก	ความ สำคัญ
	จำ	ใจ	ใช้	วิ	ประ สร้าง			
1. ประวัตินักแต่ง	3	-	-	-	-	3	7.50	6
2. ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	3	-	-	1	-	4	10.00	4
3. รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง	1	-	-	11	-	12	30.00	1
4. ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	2	-	-	1	-	3	7.50	7
5. ถอดรหัสคำศัพท์	-	-	-	4	-	4	10.00	5
6. การอ่านทำนองเสนาะ	-	-	-	1	-	1	2.50	8
7. ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	-	-	-	6	-	6	15.00	2
8. ชวนคิดพินิจคุณค่า	-	-	-	3	3	6	15.00	3
9. การแต่งกลอนนิราศ	1	-	-	-	-	1	2.50	9
รวม	10	-	-	27	3	40	100	
อันดับความสำคัญ	2	-	-	1	3	-		

* หมายเหตุ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ได้แก่

จำ	หมายถึง	ความจำ ระบุดอก และคัดลอก
ใจ	หมายถึง	ความเข้าใจ อธิบาย สรุป ความ ขยายความ และอภิปราย
ใช้	หมายถึง	การนำไปใช้ คำนวณ แสดง และปรับปรุง
วิ	หมายถึง	การวิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ และวิจารณ์
ประ	หมายถึง	การประเมินค่า ดีค่า และเปรียบเทียบ
สร้าง	หมายถึง	แต่ง สร้าง และออกแบบ

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อ เพื่อนำไปหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการจัดเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา ได้แก่ (1) เนื้อหาเกี่ยวกับประวัตินักแต่ง ใช้ออกข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทความรู้ ความจำ จำนวน 1 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 7.50 (2) เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมา และจุดมุ่งหมายการแต่ง ใช้ออกข้อสอบตาม

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทความรู้ ความจำ จำนวน 1 ข้อ และประเภทวิเคราะห์ จำนวน 1 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 10.00 (3) เนื้อหาเกี่ยวกับรู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง ใช้ข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทความรู้ ความจำ จำนวน 1 ข้อ และประเภทวิเคราะห์ จำนวน 11 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 30.00 (4) เนื้อหาเกี่ยวกับตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง ใช้ข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทความรู้ ความจำ จำนวน 2 ข้อ และประเภทวิเคราะห์ จำนวน 1 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 7.50 (5) เนื้อหาเกี่ยวกับถอดรหัสคำศัพท์ ใช้ข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทวิเคราะห์ จำนวน 4 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 10.00 (6) เนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านทำนองเสนาะ ใช้ข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทวิเคราะห์ จำนวน 1 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 2.50 (7) เนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์ ใช้ข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทวิเคราะห์ จำนวน 6 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 15.00 (8) เนื้อหาเกี่ยวกับชวนคิดพินิจคุณค่า ใช้ข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทวิเคราะห์ จำนวน 3 ข้อ และประเภทประเมินค่า จำนวน 3 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 15.00 (9) เนื้อหาเกี่ยวกับการแต่งกลอนนิราศ ใช้ข้อสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเภทความรู้ ความจำ จำนวน 1 ข้อ มีน้ำหนักของการออกข้อสอบในระดับ 2.50

4. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 40 ข้อ โดยมากกว่าจำนวนที่ใช้จริง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ตลอดจนขอคำแนะนำ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ การเรียงตัวเลือกคำตอบจากสั้นไปยาวให้ดูเรียบร้อย

5. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

ท่านที่ 1 รศ. จุฑารัตน์ เกตุปาน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ท่านที่ 2 ดร. ทรงภพ ขุนมธูรส ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ท่านที่ 3 ผศ.ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ท่านที่ 4 ผศ.ดร. น้ำทิพย์ องค์อัจฉริย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ท่านที่ 5 ผศ.ดร. คุณอนันท์ นิรมล ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาว่าแบบทดสอบในแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555, หน้า 177) ดังนี้

+ 1	หมายถึง	แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1	หมายถึง	แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

6. นำคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ไปหาค่าดัชนีสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ขึ้นไป ดังที่ได้แสดงผลไว้ใน (ภาคผนวก, หน้า 168 – 169)

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของคำถามบางข้อ การขีดเส้นใต้คำที่ต้องการเน้นในข้อความ

8. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช จำนวน 40 รูป ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยได้เรียนวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ผ่านมาแล้ว

9. นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน

10. นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบ มาคำนวณหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ข้อสอบแบบอิงกลุ่ม แล้วใช้ตารางโปรแกรมสำเร็จรูปของ (ปกรณ ประจันบาน, 2552) เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ดังที่ได้แสดงผลไว้ใน (ภาคผนวก, หน้า 170 – 171)

11. นำแบบทดสอบที่เลือก จำนวน 30 ข้อ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR - 20) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของ (ปกรณ ประจันบาน, 2552) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.88 ดังที่ได้แสดงผลไว้ใน (ภาคผนวก, หน้า 172 – 173)

12. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 30 ข้อ และจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

13. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 30 ข้อ ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป โดยใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6.5 ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการวัดความพึงพอใจ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

2. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 15 ข้อ แบ่งคำถามออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยมีเกณฑ์กำหนดค่าระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ตลอดจนขอคำแนะนำ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ การเพิ่มขนาดของช่องสำหรับเขียนข้อเสนอแนะให้กว้างขึ้น

4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

ท่านที่ 1 รศ. จุฬารัตน์ เกตุปาน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ท่านที่ 2 ดร. ทรงภพ ขุนมธูรส ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

ท่านที่ 3 ผศ.ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ท่านที่ 4 ผศ.ดร. น้ำทิพย์ องค์กรอจาวณิชย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ท่านที่ 5 ผศ.ดร. คุณอนันท์ นิรมล ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม แล้วประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 1 ชุด ดังที่ได้แสดงผลไว้ใน (ภาคผนวก, หน้า 184 – 185)

5. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์ผลเพื่อหาความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของ (ปรกรณ์ ประจันบาน, 2552) พิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558, หน้า 196) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีระดับคุณภาพมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีระดับคุณภาพน้อยที่สุด

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้ปรับปรุงแก้ไข คือ ปรับเปลี่ยนประเด็นคำถามด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ 1.1 ให้เหมาะสมกับระดับวัย เพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

7. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบบ 1:100 คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbach) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นมีค่า 0.70 ขึ้นไป ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจเท่ากับ 0.76 ดังที่ได้แสดงผลไว้ใน (ภาคผนวก, หน้า 186)

9. นำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

7.1 แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ One – Group Pretest – Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550, หน้า 201) ดังนี้

การทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	การทดสอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ หมายถึง การทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน
 X หมายถึง การเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศ
 ภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
 T₂ หมายถึง การทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน

7.2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 แผน โดยใช้เวลา 10 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง
3. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post - test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง
4. ทำการสอบถามความพึงพอใจ ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ โดยใช้เวลาในชั่วโมงที่ทำการทดสอบหลังเรียน
5. ตรวจสอบให้คะแนนการทำกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน และการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 6 แสดงกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วันที่ เดือน ปี	กิจกรรมการเรียนรู้	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)
15 กุมภาพันธ์ 2564	ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre - test)	1
16 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 1 เรื่อง ประวัติผู้แต่ง	1
17 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 2 เรื่อง ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	1
18 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 3 เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง (ชั่วโมงที่ 1)	1
19 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 4 เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง (ชั่วโมงที่ 2)	1
22 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 4 เรื่อง ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	1
23 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 5 เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์	1
24 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 6 เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ	1
25 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 7 เรื่อง ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	1
26 กุมภาพันธ์ 2564	แผนที่ 8 เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่า	1
1 มีนาคม 2564	แผนที่ 9 เรื่อง การแต่งกลอนนิราศ	1
2 มีนาคม 2564	- ทำการทดสอบหลังเรียน (Post - test) - ทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน	1
รวม		12

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test Dependent) เพื่อนำมาหาค่าความแตกต่างของคะแนนก่อน และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) เป็นค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายรายชื่อ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558 หน้า 196) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

9. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรของ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 214)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรของ (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 227 - 228)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(X-\bar{X})}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละชุด
	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตรของ (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 164)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามนั้น ๆ
	$\sum R$	แทน	การรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้แบบ Item Total Correlation โดยใช้สูตรของ (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 171)

$$R = \frac{R_n - R_u}{n}$$

เมื่อ	R	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	R_n	แทน	จำนวนผู้ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มสูง
	R_u	แทน	จำนวนผู้ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนผู้เรียนของกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

2.3 การหาค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบรายข้อ โดยใช้สูตรของ (ปรกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 166)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยาก
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูก
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธี KR.20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson Procedure) โดยใช้สูตรของ (ปรกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 238)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดแต่ละข้อ

2.5 คำนวณหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย โดยใช้สูตร E_1/E_2 มีสูตรดังนี้ โดยใช้สูตรของ (ชัยรงค์ พรหมวงศ์, 2556, หน้า 10)

การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{N \times A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X_1$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{N \times B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X_2$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

2.6 ค่าความเที่ยง ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbach) โดยใช้สูตรของ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 179)

$$a = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	a	แทน	สัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรง
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนผลการทดสอบหลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (t - test for dependent samples) โดยใช้สูตรของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550 หน้า 201)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่จะใช้พิจารณา t - distribution
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$\Sigma D^2 \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างระหว่าง}$$

$$\text{คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน}$$

$$\text{แต่ละคน}$$

$$df = N - 1$$

3.2 สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเดียว (t - test One Sample) โดยใช้สูตรของ
(ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 238)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{\frac{S_x}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ μ แทน เกณฑ์ที่กำหนด

S_x แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มทดลอง

S_x แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มทดลอง

n แทน ขนาดของกลุ่มทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเนื้อหาและจำนวนเวลาจำนวน 9 แผน รวม 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง) ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชื่อเรื่อง	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)
1	ประวัติผู้แต่ง	1
2	ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	1
3	รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง	2
4	ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	1
5	ถอดรหัสคำศัพท์	1
6	การอ่านทำนองเสนาะ	1
7	ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	1
8	ชวนคิดพินิจคุณค่า	1
9	การแต่งกลอนนิราศ	1
รวม		10

1.1 ผลการประเมินคุณภาพ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัย ได้จัดทำแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1.1 ผลการประเมินคุณภาพด้านสาระสำคัญ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านสาระสำคัญ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
2	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
3	ใช้ภาษาเรียบเรียงถ้อยคำ ลำดับ มีความต่อเนื่องชัดเจน เข้าใจง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการประเมินด้านสาระสำคัญ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

1.1.2 ผลการประเมินคุณภาพด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	5.00	0.00	มากที่สุด
2	สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	4.80	0.45	มากที่สุด
3	ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.87	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการประเมินด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

1.1.3 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	มีความเหมาะสมกับเวลา และระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2	มีความยากง่ายตามเนื้อหาสาระ	4.80	0.45	มากที่สุด
3	มีความน่าสนใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.87	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการประเมินด้านเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

1.1.4 ผลการประเมินคุณภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระ	4.80	0.45	มากที่สุด
2	ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
3	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของ SQ4R คือ ขั้นที่ 1 สำรวจ (S - Survey) ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Q - Question) ขั้นที่ 3 อ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ขั้นที่ 4 จดบันทึก (R2 - Record) ขั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ (R4 - Reflect)	4.80	0.45	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีรูปแบบที่หลากหลาย ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการประเมินด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

1.1.5 ผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 12 ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาสาระ	5.00	0.00	มากที่สุด
2	มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และความสามารถของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
3	ช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้อย่างหลากหลาย	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.87	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการประเมินด้านสื่อการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

1.1.6 ผลการประเมินคุณภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	วิธีการวัดสอดคล้อง และครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
2	เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัด	4.80	0.45	มากที่สุด
3	วิธีการวัด สามารถวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการประเมินด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

2. ผลการสร้างสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R มีเนื้อหา จำนวน 9 แผน เวลา 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงรายการของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการสื่อมัลติมีเดีย	ชื่อเรื่อง	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)
1	ประวัติผู้แต่ง	1
2	ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	1
3	รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง	2
4	ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	1
5	ถอดรหัสคำศัพท์	1
6	การอ่านทำนองเสนาะ	1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการสื่อมัลติมีเดีย	ชื่อเรื่อง	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)
7	ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	1
8	ชวนคิดพินิจคุณค่า	1
9	การแต่งกลอนนิราศ	1
รวม		10

2.1 ผลการประเมินคุณภาพ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินคุณภาพของสื่อมัลติมีเดีย แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ผลการประเมินคุณภาพด้านส่วนนำ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านส่วนนำ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ชื่อเรื่อง หน้าปกของสื่อ ชัดเจน มีความสวยงาม น่าสนใจ	4.80	0.45	มากที่สุด
2	มีคำชี้แจงสำหรับการใช้สื่อมัลติมีเดีย อย่างเป็นขั้นตอนชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
3	มีสารบัญแสดงรายการ พร้อมบอกหมายเลขหน้า ใ้ไว้อย่างชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการประเมินด้านส่วนนำ ของสื่อมัลติมีเดียวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

2.1.2 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง ของสื่อมัลติมีเดียวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง ของสื่อมัลติมีเดียวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	เนื้อหามีความถูกต้องสมบูรณ์	4.60	0.55	มากที่สุด
2	เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด
3	การนำเสนอเนื้อหามีลำดับ ชัดเจน เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
4	เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม กับระดับผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.85	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการประเมินด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง ของสื่อมัลติมีเดียวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

2.1.3 ผลการประเมินคุณภาพด้านรูปแบบการนำเสนอ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านรูปแบบการนำเสนอ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	การนำเสนอข้อมูลในแต่ละหน้า ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
2	การจัดวางข้อมูลที่นำเสนอแต่ละหน้ามีสัดส่วนที่เหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
3	ภาพรวมแต่ละหน้ามีความสวยงาม น่าสนใจ เร้าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการประเมินด้านรูปแบบการนำเสนอ ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

2.1.4 ผลการประเมินคุณภาพด้านเสียง วิดีโอ และภาษา ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านเสียง วิดีโอ และภาษา ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย และเสียงดนตรีประกอบ	4.80	0.45	มากที่สุด
2	วิดีโอมีภาพ และเสียง ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
3	การใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการประเมินด้านเสียง วิดีโอ และภาษา ของสื่อมัลติมีเดียวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

2.1.5 ผลการประเมินคุณภาพด้านข้อความ และตัวอักษร ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 ผลการประเมินคุณภาพด้านข้อความ และตัวอักษร ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	การจัดวางตำแหน่งข้อความที่ใช้ในการนำเสนอ มีความเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
2	ขนาด และสีของตัวอักษรมีความเหมาะสม อ่านง่าย ชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
3	รูปแบบของตัวอักษรมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.67	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการประเมินด้านข้อความ และตัวอักษร ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

2.1.6 ผลการประเมินคุณภาพด้านภาพ สี และปฏิสัมพันธ์ ของสื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 แสดงผลการประเมินคุณภาพด้านภาพ สี และปฏิสัมพันธ์ ของสื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	ภาพประกอบมีความเหมาะสม ในการสื่อความหมายตามเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
2	สีพื้นหลังของแต่ละหน้า และสีของรูปภาพ มีความชัดเจน ดูสบายตา	5.00	0.00	มากที่สุด
3	ปุ่มกด เมนูต่าง ๆ มีความชัดเจน ใช้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.87	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการประเมินด้านภาพ สี และปฏิสัมพันธ์ ของสื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมาก
ที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด

3. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนา
ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R
ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป วิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
80/80 ผลปรากฏดังตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

จำนวน	คะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					ประสิทธิภาพ ระหว่างเรียน	ประสิทธิภาพ หลังเรียน
	แผนที่	แผนที่	แผนที่	แผนที่	แผนที่	(E ₁)	(E ₂)
	1	2	3	4	5		
คะแนนเต็ม	36	20	60	16	36	264	30
คะแนนเฉลี่ย	28.52	16.00	52.96	13.22	32.43		
เฉลี่ยร้อยละ	79.23	80.00	88.26	82.61	90.10		

ตารางที่ 21 (ต่อ)

จำนวน	คะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				ประสิทธิภาพ ระหว่างเรียน	ประสิทธิภาพ หลังเรียน
	แผนที่	แผนที่	แผนที่	แผนที่	(E ₁)	(E ₂)
	6	7	8	9		
คะแนนเต็ม	20	16	40	20	264	30
คะแนนเฉลี่ย	17.74	13.70	35.57	16.48	226.61	24.52
เฉลี่ยร้อยละ	88.70	85.60	88.91	82.39	85.84	81.74
	(E ₁) = 85.84				(E ₂) = 81.74	

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีประสิทธิภาพ 85.84/81.74 สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	\bar{X}	S. D.	\bar{D}	S. D. _D	t	Sig. (1 – tailed)
ก่อนเรียน	9.39	1.77	15.13	2.91	24.91*	0.0000
หลังเรียน	24.52	2.43				

จากตารางที่ 22 พบว่า การทดสอบวัดความสามารถในการเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 9.39 คะแนน และ 24.52 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S. D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1.1	เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน	4.65	0.55	มากที่สุด
1.2	เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ ชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3	เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถใน อ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ได้ดียิ่งขึ้น	4.80	0.45	มากที่สุด
1.4	เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ค้นคว้าหาความรู้ และคำตอบด้วยตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5	เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักคิด ลงมือปฏิบัติ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับผู้อื่น	4.20	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ย		4.69	0.46	มากที่สุด

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S. D.	ระดับความพึงพอใจ
2. ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
2.1	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่น่าสนใจ ทำให้นักเรียน มีความสนุก และมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	4.40	0.89	มาก
2.2	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย	4.40	0.55	มาก
2.4	นักเรียนมีบทบาทในการร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม และมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงาน	4.80	0.45	มากที่สุด
2.5	ครูผู้สอนให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.20	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ย		4.65	0.55	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
3.1	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง มากยิ่งขึ้น	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้	4.60	0.89	มากที่สุด
3.3	นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากประสบการณ์การร่วมทำกิจกรรม และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4	นักเรียนเกิดทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น	4.60	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S. D.	ระดับความพึงพอใจ
3.5	นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ในฐานะมรดกทางภาษาของไทย	4.60	0.89	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย	4.73	0.59	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 23 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.46) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.55) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.59)

2. ผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

2.1 ผลรวมของความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 แสดงผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความพึงพอใจ	n	เกณฑ์	\bar{X}	S.D.	% of Mean	t	Sig (1-tailed)
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	23	3.5 เต็ม 5	4.71	0.31	94.26	18.98*	0.0000

จากตารางที่ 24 พบว่า ผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.26 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ 3.5 (ระดับมาก) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลรวมของความพึงพอใจด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความพึงพอใจ	n	เกณฑ์	\bar{X}	S.D.	% of Mean	t	Sig (1-tailed)
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	23	3.5 เต็ม 5	4.59	0.33	91.83	15.72*	0.0000

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.83 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ 3.5 (ระดับมาก) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลรวมของความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 26 แสดงผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านประโยชน์ที่ได้รับ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความพึงพอใจ	n	เกณฑ์	\bar{X}	S.D.	% of Mean	t	Sig (1-tailed)
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	23	3.5 เต็ม 5	4.63	0.33	92.52	16.27*	0.0000

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลรวมของความพึงพอใจของนักเรียนด้านประโยชน์ที่ได้รับ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.52 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ 3.5 (ระดับมาก) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทสรุป

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 23 รูป ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) สื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test for dependent) และสถิติทดสอบกลุ่มเดียว (t – test One Sample)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) และเมื่อนำไปทดลองใช้พบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.84/81.74

2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.57) สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) และเมื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.84/81.74 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อมัลติมีเดีย ด้วยกระบวนการตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ได้ศึกษาองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และวิธีการสอนแบบ SQ4R และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R รวมถึงเอกสาร ทฤษฎี และกระบวนการสร้างและพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย จากนั้นนำเนื้อหาของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง มาออกแบบพัฒนาเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 9 แผน 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง) และได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำไปทดลองใช้ (Try – Out) หาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบ 1:1 จำนวน 3 รูป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ความยากง่ายของเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรม และระยะเวลาที่ใช้ และได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง คือ การสะกดคำผิด ขนาด และสีของตัวอักษร และจำนวนเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม จากนั้นนำไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบ 1:100 จำนวน 23 รูป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการนำข้อบกพร่องต่าง ๆ จากการทดลองก่อนนำไปใช้จริงมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างมีระบบ และมีขั้นตอนตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง จึงทำให้การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.67/80.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อนำไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 23 รูป ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.84/81.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภาพร บุญเต็ม (2560) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการกิจกรรมแบบ SQ4R และแบบ CIRC มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.42/85.66 และ 84.54/82.76 ตามลำดับ และสอดคล้องกับ ฐานี เครืออนันต์ (2559) ได้พัฒนาชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า ชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 81.25/82.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และสามารถนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้

2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.39 และ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 24.52 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ SQ4R ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สำรวจ (S - Survey) เป็นการอ่านสำรวจแบบคร่าว ๆ ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Q - Question) เป็นการตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 อ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) เป็นการอ่านอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 จดบันทึก (R2 - Record) เป็นการบันทึกคำตอบ และสาระสำคัญของเรื่องอ่าน ขั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) เป็นการสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ (R4 - Reflect) เป็นการวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่าน และแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R ทำให้ผู้เรียนมีขั้นตอนและจุดมุ่งหมายในการอ่านและศึกษาวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ที่เป็นระบบชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ วิจัย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำเนื้อหาของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง มาออกแบบเป็นสื่อมัลติมีเดียที่ทันสมัย ประกอบด้วย ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดีโอ และปฏิสัมพันธ์ ที่ช่วยให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ผู้เรียนจึงเกิดความสนใจ ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และสามารถเข้าไปทบทวนเนื้อหาที่เรียนย้อนหลังได้ตลอดเวลา ผ่านการสแกน QR - Code บนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน เป็นต้น จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ศรีบัวหลวง (2559) ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา มั่นคง (2560) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิดา หงษ์เหม (2560) ได้พัฒนา

ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ได้ดีอยู่แล้ว สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากต้องการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ซึ่งผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านวรรณคดีเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งเป็นสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสำหรับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพราะสามารถดึงดูดความสนใจ สื่อความหมายได้ดี รวดเร็ว และเข้าใจง่าย ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เมื่อนำมาใช้ร่วมกันจึงทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้จัดสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจอย่างเป็นระบบขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความพึงพอใจ และออกแบบแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ 15 ข้อ แบ่งประเด็นคำถามออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ และได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 รูป เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.69 ด้านบรรยากาศ

ในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.56 และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.73 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และผลรวมของความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 3.5 (ระดับมาก) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากขึ้นไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ปรางสุวรรณ (2550) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมี วิจารณ์ญาณและความพึงพอใจต่อวิธีสอนด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนอ่านภาษาไทย อย่างมีวิจารณ์ญาณด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพงษ์ มากุล (2551) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง คำสมาส ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง คำสมาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ กอกหวาน (2554) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวนไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียประเภทสถานการณ์จำลอง พบการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมากที่สุดต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดียประเภทสถานการณ์จำลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริธร สุขเจริญ (2561) ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการ เรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากในทุกด้าน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การนำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการอ่านสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอน ของกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างชัดเจน และก่อนเริ่มทำกิจกรรมในช่วงแรกผู้สอนควรอธิบาย วิธีการอ่านแบบ SQ4R ในแต่ละขั้นให้ผู้เรียนได้รับทราบ
2. ในขั้นตั้งคำถาม (Q – Question) ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดในการ ตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบ และพบประเด็นสาระสำคัญต่าง ๆ จากเรื่องที่ได้เรียน ครอบคลุม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างลึกซึ้ง
3. การแบ่งกลุ่มนักเรียนในการทำกิจกรรม โดยลดความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันระดมความคิด มีส่วนร่วมในการทำผลงาน ได้แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ครูผู้สอนต้องพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่ม เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน โดยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และคอยให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทุกกลุ่มให้อย่างทั่วถึง
4. ในขั้นวิเคราะห์ (R4 – Reflect) เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ วิจัย และแสดงความคิด เห็นสรุปเนื้อหาสาระจากเรื่องที่ได้เรียน ทั้งจากการทำกิจกรรมเดี่ยว และการทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียน ยังขาดความมั่นใจในการพูดแสดงความคิดเห็น เพราะกลัวว่าตนเองจะพูดผิด ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ กำลังใจ และสร้างบรรยากาศให้ผ่อนคลาย เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกวางใจกล้าที่จะพูดแสดงความคิดเห็นของ ตนออกมอย่างแท้จริง
5. การนำสื่อมัลติมีเดียวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ในการเรียนการสอน ครูผู้สอนและผู้เรียนควรมีความรู้พื้นฐานในการใช้งานอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ไปพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กับวรรณคดีเรื่องใหม่ และผู้เรียนระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E – Book) อินโฟกราฟิกส์ (Infographic) เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
3. ควรมีการนำกิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ การใช้ท่าทางประกอบ การขับร้องบทเพลง เป็นต้น มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อใช้สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนปกติ ที่ไม่ใช่สามเณร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ กอกหวาน. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน
วิชาภาษาไทย เรื่องสำนวนไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ประเภทสถานการณ์จำลอง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ:
เนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2542). แนวทางการวิจัยคุณวรรณคดี. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- การุณันท์ รัตนแสนวงษ์. (2555). การอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
แสงจันทร์การพิมพ์.
- กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล. (2560). จะสอนวรรณคดีอย่างไรให้เกิดมโนทัศน์. มจร.สังคมศาสตร์
ปริทรรศน์. 6(4), 203 - 213.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2522). วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). การคิดเชิงวิเคราะห์. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ชัดเชสมิเดีย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เครือวัลย์ ศรีรัตนลิม. (2553). คุณค่าและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในวรรณกรรม
ของสุนทรภู่ กรณีศึกษานิราศภูเขาทอง และนิราศเมืองเพชร. วิทยานิพนธ์ พธ.ม.,
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จรรยา ศรีบัวหลวง. (2559). การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- จารุวรรณ เทียนเงิน. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพินิจวรรณคดีไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้วิธีการสอนของสเตอร์นเบอร์ กับวิธีการสอน
แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม, มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จินตนา มั่นคง. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร,
พิษณุโลก.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ชลธิดา หงษ์เหม. (2560). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 8).
นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนปริ้นติ้ง.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ:
ไทเนรมิตกิจอินเตอร์โพรเกรสซิฟ.
- ซาร่าห์ หะยีแวฮามะ. (2561). การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียโดยใช้เทคนิคการสอนแบบโฟนิกส์
เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่าน ในรายวิชาภาษาไทยเรื่องการแจกลูกสะกดคำ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 โรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา จังหวัดปัตตานี.
วิทยานิพนธ์ คอ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ฐาปนี เครืออนันต์. (2559). ชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ คอ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ณัฐกร สงคราม. (2553). การออกแบบและพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2528). *หลักการวิจารณ์วรรณคดี*. นครศรีธรรมราช: โครงการตำราและเอกสารวิชาการ, วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- ทิพย์สุนทร อนุมัติ. (2542). *การอ่านเพื่อการวิเคราะห์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2541). *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 2*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นลินพร แก้วศศิวิมล. (2552). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องการใช้กาวซีเมนต์ สำหรับนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาโยธา*. สารนิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, หม่อมหลวง. (2517). *วิเคราะห์วรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เบญจวรรณ สว่างคง. (2556). *แรงจูงใจและความพึงพอใจในการศึกษาวิชาการท่องเที่ยว และการโรงแรม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). *การสอนอ่านเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค พรินต์ติ้ง.
- ประภา ตุลานนท์. (2540). *ความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอน ของนักศึกษาทางไกลสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปัญญา บริสุทธิ์. (2542). *วิเคราะห์วรรณคดีไทยโดยประเภท*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท เท็กซ์แอนด์เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.
- มุสดี แสงอ่อน. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงาน ของโรงเรียนสวนป่าอู่ปลัดัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรนิภา บรรจงมณี. (2548). การใช้เทคนิค เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พัชรารัตน์ จินอนงค์. (2558). การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ เรื่องผ้าขาวม้าร้อยสี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- พิชยา เสนามนตรี. (2556). ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พองจันทร์ สุขยิ่ง. (2558). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม. กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ จำกัด.
- ภนิดา ชัยปัญญา. (2541). การวัดความพึงพอใจ. กรุงเทพฯ: แสงอักษร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เมขลา ลือโสภา. (2555). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- รณชัย จันทร์แก้ว. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.
- รัตน์ติกานต์ เพนเทศ. (2558). ผลการใช้สื่อมัลติมีเดียร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อการเรียนรู้ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ภาษาถิ่นเมืองเพชรบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2556 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราตรี เปรียวพานิช. (2552). เพชรน้ำเอกในวรรณคดีไทย. วารสารรามคำแหง. 26(1), 42 - 60.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รีนฤทัย สัจพันธ์. (2540). *ลีลันวรรณศิลป์*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทต้นอ้อ แกรมมี่ จำกัด.
- ฤชอร พงศา. (2552). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ*.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- วัชรีย์ บุรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ. (2542). *การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ด้านหลักสูตรและการสอน*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันทนีย์ มีบุญญา. (2558). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
บทละครเรื่องเงาะป่า สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- วารุณี กี่เอียน. (2552). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องการใช้ภาษาพูด
และภาษาเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2*.
สารนิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- วิทย์ ศิวะศิริยานนท์. (2544). *วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ธรรมชาติ.
- วินิตา สร้อยเพชรประภา. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำภาษาต่างประเทศ
ในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้
แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร,
นครปฐม.
- วิภา กงกะนันท์. (2556). *วรรณคดีศึกษา: ว่าด้วยหลักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: องค์การของ สกสศ.
- ศศิธร ไชยเทศ. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์
และการยอมรับนับถือตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
มหาสารคาม.
- ศิริพรรณ ประจงกิจ. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนอนุบาลเกาะจันทร์จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา,
ชลบุรี.
- สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล. (2560). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมจิตร ปรางสุวรรณ. (2550). การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ และความพึงพอใจต่อวิธีสอนด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- สมฤทัย จันทุตมางกูร. (2562). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์เรื่องนิราศภูเขาทอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT และการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สยามรัฐ บุตรศรี. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องการเขียนแบบเบื้องต้น สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุทธิพงษ์ มากุล. (2551). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง คำสมาส. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สันติ ยืนยาว. (2553). การพัฒนาหนังสืออ่านประกอบรายวิชาภาษาไทย เรื่อง ย้อนรอยนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุนทรพิชิตาราม อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิริวรรณ นันทจันทุล และฉันทพร เสรีชัยกุล (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริธร สุขเจริญ. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สุกัญญา บุญอ้อม. (2555). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง คู่อันดับและกราฟกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2546). วิธีสอนแบบ SQ3R และ SQ4R กระบวนการจัดการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2554). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2554). *วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ : หจก. 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. (2551). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุจิตรา จรจิตร. (2547). *มนุษย์กับวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- หทัยรัตน์ ประทุมสูตร. (2542). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดพิษณุโลก*. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุนทร อุตมหาราช. (2547). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนวิธีสอนแบบ SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- สุนันท์ อัญชลินกุล และคณะ. (2553). *คู่มือฝึกอบรมภาษาไทยและบูรณาการ ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรีย์ ศรีบุญเรือง. (2552). *บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องอัตราส่วนและร้อยละ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3*. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2554). *ทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: ซี.ซี. นอลติดีจลิ้งค์.
- เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. (2558). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม.1 เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. (2558). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม.3 เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. (2558). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม.5 เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- หทัยวรรณ ไชยะกุล. (2544). *วรรณกรรมศึกษา*. เชียงใหม่: มิ่งเมือง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อัจฉิมา เกิดผล. (2546). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภาพร บุญเต็ม. (2560). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R
กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ,
ชัยภูมิ.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ดังมีรายนามต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ จุฑารัตน์ เกตุปาน - คุณวุฒิสูงสุด ศศ.ม. (จารึกภาษาตะวันออก)
- อาจารย์ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร. ทรงภพ ขุนมธูรส - คุณวุฒิสูงสุด ศศ.ด. (ภาษาไทย)
- อาจารย์ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอื้อมพร หลินเจริญ - คุณวุฒิสูงสุด (กศ.ด.) วิจัยและประเมินผล
การศึกษา
- อาจารย์ภาควิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำทิพย์ ่องอาจานิษฐ์ - คุณวุฒิสูงสุด (ค.ด.) การวัดและประเมินผล
การศึกษา
- อาจารย์ภาควิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คุณอนันท์ นีรมล - คุณวุฒิสูงสุด (กศ.ด.) เทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา
- อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

หนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๑

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๐

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์จตุรรัตน์ เกตุปาน

ด้วย พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า รหัสประจำตัว ๖๒๐๖๑๖๒๗ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๑

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๕๐

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส

ด้วย พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า รหัสประจำตัว ๖๒๐๖๑๖๒๗ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๑

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๐

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ

ด้วย พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า รหัสประจำตัว ๖๒๐๖๑๖๒๗ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๑

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๐

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ อองจาวาณิชย์

ด้วย พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า รหัสประจำตัว ๖๒๐๖๑๖๒๗ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๑

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๐ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คุณอนันท์ นิรมล

ด้วย พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า รหัสประจำตัว ๖๒๐๖๑๖๒๗ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาไยอิน)

รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า รหัสประจำตัว ๖๒๐๖๑๖๒๗ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า

โทร ๐๙๕ - ๖๒๙๓๐๐๑

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหลวงพ่เพชรพิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า รหัสประจำตัว ๖๒๐๖๑๖๒๗ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๓๙

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า

โทร ๐๙๕ - ๖๒๙๓๐๐๑

หนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ปส ๐๒๐๔๖๕๐๗/๑๗

โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
๒๑๗ หมู่ ๖ ตำบลบึงพระ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง อนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

อ้างถึง หนังสือ ที่ อว.๐๒๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือ ที่ อว.๐๒๐๓.๐๒/ว ๓๕๙๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอน แบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ของพระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร นั้น

ในการนี้ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อนุญาตให้พระปลัดสถาพร ปุ่มเป่า นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ใน ครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติรัตนานุกูล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร. ๐-๕๕๙๘-๕๐๙๑, ๐๘๗-๕๒๕๐๙๓๙

โทรสาร. ๐-๕๕๙๘-๕๐๙๓

E-mail. sathitbuddhachinaraj@gmail.com

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีรายละเอียดการประเมิน ดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) เนื้อหา
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้
- 5) สื่อการเรียนรู้
- 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมของท่านที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดระดับความเหมาะสมไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

หลังจากพิจารณาความเหมาะสมแล้ว ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	สาระสำคัญ						
	1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
2	1.3 ใช้ภาษาเรียบเรียงถ้อยคำ ลำดับ มีความต่อเนื่องชัดเจน เข้าใจง่าย						
	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด						
3	2.2 สามารถวัดและประเมินผลได้จริง						
	2.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย						
	เนื้อหา						
4	3.1 มีความเหมาะสมกับเวลา และระดับของผู้เรียน						
	3.2 มีความยากง่ายตามเนื้อหาสาระ						
	3.3 มีความน่าสนใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้						
4	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอน แบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย						
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาสาระ						
	4.2 ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน						
	4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของ SQ4R คือ ขั้นที่ 1 สำรวจ (S - Survey) ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Q - Question) ขั้นที่ 3 อ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ขั้นที่ 4 จดบันทึก (R2 - Record)						

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	ขั้นที่ 5 สรุปลใจความสำคัญ (R3 - Recite) ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ (R4 - Reflect)						
	4.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรูปแบบที่หลากหลาย ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน						
5	สื่อการเรียนรู้						
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระ						
	5.2 มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและความสามารถของผู้เรียน						
	5.3 ช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างหลากหลาย						
6	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
	6.1 วิธีการวัดสอดคล้อง และครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้						
	6.2 เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัด						
	6.3 วิธีการวัด สามารถวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม						

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ตารางที่ 27 แสดงผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศ
ภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5			
1	ด้านสาระสำคัญ								
	1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.3 ใช้ภาษาเรียบเรียงถ้อยคำ ลำดับ มีความต่อเนื่องชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.80	0.41	มากที่สุด	
2	ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้								
	2.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.2 สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	2.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.87	0.35	มากที่สุด	
3	ด้านเนื้อหา								
	3.1 มีความเหมาะสมกับเวลา และระดับของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.2 มีความยากง่ายตามเนื้อหาสาระ	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	3.3 มีความน่าสนใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.87	0.35	มากที่สุด	
4	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการ สอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย								
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาสาระ	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	4.2 ส่งเสริมความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
		1	2	3	4	5			
	4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของ SQ4R	5	5	5	4	5	4.80	4.80	มากที่สุด
	4.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรูปแบบที่หลากหลาย ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.80	0.41	มากที่สุด
5	ด้านสื่อการเรียนรู้								
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาสาระ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.2 มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และความสามารถของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	5.3 ช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดการอ่าน เชิงวิเคราะห์ ได้อย่างหลากหลาย	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.87	0.35	มากที่สุด
6	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
	6.1 วิธีการวัดสอดคล้อง และครอบคลุม จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	6.2 เครื่องมือที่ใช้วัดสอดคล้องกับวิธีวัด	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	6.3 วิธีการวัด สามารถวัดความสามารถ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้อย่างเหมาะสม	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.80	0.41	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม							4.83	0.38	มากที่สุด

ภาคผนวก ง

แบบประเมินประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย

ผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย

วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แบบประเมินประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดการประเมิน ดังนี้

- 1) ด้านส่วนนำของสื่อมัลติมีเดีย
- 2) ด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง
- 3) ด้านรูปแบบการนำเสนอ
- 4) ด้านเสียง วิดีโอ และภาษา
- 5) ด้านข้อความ และตัวอักษร
- 6) ด้านภาพ สี และปฏิสัมพันธ์

2. ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาประเมินคุณภาพและแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดระดับคุณภาพไว้ 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีคุณภาพมาก
- 3 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณภาพน้อย
- 1 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ด้านส่วนนำของสื่อมัลติมีเดีย						
	1.1 ชื่อเรื่อง หน้าปกของสื่อ ชัดเจน มีความสวยงาม น่าสนใจ						
	1.2 มีคำชี้แจงสำหรับการใช้สื่อมัลติมีเดีย อย่างเป็นขั้นตอนชัดเจน						
	1.3 มีสารบัญแสดงรายการ พร้อมบอกหมายเลขหน้าไว้อย่างชัดเจน						
2	ด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง						
	2.1 เนื้อหามีความถูกต้องสมบูรณ์						
	2.2 เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์						
	2.3 การนำเสนอเนื้อหา มีลำดับ ชัดเจน เข้าใจง่าย						
	2.4 เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสม กับระดับผู้เรียน						
3	ด้านรูปแบบการนำเสนอ						
	3.1 การนำเสนอข้อมูลในแต่ละหน้า ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน						
	3.2 การจัดวางข้อมูลที่นำเสนอแต่ละหน้า มีสัดส่วนที่เหมาะสม						
	3.3 ภาพรวมแต่ละหน้ามีความสวยงาม น่าสนใจ ใ้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้						
4	ด้านเสียง วิดีโอ และภาษา						
	4.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย และเสียงดนตรีประกอบ						
	4.2 วิดีโอมีภาพ และเสียง ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน						

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	4.3 การใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
5	ด้านข้อความ และตัวอักษร						
	5.1 การจัดวางตำแหน่งข้อความที่ใช้ในการนำเสนอมีความเหมาะสม						
	5.2 ขนาด และสีของตัวอักษร มีความเหมาะสม อ่านง่าย ชัดเจน						
	5.3 รูปแบบของตัวอักษร มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
6	ด้านภาพ สี และปฏิสัมพันธ์						
	6.1 ภาพประกอบมีความเหมาะสมในการสื่อความหมายตามเนื้อหา						
	6.2 สีพื้นหลังของแต่ละหน้า และสีของรูปภาพมีความชัดเจน ดูสบายตา						
	6.3 ปุ่มกด เมนูต่าง ๆ มีความชัดเจน ใช้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน						

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ตารางที่ 28 แสดงผลการประเมินคุณภาพของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5			
1	ด้านส่วนนำของสื่อมัลติมีเดีย								
	1.1 ชื่อเรื่อง หน้าปกของสื่อ ชัดเจน มีความสวยงาม น่าสนใจ	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.2 มีคำชี้แจงสำหรับการใช้ สื่อมัลติมีเดีย อย่างเป็นขั้นตอนชัดเจน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.3 มีสารบัญแสดงรายการ พร้อมบอกหมายเลขหน้าไว้อย่างชัดเจน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.80	0.41	มากที่สุด	
2	ด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง								
	2.1 เนื้อหามีความถูกต้องสมบูรณ์	5	4	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
	2.2 เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	2.3 การนำเสนอเนื้อหา มีลำดับ ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.4 เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสม กับระดับผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.85	0.37	มากที่สุด	
3	ด้านรูปแบบการนำเสนอ								
	3.1 การนำเสนอข้อมูลในแต่ละหน้า ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	3.2 การจัดวางข้อมูลที่นำเสนอแต่ละหน้ามี สัดส่วนที่เหมาะสม	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	3.3 ภาพรวมแต่ละหน้ามีความสวยงาม น่าสนใจ เราให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.80	0.41	มากที่สุด	

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5			
4	ด้านเสียง วิดีโอ และภาษา								
	4.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย และเสียงดนตรีประกอบ	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	4.2 วิดีโอมีภาพ และเสียง ที่เหมาะสม กับเนื้อหา ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	4.3 การใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมาย ชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.80	0.41	มากที่สุด
5	ด้านข้อความ และตัวอักษร								
	5.1 การจัดวางตำแหน่งข้อความที่ใช้ ในการนำเสนอมีความเหมาะสม	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	5.2 ขนาด และสีของตัวอักษร มีความเหมาะสม อ่านง่าย ชัดเจน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
	5.3 รูปแบบของตัวอักษรมีความเหมาะสม กับเนื้อหา	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.67	0.49	มากที่สุด
6	ด้านภาพ สี และปฏิสัมพันธ์								
	6.1 ภาพประกอบมีความเหมาะสม ในการสื่อความหมายตามเนื้อหา	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	6.2 สีพื้นหลังของแต่ละหน้า และสี ของรูปภาพมีความชัดเจน ดูสบายตา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.3 ปุ่มกด เมนูต่าง ๆ มีความชัดเจน ใช้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.87	0.35	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

ภาคผนวก จ

ผลการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กับกลุ่มทดลองแบบ 1:100

ผลการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 รูป

ตารางที่ 29 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กับนักเรียนกลุ่มทดลองแบบ 1:100 จำนวน 23 รูป

จำนวน	คะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					ผลการสอบหลังเรียน
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	30
คะแนนเต็ม	36	20	60	16	36	-
จำนวนนักเรียน	23	23	23	23	23	-
คะแนนรวมทุกคน	619	345	1,199	302	748	-
คะแนนเฉลี่ย	26.91	15.00	52.13	13.13	32.52	-
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	74.76	75.00	86.88	82.07	90.34	-

ตารางที่ 29 (ต่อ)

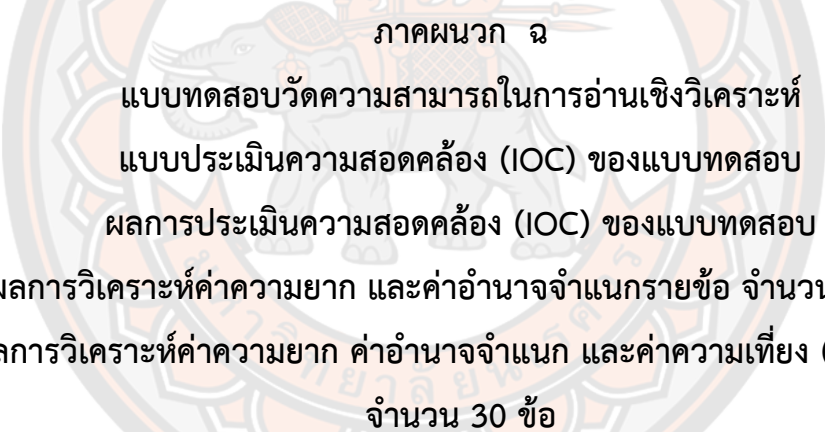
จำนวน	คะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				รวม	ผลการสอบหลังเรียน
	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8	แผนที่ 9	264	30
คะแนนเต็ม	20	16	40	20	-	-
จำนวนนักเรียน	23	23	23	23	-	-
คะแนนรวมทุกคน	406	291	835	396	5,212	555
คะแนนเฉลี่ย	17.65	12.65	36.30	17.22	223.52	24.13
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	88.26	79.08	90.76	86.09	84.67	80.43
E_1 / E_2	$E_1 = 84.67$					$E_2 = 80.43$

ตารางที่ 30 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 รูป

จำนวน	คะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					ผลการสอบหลังเรียน
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	30
คะแนนเต็ม	36	20	60	16	36	-
จำนวนนักเรียน	23	23	23	23	23	-
คะแนนรวมทุกคน	656	368	1,218	304	746	-
คะแนนเฉลี่ย	28.52	16.00	52.96	13.22	32.43	-
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	79.23	80.00	88.26	82.61	90.10	-

ตารางที่ 30 (ต่อ)

จำนวน	คะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				รวม	ผลการสอบหลังเรียน
	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8	แผนที่ 9	264	30
คะแนนเต็ม	20	16	40	20	-	-
จำนวนนักเรียน	23	23	23	23	-	-
คะแนนรวมทุกคน	408	315	818	379	5,212	564
คะแนนเฉลี่ย	17.74	13.70	35.57	16.48	226.61	24.52
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	88.70	85.60	88.91	82.39	85.84	81.74
E₁ / E₂	E₁ = 85.84					E₂ = 81.74

ภาคผนวก ฉ
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ
ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ
ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จำนวน 40 ข้อ
ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยง (KR - 20)
จำนวน 30 ข้อ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้นักเรียนอ่านข้อความถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. บรรดาศักดิ์สูงสุดของสุนทรภู่ คือตำแหน่งใด

- ก ขุนสุนทรโวหาร
- ข ขุนศรีสุนทรโวหาร
- ค พระสุนทรโวหาร
- ง พระศรีสุนทรโวหาร

2. สุนทรภู่ต้องโทษจำคุกเพราะเหตุใด

- ก ละทิ้งในหน้าที่
- ข ทุจริตในหน้าที่
- ค ขัดพระทัยรัชกาลที่ 3
- ง ถูกกล่าวหาว่าเสพสุรา

3. สุนทรภู่แต่งกลอนประเภทนิราศทั้งหมดกี่เรื่อง

- ก 7 เรื่อง
- ข 8 เรื่อง
- ค 9 เรื่อง
- ง 10 เรื่อง

4. นิราศภูเขาทองแต่งขึ้นในสมัยใด

- ก สมัยรัชกาลที่ 1
- ข สมัยรัชกาลที่ 2
- ค สมัยรัชกาลที่ 3
- ง สมัยรัชกาลที่ 4

14. บทร้อยกรองในข้อใดสะท้อนความรู้สึกของสุนทรภู่ต่างจากข้ออื่น

ก ล้วนนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ	เหมือนนกไรรังเร่อยู่เอกรา
ข จะเกิดชาติใดใดในมนุษย์	ให้บริสุทธิ์สมจิตที่คิดหมาย
ค กระนั้นหรือชื่อเสียงเกียรติยศ	จะมีหมดลวงหน้าทันตาเห็น
ง สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา	วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์

15. ข้อใดมีคำสัมผัสอักษรมากที่สุด

- ก ดูเวียนเวียนกว้างกว้างเป็นหว่างวน
 ข ดูน้ำวังกลิ้งเขียวเป็นเกลียวกลอก
 ค กลับกระฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน
 ง บ้างพลุ่งพล่านวู่วางเหมือนกงเวียน

16. บทร้อยกรองในข้อใดมีการเล่นคำ

ก โอคติมาสารพัดจะตัดขาด	ตัดสวาทตรักมียกไหว
ข ถึงบางหลงเชิงรอกเหมือนจากรัก	ผู้เสียศักดิ์สังวาสพระศาสนา
ค ถึงบางพลัดเหมือนพีพลัดมาขัดเคือง	ทั้งพลัดเมืองพลัดสมรมาร้อนรน
ง โอรินรินกลิ่นดอกไม้ใกล้คงคา	เหมือนกลิ่นผ้าแพรดำรำมะเกลือ

17. ข้อใดใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ

ก เหลือรำลึกลึกน้ำน้ำตากระเด็น	เพราะชุกเข็ญคนพาลมารานทาง
ข ถึงทางลัดตัดทางมากกลางนา	ทั้งแฝกคาแหมกกข์ขึ้นรกรเขียว
ค กระนั้นหรือชื่อเสียงเกียรติยศ	จะมีหมดลวงหน้าทันตาเห็น
ง สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา	วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์

อ่านบทร้อยกรองในข้อ (ก) – (ง) แล้วนำมาตอบคำถามข้อ 18 – 19

(ก) จนแจ่มแจ้งแสงตะวันเห็นพันธุ์ผัก
เหล่าบัวเผื่อนแลสร้างริมทางจร	ดูนารักบรรจงส่งเกสร
ก้ามกุ้งซ่อนเสียดสาหร่ายใต้คงคา
(ข) ไม่เห็นคลองต้องค้ำอยู่กลางทุ่ง
เป็นกลุ่มกลุ่มกลุ่มกายเหมือนทรายซัด	พอหยุดยงดูชุมมารุมกัด
ต้องนั่งปัดแปะไปมิได้นอน
(ค) เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็เท่านี้
ล้วนนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ	ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
เหมือนนกไรรังเร่อยู่เอกรา
(ง) อีกสองสิ่งหญิงร้ายและชายชั่ว
ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ	อย่าเฆมาฆวหมายรักสมัครสมาน
ตราบนิพพานชาติหน้าให้ถาวร

23. คำประพันธ์ในข้อใดไม่ได้แสดงให้เห็นความปรารถนาของผู้ประพันธ์ผ่านคำอธิษฐาน

ก	ขอเดชพระเจดีย์ศิริมาศ	บรรจุธาตุที่ตั้งนรังสรรค์
ข	ขอฟุ้งเฟื่องเรื่องวิชาปัญญา	ทั้งให้ทรงศีลขันธในสันดาน
ค	ทั้งทุกขโศกโรครภัยอย่าไกลักราย	แสนสบายบริบูรณ์ประยูรวงศ์
ง	ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ	ตราบนิพพานชาติหน้าให้ถาวร

24. “จะสร้างพรตอดสาหัสส่งส่วนบุญถวาย
เป็นสิ่งของฉลองคุณมุสิกา
ประพฤติฝ้ายสมณะทั้งวสา
ขอเป็นข้าเคียงพระบาททุกชาติไป”

จากบทร้อยกรองข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสุนทรภู่เป็นคนเช่นไร

ก	รู้จักพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส
ข	รู้จักการวางแผนที่ดี
ค	รู้จักใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มี
ง	มีความกตัญญูรู้คุณ

25. “ถึงสามโคกโศกถวิลถึงปิ่นเกล้า
พระพุทเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี
ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว”

จากบทร้อยกรองข้างต้น สรุปความได้ว่าอย่างไร

ก	ถึงสามโคกก็โศกเศร้าที่จากพ่อแม่มา ซึ่งท่านทั้งสองได้ตั้งชื่อสามโคกว่าปทุมธานี เพราะตนเคยมาขายบัว
ข	ถึงสามโคกสุนทรภู่คิดถึงพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เพราะพระองค์พระราชทานนามเมืองสามโคก ซึ่งเป็นหัวเมืองชั้นสาม เป็นเมืองปทุมธานี เพราะมีบัว
ค	ถึงสามโคกสุนทรภู่คิดถึงคนรักและพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้ตั้งชื่อให้คนรักว่าปทุมธานีเพราะว่ามีสระบัว
ง	ถึงสามโคกสุนทรภู่จำได้ว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้ทรงเปลี่ยนชื่อจากสามโคกมาเป็นเมืองตรี ปทุมธานีเพราะมีบัวล้อมเมือง

26. “พระสุริยงลงลับพยับฝน
คู่ม้วนมีตมิตทุกทิศา
ถึงทางลัดตัดทางมากกลางนา
ทั้งแฝกคาแฉมกกขึ้นรกรเร็วว”

บทร้อยกรองข้างต้น ปรากฏพืชนิดใดได้แก่อะไรบ้าง

ก	2 อย่าง คือ แฝก กก
ข	3 อย่าง คือ แฝก แฉม กก
ค	4 อย่าง คือ แฝก คา แฉม กก
ง	5 อย่าง คือ แฝก คา แฉม กก เร็ว

27. “เตี๋ยวนี้ม้อญถอนโรจุกเหมือนตุ๊กตา ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย”
คำที่ขีดเส้นใต้ ข้อใดต่อไปนี้อธิบายการจับเขม่าได้อย่างถูกต้อง

- ก วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับมะพร้าวทาผมให้นุ่ม
- ข วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับขมิ้นทาผมให้นุ่ม
- ค วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับน้ำมันหอมทาผมให้ดำ
- ง วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับดอกอัญชันทาผมให้ดำ

28. “มาทางทำหน้าที่จวนจอมผู้รั้ง คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล
จะแหวะหาถ้าท่านเหมือนเมื่อเปนไวย ก็จะได้รับนิมนต์ขึ้นบนจวน”

จากบทประพันธ์ข้างต้น เหตุใดที่ทำให้สุนทรภู่เสกเสร้าน้ำตาไหล

- ก สุนทรภู่คิดถึงเจ้าจอม
- ข สุนทรภู่คิดถึงเพื่อน
- ค สุนทรภู่คิดถึงภรรยา
- ง สุนทรภู่คิดถึงเจ้านาย

29. ข้อใดมิใช่จุดเด่นของนิราศภูเขาทอง

- ก แทรกคติเตือนใจ
- ข เนื้อหาตื่นเต้นเร้าใจ
- ค สะท้อนสังขารของชีวิต
- ง สะท้อนภาพลักษณ์สังคมไทย

30. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่านนิราศแบบทำนองเสนาะ

- ก ใช้ทำนองตามชนิดของคำประพันธ์
- ข ใช้ทำนองลักษณะคล้ายกับร้องเพลง
- ค ออกเสียงตามแผนผังบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด
- ง คำท้ายบาทและท้ายบทที่เป็นเสียงจัตวาต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ

เฉลยคำตอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่ 1. เฉลย ค	ข้อที่ 2. เฉลย ง	ข้อที่ 3. เฉลย ค
ข้อที่ 4. เฉลย ค	ข้อที่ 5. เฉลย ข	ข้อที่ 6. เฉลย ง
ข้อที่ 7. เฉลย ก	ข้อที่ 8. เฉลย ข	ข้อที่ 9. เฉลย ข
ข้อที่ 10. เฉลย ข	ข้อที่ 11. เฉลย ก	ข้อที่ 12. เฉลย ข
ข้อที่ 13. เฉลย ค	ข้อที่ 14. เฉลย ข	ข้อที่ 15. เฉลย ค
ข้อที่ 16. เฉลย ค	ข้อที่ 17. เฉลย ค	ข้อที่ 18. เฉลย ค
ข้อที่ 19. เฉลย ข	ข้อที่ 20. เฉลย ก	ข้อที่ 21. เฉลย ง
ข้อที่ 22. เฉลย ก	ข้อที่ 23. เฉลย ก	ข้อที่ 24. เฉลย ง
ข้อที่ 25. เฉลย ข	ข้อที่ 26. เฉลย ค	ข้อที่ 27. เฉลย ค
ข้อที่ 28. เฉลย ข	ข้อที่ 29. เฉลย ข	ข้อที่ 30. เฉลย ข

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของประเด็นข้อคำถาม เพื่อนำไปใช้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ก่อนเรียนและหลังเรียน ว่าแต่ละข้อมีความถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของกระบวนการจัดการเรียนรู้หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์
-1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	1. บรรดาศักดิ์สูงสุดของสุนทรภู่ คือตำแหน่งใด (ความจำ) ก ขุนสุนทรโวหาร ข ขุนศรีสุนทรโวหาร ค พระสุนทรโวหาร ง พระศรีสุนทรโวหาร				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	2. สุนทรภู่ต้องโทษจำคุกเพราะเหตุใด (ความจำ) ก ละทิ้งในหน้าที่ ข ทุจริตในหน้าที่ ค ขัดพระทัยรัชกาลที่ 3 ง ถูกกล่าวหาว่าเสพสุรา				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	3. สุนทรภู่แต่งกลอนประเภทนิราศทั้งหมด ก่เรื่อง (ความจำ) ก 7 เรื่อง ข 8 เรื่อง ค 9 เรื่อง ง 10 เรื่อง				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	4. นิราศภูเขาทองแต่งขึ้นในสมัยใด (ความจำ) ก สมัยรัชกาลที่ 1 ข สมัยรัชกาลที่ 2 ค สมัยรัชกาลที่ 3 ง สมัยรัชกาลที่ 4				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	5. ข้อใดเป็นลักษณะของกลอนนิราศ (ความจำ) ก ขึ้นต้นว่าเมื่อนั้น ลงท้ายด้วยวรรคส่ง ข ขึ้นต้นด้วยวรรครับ ลงท้ายด้วยคำว่าเออ ค ขึ้นต้นด้วยวรรคสดับ ลงท้ายด้วยคำว่าเออ ง ขึ้นต้นด้วยคำว่านิราศ ลงท้ายด้วยวรรครอง				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	6. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของนิราศ (วิเคราะห์) ก การตั้งชื่อเรื่องตามสถานที่ที่จะไป การคร่ำครวญถึงพ่อแม่ที่ต้องจากมา โดยบรรยายถึงความลำบากที่ต้องเดินทาง ข ใช้ให้กลุ่มเจ้านายในการเดินทาง เพื่อให้ข้อคิด คติเตือนใจ ค การคร่ำครวญถึงพ่อแม่ที่ต้องจากมา โดยบรรยายถึงความลำบากที่ต้องเดินทาง ง การกล่าวถึงการเดินทาง การรำพัน ถึงการผิดหวังจากนางอันเป็นที่รัก				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	7. นิราศส่วนมากแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด (ความจำ) ก กลอนสุภาพ ข โคลง ค ฉันท์ ง กาพย์				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	8. การเดินทางในครั้งนี้ สุนทรภู่มีจุดมุ่งหมายใด (ความจำ) ก เพื่อไปนมัสการรอยพระพุทธรูปบาท ข เพื่อไปนมัสการพระเจดีย์ภูเขาทอง ค เพื่อไปจำพรรษาอยู่ที่วัดภูเขาทอง ง เพื่อไปเยี่ยมชมเจดีย์ภูเขาทอง				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	9. สุนทรภู่ตกอยู่ในอารมณ์ใดตลอดการแต่งนิราศภูเขาทอง (วิเคราะห์) ก อิ่มเอิบใจที่ได้นมัสการพระเจดีย์ ข ชื่นชมวิถีชีวิตของชาวบ้านตามทางที่ผ่าน ค เศร้าโศกน้อยเนื้อต่ำใจในโชคชะตาตนเอง ง ปลาบปลื้มยินดีกับความเจริญรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยา				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	10. “ออกจากวัดทัศนาคูหาวาส เมื่อตรุษสารทพระพรษาได้อาศัย สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น” จากบทประพันธ์ข้างต้น สุนทรภู่เดินทางออกจากวัดใด เพื่อไปพระเจดีย์ภูเขาทอง (วิเคราะห์) ก วัดพระเชตุพน ข วัดราชบูรณะ				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค วัดเทพธิดาราม ง เพื่อไปเยี่ยมชมเจดีย์ภูเขาทอง				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	11. “ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด คิดถึงบาทบพิตรอดิศร โธ่ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น” คำว่า “บาทบพิตร” หมายถึงใคร (วิเคราะห์) ก รัชกาลที่ 1 ข รัชกาลที่ 2 ค รัชกาลที่ 3 ง รัชกาลที่ 4				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	12. “พระนิพพานปานประหนึ่งศิระขาด ด้วยไรรู้ญาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ ทั้งโรคซ้ำกรรมชดวิบัติเป็น ไม่เลี้ยงเห็นที่ซึ่งจะพึ่งพา” บ ร้อยกรองข้างต้นหมายความว่าอย่างไร (วิเคราะห์) ก สุนทรภู่อธิษฐานที่พึ่งเมื่อสิ้นรัชกาลที่ 2 ข สุนทรภู่อธิษฐานให้พึ่งพาจึงรู้สึกเหมือนคนไม่มีศิระ ค สุนทรภู่อธิษฐานขอโทษประหารชีวิตและไม่มีใครสามารถช่วยเหลือได้ ง เจ้านายของสุนทรภู่อธิษฐานขอโทษประหารชีวิตทำให้สุนทรภู่อธิษฐานที่พึ่ง				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>13. ในเรื่องข้อใดไม่ใช่สถานที่ที่สุนทรภู่เดินทางผ่าน (ความจำ)</p> <p>ก พระบรมมหาราชวัง โรงเหล้า</p> <p>ข วัดประโคนป่า บางลำพู</p> <p>ค บางจาก ตลาดขวัญ</p> <p>ง บางธรณีโคก บางพูด</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>14. บทร้อยกรองในข้อใดที่แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดที่สุดว่าสุนทรภู่ชอบดื่มสุรา (วิเคราะห์)</p> <p>ก ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง มีคั้นโยงผูกสายไว้ปลายเสา โอบาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าให้หน้าอาย</p> <p>ข. ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน</p> <p>ค ไฉนคิดมาสารพัดจะตัดขาด ตัดสวาทตัดรักมียักไหว ถวิลหวังนั่งนึกอนาถใจ ถึงเกาะใหญ่ราชสงครามในยามเย็น</p> <p>ง ทำบุญกรวดน้ำขอสำเร็จ พระสรรเพชญ์โพธิญาณประมาณหมาย ถึงสุราพารอดไม่วอดวาย ไม่ใกล้กรายแกล้งเมินก็เกินไป</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	15. สถานที่ในข้อใดที่สุนทรภู่บอกกล่าวให้รู้ว่าชาวบ้านละแวกนั้นมีอาชีพทางการประมง (วิเคราะห์) ก บางจาก ข บางพลู ค บ้านญวน ง บางโพ				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	16. “เป็นลมชักชิณาวรรตนาอัศจรรย์แต่ทุกวันนี้ชราหนักหนานัก” คำว่า “ชักชิณาวรรต” หมายถึงอะไร (วิเคราะห์) ก ลมพายุหมุน ข ลมพายุแรง ค ลมที่พัดเวียนขวา ง ลมที่พัดเวียนซ้าย				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	17. บทร้อยกรองในข้อใดสะท้อนความรู้สึกของสุนทรภู่ต่างจากข้ออื่น (วิเคราะห์) ก ล้วนนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจเหมือนนกไรรังเร่อยู่เอกรา ข จะเกิดชาติใดใดในมนุษย์ให้บริสุทธิ์สมจิตที่คิดหมาย ค กระนี้หรือชื่อเสียงเกียรติยศจะมีหมดลวงหน้าทันตาเห็น ง สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ้งสุคนธ์				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>18. ข้อใดมีคำสัมผัสอักษรมากที่สุด (วิเคราะห์)</p> <p>ก ดูเวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวน</p> <p>ข ดูน้ำว้างลิ่งเซียวเป็นเกลียวกลอก</p> <p>ค กลับกระฉอกฉาดฉัดฉวัดเฉวียน</p> <p>ง บ้างพลุ่งพล่านวุ้งวงเหมือนกงเวียน</p>				
	<p>19. บทร้อยกรองในข้อใดมีการเล่นคำ (วิเคราะห์)</p> <p>ก โอ้คิดมาสารพัดจะตัดขาด ตัดสวาทตตรักมียักไหว</p> <p>ข ถึงบางหลวงเชิงรากเหมือนจากรัก ผู้เสียศักดิ์สังวาสพระศาสนา</p> <p>ค ถึงบางพลัดเหมือนพีพลัดมาขัดเคือง ทั้งพลัดเมืองพลัดสมรมาร้อนรน</p> <p>ง โอ้รินรินกลั่นดอกไม้ใกล้คงคา เหมือนกลั่นผ้าแพรดำรำมะเกลือ</p>				
	<p>20. ข้อใดใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ (วิเคราะห์)</p> <p>ก เหลือรำลึกลึกน่าน้ำตากระเด็น เพราะชุกเข็ญคนพาลมารานทาง</p> <p>ข ถึงทางลัดตัดทางมากกลางนา ทั้งแฝกคาแซมกักขึ้นรกริ้ว</p> <p>ค ทั้งกบเขียดเกรียดกรีดจิ้งหรีดเรื้อย พระพายเฉื่อยฉิวฉิวระหวิวหวาม</p> <p>ง จนนตีดาวพราวพรั่งกลางอัมพร กระเรียนร่อนร้องก้องเมื่อสองยาม</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>อ่านบทร้อยกรองในข้อ (ก) – (ง) แล้วนำมาตอบคำถามข้อ 21 – 22</p> <p>(ก) จนแจ่มแจ้งแสงตะวันเห็นพันธุ์ฝัก ดูนารักบรรจงส่งเกสร เหล่าบัวเฝื่อนแลสร้างริมทางจร ก้ามกุ้งซ่อนเสียดสาหร่ายใต้คงคา</p> <p>(ข) ไม่เห็นคลองตอตั้งอยู่กลางทุ่ง พอหยุดยั้งดูชุมมารุมกัด เป็นกลุ่มกลุ่มกลุ่มกายเหมือนทรายซัด ต้องนั่งปิดแปะไปมิได้นอน</p> <p>(ค) เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็อ่านนี้ ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบค้ำแคบใจ เหมือนนกไร่ร้างเร่อยู่เอกรา</p> <p>(ง) อีกสองสิ่งหญิงร้ายและชายชั่ว อย่าเฝ้ามัวหมายรักสมัครสมาน</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>21. คำประพันธ์ในข้อใดที่ใช้ภาพพจน์ ด้านอุปมา(วิเคราะห์)</p> <p>ก (ก)</p> <p>ข (ข)</p> <p>ค (ค)</p> <p>ง (ง)</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	22. คำประพันธ์ในข้อใดที่ใช้การเล่นเสียง (วิเคราะห์) ก (ก) ข (ข) ค (ค) ง (ง)				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	23. “ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต แมนพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา” บทร้อยกรองนี้ ให้คุณค่าข้อคิดในเรื่องใด (ประเมินค่า) ก การพุด ข มารยาท ค การวางตัว ง การคบเพื่อน				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	24. “จิวรกลีบหกงคุลีแหลม ตั้งขวากแซมเสียมแทรกแตกไสว ใครทำซู้คู่ท่านครั้นบรรลีย์ ก็ต้องไปปิ่นต้นนำขนพอง” บทร้อยกรองนี้ ให้คุณค่าความเชื่อคนไทย ในเรื่องใด (ประเมินค่า) ก ห้ามพุดปด ข ห้ามดื่มสุรา ค ห้ามเล่นการพนัน ง ห้ามผิดลูกเมียผู้อื่น				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>25. “กระนั้นหรือชื่อเสียงเกียรติยศจะมีหมดล่องหน้าทันตาเห็นเป็นผู้ตีมีมากแล้วยากเย็นคิดก็เป็นอนิจจังเสียทั้งนั้น”</p> <p>บทร้อยกรองนี้ให้คุณค่าข้อคิดในเรื่องใด (ประเมินค่า)</p> <p>ก การสั่งสมเกียรติยศชื่อเสียง</p> <p>ข เกียรติยศชื่อเสียงมีค่ามากกว่าทรัพย์สมบัติ</p> <p>ค ทรัพย์สมบัติเป็นที่มาของเกียรติยศชื่อเสียง</p> <p>ง เกียรติยศชื่อเสียงและทรัพย์สมบัติเป็นของไม่เที่ยง</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>26. ข้อใด<u>ไม่มี</u>การกล่าวถึงชื่อสถานที่ (วิเคราะห์)</p> <p>ก ถึงบางคนพูดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักสรรถ้อยร้อยจิต</p> <p>ข ถึงบางเตือไ้มะเตือเหลือประหลาด บังเกิดชาติแมลงหมีมีในไส้</p> <p>ค ถึงบางจากจากวัดพลัดพี่น้อง มามัวหมองม้วนหน้าไม่ฝ้าฝืน</p> <p>ง ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปั้นเกล้า พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>27. คำประพันธ์ในข้อใดไม่ได้แสดงให้เห็นความปรารถนาของผู้ประพันธ์ผ่านคำอธิษฐาน (วิเคราะห์)</p> <p>ก ขอเดชะพระเจดีย์ศรีมาศ บรรจุธาตุที่ตั้งนรังสรรค์</p> <p>ข ขอฟุ้งเฟื่องเรื่องวิชาปัญญา ทั้งให้ทรงศีลชั้นในสันดาน</p> <p>ค ทั้งทุกขโศกโรครภัยอย่าไถ่กราย แสนสบายบริบูรณ์ประยูรวงศ์</p> <p>ง ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ ตราบนิพพานชาติหน้าให้ถาวร</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>28. “จะสร้างพรตอดสาหัสส่งส่วนบุญถวาย ประพุดฝ้ายสมณะทั้งวสา เป็นสิ่งของฉลองคุณมุลิกา ขอเป็นข้าเคียงพระบาททุกชาติไป”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสุนทรภู่เป็นคนเช่นไร (วิเคราะห์)</p> <p>ก รู้จักพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส</p> <p>ข รู้จักการวางแผนที่ดี</p> <p>ค รู้จักใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มี</p> <p>ง มีความกตัญญูรู้คุณ</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>29. “ถึงสามโคกโคศกวิลถึงปิ่นเกล้า พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น สรุปความได้ว่า อย่างไร (วิเคราะห์)</p> <p>ก ถึงสามโคกก็โคศกเศร้าที่จากพ่อแม่มา ซึ่งท่านทั้งสองได้ตั้งชื่อสามโคกว่าปทุมธานี เพราะตนเคยมาขายบัว</p> <p>ข ถึงสามโคกสุนทรภูคิดถึง พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เพราะพระองค์พระราชทานนามเมืองสาม โคก ซึ่งเป็นหัวเมืองชั้นสาม เป็นเมือง ปทุมธานีเป็นเพราะมีบัว</p> <p>ค ถึงสามโคกสุนทรภูคิดถึงคนรักและ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ตั้งชื่อให้คนรักว่าปทุมธานีเพราะว่ามีสระบัว</p> <p>ง ถึงสามโคกสุนทรภูจำได้ว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้ ทรงเปลี่ยนชื่อจากสามโคกมาเป็นเมืองตรี ปทุมธานีเพราะมีบัวล้อมเมือง</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>30. บทร้อยกรองในข้อใดแสดงให้เห็นถึงคติ ธรรมเกี่ยวกับความอนิจจัง (วิเคราะห์)</p> <p>ก โอ้บาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย ทำบุญกรวดน้ำขอสำเร็จ พระสรรเพชรโพธิญาณประมาณหมาย</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	<p>ข ถึงบางเตือไอ้มะเตือเหลือประหลาด บังเกิดชาติแมลงหมีในไส้ เหมือนคนพาลหวานนอกย้อมขมใน อุปไมยเหมือนมะเตือเหลือระอา</p> <p>ค แต่ยามยากหากว่าถ้าท่านแปลก อกมิแตกเสียหรือเราเขาจะสรวล เหมือนเชิญใจใฝ่สูงไม่สมควร จะต้องม้วนหน้ากลับอ้อประมาณ</p> <p>ง ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทิ้งวิสัย นี้หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด นี้หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด</p>				
นักเรียนสามารถ วิเคราะห์เรื่องที่ อ่านได้	<p>31. “ไอ้ปางหลังครึ่งสมเด็จพระบรมโกศ มาผูกโบสถ์ก็ได้มาบูชาขึ้น ชมพระพิมพ์ริมผนังยังยั้งยืน ทั้งแปดหมื่นสี่พันได้วันทา”</p> <p>บ ทร้อยกรองข้างต้น สุนทรภู์กล่าวเมื่อเดินทาง ถึงวัดในข้อใด (ความจำ)</p> <p>ก วัดบางพลัด ข วัดบางโพธิ์ ค วัดประโคนปัก ง วัดเขมาภิรตาราม</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>32. “พระสุริยงลับพยับฝน คุ้มวมนมิตมิตทุกทิตา ถึงทางลัดตัดทางมากกลางนา ทั้งแฝกคาแวมกกขึ้นรกริ้วว”</p> <p>บทร้อยกรองข้างต้น ปรากฏพีชกึ่งชนิด ได้แก่อะไรบ้าง (วิเคราะห์)</p> <p>ก 2 อย่าง คือ แฝก กก ข 3 อย่าง คือ แฝก แวม กก ค 4 อย่าง คือ แฝก คา แวม กก ง 5 อย่าง คือ แฝก คา แวม กก ริ้วว</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>33. “จนเดือนเด่นเห็นนกรกระจับจอก ระตะดอกบัวเพื่อนเมื่อเดือนหงาย เห็นร่อนน้ำลำคลองทั้งสองฝ่าย ข้างหน้าทำยถ่อมาในสาคร จนแจ่มแจ้งแสงตะวันเห็นพันธุ์ผัก ดูนารักบรรจงส่งเกสร เหล่าบัวเพื่อนแลสล้างริมทางจร ก้ามกึ่งซ้อนเสียดสาหร่ายใต้คงคา”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น แสดงถึงศิลปะ การประพันธ์ในด้านใด (วิเคราะห์)</p> <p>ก การเล่นเสียง ข การใช้ภาพพจน์ ค การใช้คำแสดงฐานะบุคคล ง การลำดับความตามเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นก่อนหลัง</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>34. “เดี๋ยวนี้มีมอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย” คำที่ขีดเส้นใต้ ข้อใดต่อไปนี้อธิบายการจับเขม่าได้อย่างถูกต้อง (วิเคราะห์)</p> <p>ก วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับมะพร้าวทาผมให้นุ่ม</p> <p>ข วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับขมิ้นทาผมให้นุ่ม</p> <p>ค วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับน้ำมันหอมทาผมให้ดำ</p> <p>ง วิธีแต่งผมของผู้หญิงสมัยโบราณ ที่นำเอาเขม่าผสมกับดอกอัญชันทาผมให้ดำ</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>35. ขากลับสุนทรภู่เดินทางมายังสถานที่ใด (ความจำ)</p> <p>ก วัดอรุณราชวราราม</p> <p>ข วัดพระเมรุขำม</p> <p>ค วัดประโคนปึก</p> <p>ง วัดดุสิตาราม</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>36. “มาทางทำหน้าที่จวนจอมผู้รั้ง คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล จะแหวะหาถ้าท่านเหมือนเมื่อเปนไวย ก็จะได้รับนิมนต์ขึ้นบนจวน” จากบทประพันธ์ข้างต้น เหตุใดที่ทำให้สุนทรภู่ โศกเศร้า น้ำตาไหล (วิเคราะห์)</p> <p>ก สุนทรภู่คิดถึงเจ้าจอม</p> <p>ข สุนทรภู่คิดถึงเพื่อน</p> <p>ค สุนทรภู่คิดถึงภรรยา</p> <p>ง สุนทรภู่คิดถึงเจ้านาย</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>37. ข้อใดมิใช่จุดเด่นของนิราศภูเขาทอง (วิเคราะห์)</p> <p>ก แทรกคติเตือนใจ</p> <p>ข เนื้อหาตื่นเต้นเร้าใจ</p> <p>ค สะท้อนสังขารของชีวิต</p> <p>ง สะท้อนภาพลักษณ์สังคมไทย</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>38. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่านนิราศแบบทำนองเสนาะ (วิเคราะห์)</p> <p>ก ใช้ทำนองตามชนิดของคำประพันธ์</p> <p>ข ใช้ทำนองลักษณะคล้ายกับร้องเพลง</p> <p>ค ออกเสียงตามแผนผังบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด</p> <p>ง คำท้ายบาทและท้ายบทที่เป็นเสียงจัตวาต้องเอื้อนเสียงให้สูงเป็นพิเศษ</p>				
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>39. “เดือนสิบเอ็ดเสด็จจรุระพระวสารับกลิ่นภิญโญโมทนา ชูลีลาลงเรือเหลื่ออาลัย” บทร้อยกรองข้างต้น เกี่ยวข้องกับเทศกาลใด (วิเคราะห์)</p> <p>ก วิสาขบูชา</p> <p>ข เข้าพรรษา</p> <p>ค อาสาหบูชา</p> <p>ง ออกพรรษา</p>				

จุดประสงค์	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้	<p>40. “พอกราบพระปะตอกปทุมชาติ พบพระธาตุดุสิตในเกษร สมณวิไลยินดีชูสีกร ประคองซ็อนเชิญองค์ลงนาวา”</p> <p>คำว่า “พระธาตุ” หมายถึงข้อใด (วิเคราะห์)</p> <p>ก เจดีย์ยอดแหลม ข ที่เก็บกระดูกพระเจ้าแผ่นดิน ค กระดูกของบุคคลสำคัญของประเทศ ง กระดูกของพระพุทธเจ้า หรือพระอรหันต์</p>				

ตารางที่ 31 แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
6	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
9	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
10	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
11	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
12	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
15	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
16	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
17	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
19	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
20	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลความ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
21	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
22	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
23	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
24	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
25	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
26	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
27	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
28	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
29	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
30	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
31	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
32	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
33	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
34	1	1	-1	1	1	0.60	สอดคล้อง
35	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
36	1	0	0	1	1	0.60	สอดคล้อง
37	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
38	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
39	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
40	1	1	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

หมายเหตุ ข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ คือ ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ระดับ 0.50 ขึ้นไป

ตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อ
 ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศ
 ภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 ข้อ

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผล คุณภาพข้อสอบ
1	0.73	ใช้ได้	0.3938 *	0.0159	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.54	ใช้ได้	0.3875 *	0.0178	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.62	ใช้ได้	0.4107 *	0.0116	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.70	ใช้ได้	0.3418 *	0.0384	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.65	ใช้ได้	0.3488 *	0.0344	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.62	ใช้ได้	0.4786 *	0.0027	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.76	ใช้ได้	0.4432 *	0.0060	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.78	ใช้ได้	0.3327 *	0.0442	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.81	ทิ้ง	0.2163 *	0.1986	ทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
10	0.54	ใช้ได้	0.3802 *	0.0203	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.54	ใช้ได้	0.4168 *	0.0103	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.73	ใช้ได้	0.3856 *	0.0184	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.86	ทิ้ง	0.0104 *	0.9513	ทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
14	0.51	ใช้ได้	0.4098 *	0.0118	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.65	ใช้ได้	0.3640 *	0.0268	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.81	ทิ้ง	0.2163	0.1986	ทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
17	0.70	ใช้ได้	0.5413 *	0.0005	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.73	ใช้ได้	0.5252 *	0.0008	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.73	ใช้ได้	0.3938 *	0.0159	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.62	ใช้ได้	0.3285 *	0.0472	ใช้ได้	ใช้ได้

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผล คุณภาพข้อสอบ
21	0.73	ใช้ได้	0.4183 *	0.0100	ใช้ได้	ใช้ได้
22	0.68	ใช้ได้	0.3638 *	0.0269	ใช้ได้	ใช้ได้
23	0.68	ใช้ได้	0.3793 *	0.0206	ใช้ได้	ใช้ได้
24	0.59	ใช้ได้	0.3913 *	0.0166	ใช้ได้	ใช้ได้
25	0.76	ใช้ได้	0.5027 *	0.0015	ใช้ได้	ใช้ได้
26	0.68	ใช้ได้	0.1352 *	0.4250	ทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
27	0.70	ใช้ได้	0.0246	0.8851	ทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
28	0.76	ใช้ได้	0.5027 *	0.0015	ใช้ได้	ใช้ได้
29	0.73	ใช้ได้	0.5252 *	0.0008	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.84	ทิ้ง	0.2430	0.1473	ทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
31	0.76	ใช้ได้	0.5027 *	0.0015	ใช้ได้	ใช้ได้
32	0.73	ใช้ได้	0.4138 *	0.0100	ใช้ได้	ใช้ได้
33	0.59	ใช้ได้	0.4210 *	0.0095	ใช้ได้	ใช้ได้
34	0.76	ใช้ได้	0.5027 *	0.0015	ใช้ได้	ใช้ได้
35	0.76	ใช้ได้	0.4432 *	0.0060	ใช้ได้	ใช้ได้
36	0.57	ใช้ได้	0.4180 *	0.0100	ใช้ได้	ใช้ได้
37	0.62	ใช้ได้	0.5701 *	0.0002	ใช้ได้	ใช้ได้
38	0.62	ใช้ได้	0.3807 *	0.2001	ใช้ได้	ใช้ได้
39	0.54	ใช้ได้	0.3875 *	0.0178	ใช้ได้	ใช้ได้
40	0.54	ใช้ได้	0.2428	0.1476	ทิ้ง	ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

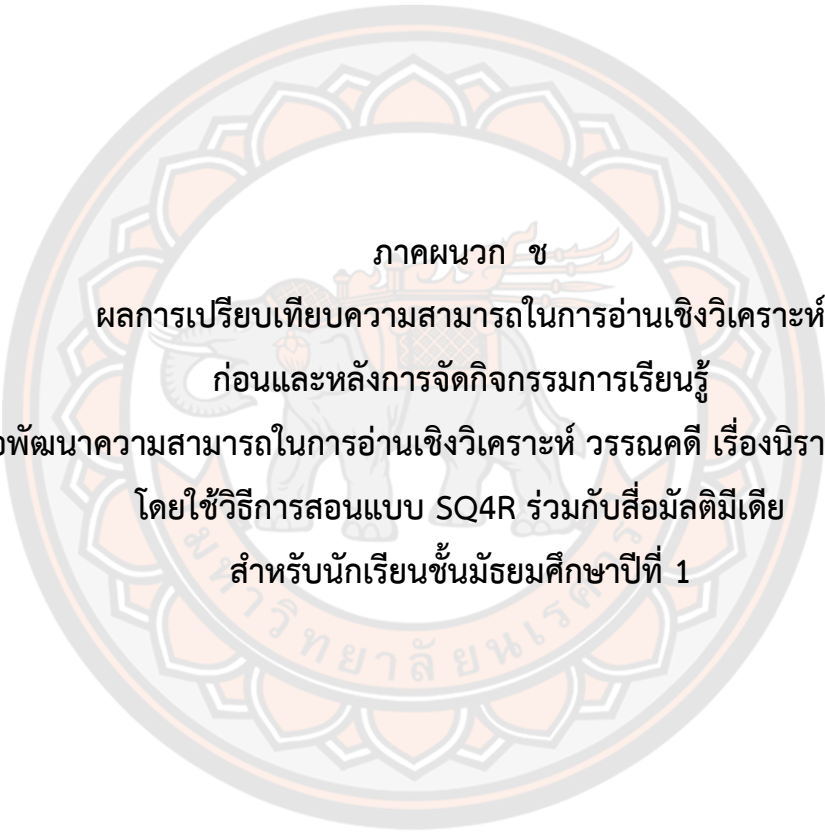
ตารางที่ 33 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยง (KR - 20) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผล คุณภาพข้อสอบ
1	0.73	ใช้ได้	0.36 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.54	ใช้ได้	0.35 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.62	ใช้ได้	0.37 *	0.02	ใช้ได้	ปรับปรุง
4	0.70	ใช้ได้	0.31 *	0.06	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.65	ใช้ได้	0.38 *	0.02	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.62	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.76	ใช้ได้	0.37 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.54	ใช้ได้	0.43 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.54	ใช้ได้	0.48 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.73	ใช้ได้	0.36 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.51	ใช้ได้	0.46 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.65	ใช้ได้	0.32	0.05	ใช้ได้	ปรับปรุง
13	0.70	ใช้ได้	0.58 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.73	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.73	ใช้ได้	0.35 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.62	ใช้ได้	0.31	0.06	ใช้ได้	ปรับปรุง
17	0.73	ใช้ได้	0.41 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.68	ใช้ได้	0.38 *	0.02	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.68	ใช้ได้	0.32	0.05	ใช้ได้	ปรับปรุง
20	0.59	ใช้ได้	0.41 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผล คุณภาพข้อสอบ
21	0.76	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
22	0.76	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
23	0.73	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
24	0.76	ใช้ได้	0.50 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
25	0.73	ใช้ได้	0.41 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
26	0.59	ใช้ได้	0.43 *	0.01	ใช้ได้	ใช้ได้
27	0.76	ใช้ได้	0.52 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
28	0.57	ใช้ได้	0.47 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
29	0.62	ใช้ได้	0.61 *	0.00	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.54	ใช้ได้	0.35 *	0.03	ใช้ได้	ใช้ได้

ค่าความเที่ยง (Reliability) KR - 20 = 0.88

ภาคผนวก ข
ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตารางที่ 34 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน (Pre - test)	คะแนนหลังเรียน (Post - test)	คะแนนผลต่าง (D)
1	11	26	15
2	6	23	17
3	9	27	18
4	7	25	18
5	10	28	18
6	12	27	15
7	8	23	15
8	9	19	10
9	13	27	14
10	11	28	17
11	12	26	14
12	6	20	14
13	10	18	8
14	12	26	14
15	6	24	18
16	9	22	13
17	8	24	16
18	8	22	14
19	13	28	15
20	11	27	16

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน (Pre - test)	คะแนนหลังเรียน (Post - test)	คะแนนผลต่าง (D)
21	6	28	22
22	9	24	15
23	10	22	12
N	23	23	23
Sum	216	564	348
Mean	3.39	24.52	15.13
S.D.	2.27	3.00	2.91

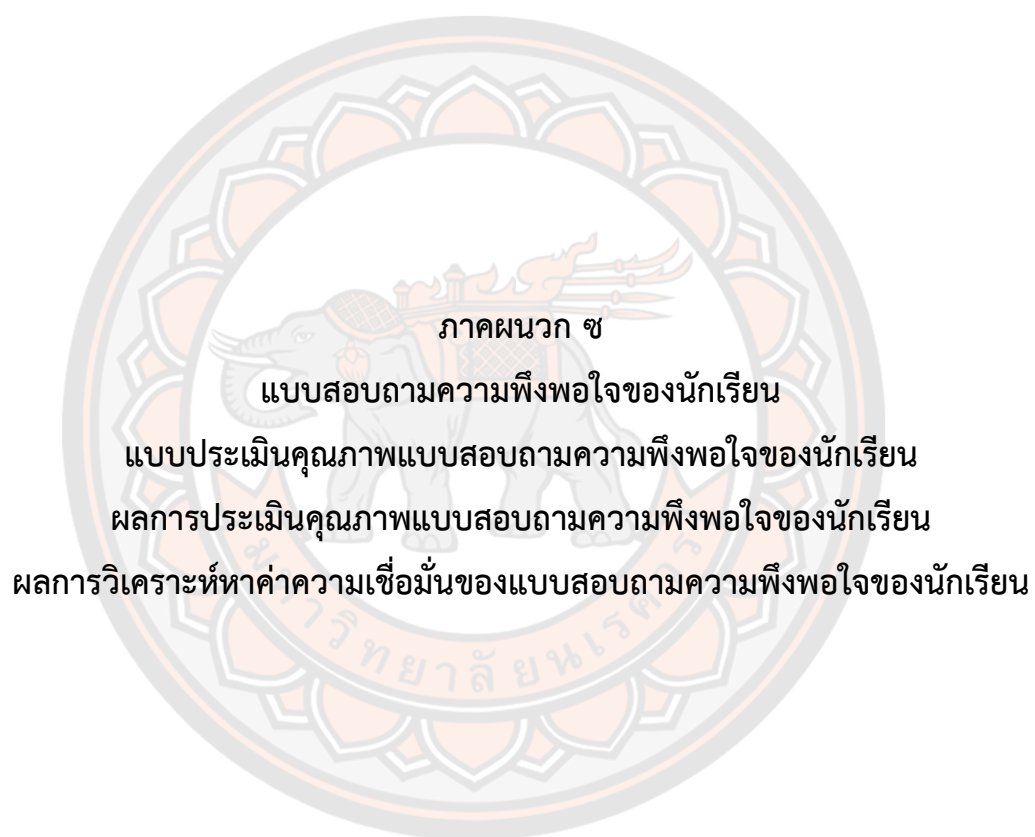
t - test

Paired Sample Statistics

	Mean	N	Std. Deviation
Pair 1 Pre - test	9.39	23	2.27
Post - test	24.52	23	3.00

Paired Sample Statistics

	Paired Differences			t	df	Sig. (2-tailed)	Sig. (1-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean				
Pair 1 Pre - test Pos -test	15.13	2.91	0.61	24.9150	22	0.0000	0.0000

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของตนเอง เพียงช่องเดียว ซึ่งกำหนดความหมายของค่าระดับความพึงพอใจไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	1.1 เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน					
	1.2 เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบชัดเจน					
	1.3 เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถ ในอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ได้ดียิ่งขึ้น					
	1.4 เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ค้นคว้าหาความรู้ และคำตอบด้วยตนเอง					
	1.5 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักคิด ลงมือปฏิบัติ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
2	ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้					
	2.1 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสุข และมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้					
	2.2 ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอ					
	2.3 นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย					
	2.4 นักเรียนมีบทบาทในการร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม และมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงาน					
2.5 ครูผู้สอนให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือ ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง						
3	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
	3.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง มากยิ่งขึ้น					
	3.2 นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้					
	3.3 นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จากประสบการณ์ การร่วมทำกิจกรรม และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น					
	3.4 นักเรียนเกิดทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น					
3.5 นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ในฐานะมรดกทางภาษาของไทย						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

**แบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีรายละเอียดการประเมิน ดังนี้

- 1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
- 2) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้
- 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

2. ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมของท่านที่มีต่อแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดระดับความเหมาะสมไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

หลังจากพิจารณาความเหมาะสมแล้ว ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
	1.1 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
	1.2 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน						
	1.3 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ได้ดียิ่งขึ้น						
	1.4 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ค้นคว้าหาความรู้ และคำตอบด้วยตนเอง						
1.5 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักคิด ลงมือปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น							
2	ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้						
	2.1 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสุข และมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้						
	2.2 ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอ						

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	2.3 นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย						
	2.4 นักเรียนมีบทบาท ในการร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม และมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงาน						
	2.5 ครูผู้สอนให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรม การเรียนรู้อย่างทั่วถึง						
3	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ						
	3.1 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอน แบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง มากยิ่งขึ้น						
	3.2 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอน แบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ช่วยให้ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่าน เชิงวิเคราะห์ นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน รายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้						
	3.3 นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จาก ประสบการณ์การร่วมทำกิจกรรม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น						
	3.4 นักเรียนเกิดทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และ สามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น						
	3.5 นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญ ของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ในฐานะมรดกทางภาษาของไทย						

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ตารางที่ 35 แสดงผลการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอบแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
		1	2	3	4	5			
1	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
	1.1 เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน	5	5	5	4	5	4.70	0.50	มากที่สุด
	1.2 เป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	1.3 เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ได้ดียิ่งขึ้น	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	1.4 เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ค้นคว้าหาความรู้ และคำตอบด้วยตนเอง	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.75	0.50	มากที่สุด	
2	ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้								
	2.1 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสุข และมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	2.2 ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เสมอ	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	2.3 นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้เหตุผลประกอบที่หลากหลาย	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
		1	2	3	4	5			
	2.4 นักเรียนมีบทบาทในการร่วมทำ กิจกรรมกลุ่ม และมีอิสระในการ สร้างสรรค์ผลงาน	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	2.5 ครูผู้สอนให้คำแนะนำ และให้ความ ช่วยเหลือในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.75	0.50	มากที่สุด
3	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ								
	3.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง มากยิ่งขึ้น	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	3.2 นักเรียนได้พัฒนาความสามารถใน การอ่านเชิงวิเคราะห์ นำไปประยุกต์ใช้ ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	3.3 นักเรียนได้รับความรู้ใหม่จาก ประสบการณ์การร่วมทำกิจกรรม และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	3.4 นักเรียนเกิดทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และ สามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
	3.5 นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญ ของวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ในฐานะมรดกทางภาษาของไทย	5	5	5	4	5	4.75	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย							4.75	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม							4.75	0.44	มากที่สุด

ตารางที่ 36 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 15 ข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	Sig	แปลผล
1	0.29	0.18	No
2	0.32	0.14	No
3	0.36	0.09	No
4	0.66	0.00	yes
5	0.37	0.08	No
6	0.29	0.18	No
7	0.32	0.14	No
8	0.36	0.09	No
9	0.66	0.00	yes
10	0.37	0.08	No
11	0.12	0.58	No
12	0.32	0.10	No
13	0.33	0.13	No
14	0.31	0.15	No
15	0.27	0.20	No

ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา = 0.76

ตารางที่ 37 แสดงผลคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 23 รูป

คนที่	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10	ข้อ 11	ข้อ 12	ข้อ 13	ข้อ 14	ข้อ 15
1	5	5	5	3	3	5	5	5	3	3	4	5	4	4	5
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5
3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4	5	4	5	3	4	5	4	5	3	4	5	4	4	4	3
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5
6	4	5	4	3	5	4	5	4	3	5	5	4	4	5	5
7	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	4
8	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4
9	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4
10	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	4	3	4
11	5	5	4	4	5	5	5	4	4	5	4	4	4	5	5
12	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5
13	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
14	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4	4	4
15	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
16	4	5	4	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	4	4
17	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
18	4	5	5	5	3	4	5	5	5	3	5	4	5	4	5
19	4	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	5	5	5
20	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
21	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5
22	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5
23	5	5	5	5	3	5	5	5	5	3	5	3	5	4	4

ภาคผนวก ฉ
แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้
วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จัดทำโดย
พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า

แผนการจัดการเรียนรู้นี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้จัดทำจำนวน 9 แผน เวลา 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รายการสื่อและแหล่งการเรียนรู้ แบบบันทึกหลังการสอน ใบงาน แบบประเมิน และเกณฑ์การประเมินต่าง ๆ ซึ่งผู้จัดทำได้พัฒนาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ และพัฒนาทักษะความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษยากาญจน์ โต้พิทักษ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้แผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จสมบูรณ์

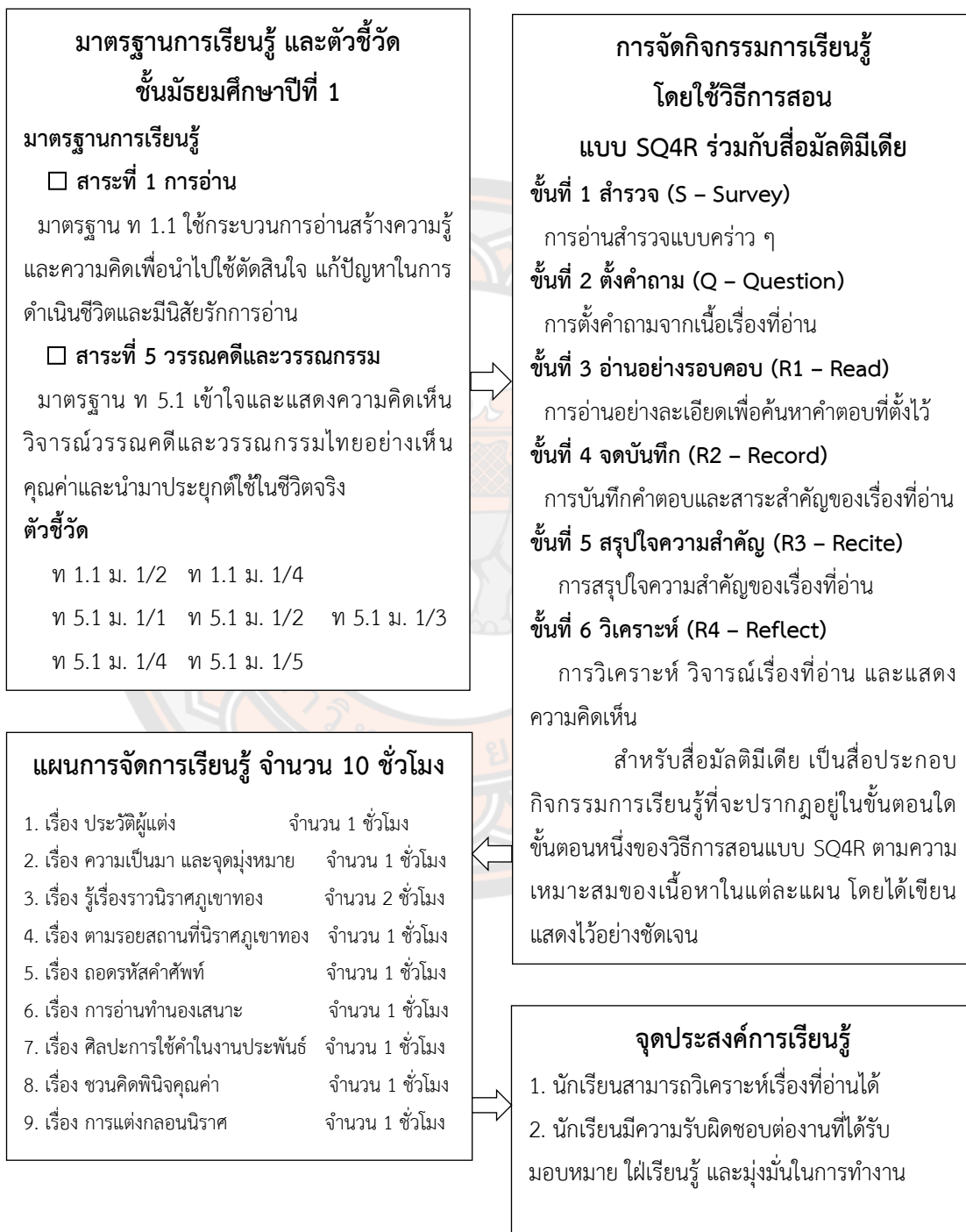
พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า

**เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน เวลา 10 ชั่วโมง (แผนที่ 3 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง) โดยไม่รวมการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ดังนี้

แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
1	ประวัติผู้แต่ง	1
2	ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	1
3	รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง	2
4	ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	1
5	ถอดรหัสคำศัพท์	1
6	การอ่านทำนองเสนาะ	1
7	ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	1
8	ชวนคิดพินิจคุณค่า	1
9	การแต่งกลอนนิราศ	1
รวม		10

ผังการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง ประวัติผู้แต่ง เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า

1. สาระสำคัญ

การศึกษาวรรณคดีแต่ละเรื่องมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ประวัติผู้แต่ง เพราะจะทำให้เข้าใจถึงเนื้อหาสาระต่าง ๆ และคุณค่าที่ปรากฏในผลงานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการยกย่องชื่นชมในความรู้ความสามารถของผู้แต่งที่ได้สร้างผลงานไว้ให้กับคนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ได้
2. นักเรียนอธิบายประวัติ และผลงานของสุนทรภู่เป็นแผนผังความคิดได้
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์จากสื่อมัลติมีเดียพร้อมกัน ดังนี้

ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก สุดจะหักห้ามจิตคิดใจเอน

ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน

จากนั้นใช้คำถามกระตุ้นความคิดเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนว่า นักเรียนเคยได้ยินบทประพันธ์บทนี้หรือไม่ นักเรียนทราบหรือไม่ว่ามาจากวรรณคดีเรื่องใด ใครเป็นผู้แต่ง (แนวคำตอบ คือ มาจากวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง แต่งโดยสุนทรภู่ กวีเอกของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นบทประพันธ์ที่หลายคนพูดถึงมาทุกยุคทุกสมัย)

ขั้นสอน (45 นาที)

1. ขั้นสำรวจ (S - Survey) ให้นักเรียนเขียนประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ตามที่ตนเองรู้จัก โดยย่อภายในเวลาที่กำหนดให้ แล้วบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง S
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามจำนวน 3 ข้อ โดยยึดแนวการตั้งคำถามเกี่ยวกับประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง Q โดยครูแนะนำให้นักเรียนตั้งคำถามให้ครอบคลุมกับเรื่องที่อ่าน
3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ให้นักเรียนศึกษาความรู้ เรื่อง ประวัติและผลงานของสุนทรภู่ จากสื่อมัลติมีเดีย โดยครูเป็นผู้อธิบายเล่าให้ฟัง แล้วบันทึกความรู้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R1
4. ขั้นจดบันทึก (R2 - Record) ให้นักเรียนบันทึกคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นที่ 2 (Q - Question) ลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R2
5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ให้นักเรียนสรุปความรู้ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่เป็นแผนผังความคิด (Mind mapping) ลงในใบงานที่แจกให้ พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม
6. ขั้นวิเคราะห์ (R4 - Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาประวัติผู้แต่งนิราศภูเขาทอง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R4

ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ โดยครูใช้คำถามทบทวนความรู้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ได้	- ตรวจสอบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R	- แบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
2. นักเรียนอธิบายประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ เป็นแผนผังความคิดได้	- ตรวจสอบแผนผังความคิด ใบงานที่ 1 เรื่องประวัติ และ ผลงานของสุนทรภู่	- แบบประเมินแผนผังความคิด	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติและผลงานของสุนทรภู่
2. แบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R เรื่อง ประวัติและผลงานของสุนทรภู่
3. ใบงาน เรื่อง ประวัติและผลงานของสุนทรภู่

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

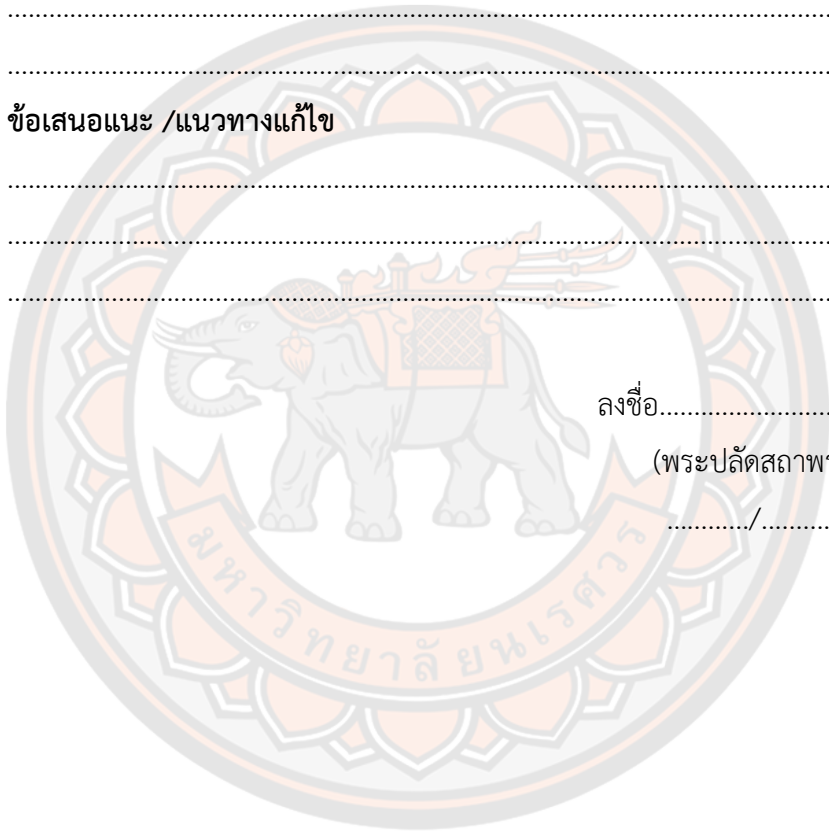
.....
.....
.....

ปัญหา /อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)
...../...../.....

แบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

ชื่อ นามสกุล

เลขที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลตามช่องว่างที่กำหนดให้ ดังต่อไปนี้

S (Survey)

บันทึกประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ตามที่ตนเองรู้จักอย่างคร่าว ๆ

.....

.....

.....

.....

Q (Question)

นักเรียนตั้งคำถาม จำนวน 3 ข้อ ให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม

คำถามที่ 1

คำถามที่ 2

คำถามที่ 3

.....

.....

.....

.....

R1 (Read)

สรุปประวัติ และผลงานของสุนทรภู่

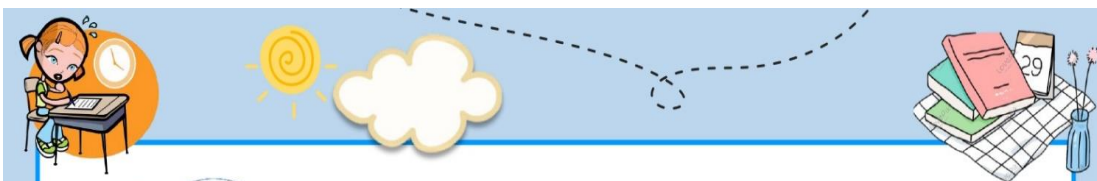
.....

.....

.....

.....

R2 (Record)

ตอบคำถามจากที่ได้ตั้งคำถามไว้ชั้น Q - (Question)

คำถามที่ 1 ตอบ

คำถามที่ 2 ตอบ

คำถามที่ 3 ตอบ

R3 (Recite)

นักเรียนทำใบงานแผนผังความคิด (Mind mapping) เรื่อง ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่

ตัวอย่างแผนผังความคิด

R4 (Reflect)

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ถึงความสำคัญการศึกษาประวัติและผลงานของสุนทรภู่ ซึ่งเป็นผู้แต่งนิราศเขาทอง

Blank lined area for student reflection.

ไปงาน

เรื่อง ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่

ชื่อ นามสกุล

เลขที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปประวัติ และผลงานของสุนทรภู่ ออกมาในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind mapping) พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

แบบประเมินการบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

เรื่อง ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินแบบบันทึกของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลข ที่	รายการประเมิน																				รวมคะแนน	ผลการ ประเมิน		
	การตั้ง คำถาม				การตอบ คำถาม				การสรุป ใจความ สำคัญ				เนื้อหา				ภาษา					ผ่าน	ไม่ผ่าน	
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1				
																					20			

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

เรื่อง ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การตั้ง คำถาม	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ครบทุกข้อ	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ 2 ข้อ	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ 1 ข้อ	ตั้งคำถาม ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ทั้งหมดของเรื่อง
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามทุกข้อ อย่างถูกต้อง อธิบาย และขยายความ คำตอบ ได้ทุกข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง 3 ข้อ อธิบายและ ขยายความคำตอบ ได้ 3 ข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง 2 ข้อ อธิบายและ ขยายความคำตอบ ได้ 2 ข้อ	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้องทุกข้อ อธิบายและขยาย ความคำตอบ ไม่ได้ทุกข้อ
3. การสรุป ใจความ สำคัญ	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ครบทุกประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ไม่ครบ 1 ประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ไม่ครบ 2 ประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ไม่ถูกต้อง ไม่ครบทุกประเด็น
4. เนื้อหา	เนื้อหา มีความถูกต้อง มีรายละเอียด ที่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา มีความถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียด 1 - 2 ประเด็น ที่ยังไม่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา มีความถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียด 3 - 4 ประเด็น ที่ยังไม่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา ไม่ถูกต้อง ขาดรายละเอียด และไม่ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้
5. ภาษา	ใช้ภาษา ได้อย่างถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง ไม่มีการฉีกคำ ไม่เขียนสะกดคำผิด	ใช้ภาษา ได้อย่างถูกต้อง มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 2 - 3 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 4 - 5 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด เกิน 6 คำ

แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด (Mind mapping)

เรื่อง ประวัติ และผลงานของสุนทรภู่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินใบงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลข ที่	รายการประเมิน																รวมคะแนน	ผลการประเมิน			
	สรุปความรู้ ถูกต้อง ครบถ้วนตรง ประเด็น				หลักการเขียน แผนผัง ความคิด				ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์				ความ รับผิดชอบ ความประณีต เรียบร้อย					ผ่าน	ไม่ผ่าน		
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1				16	

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	13 – 16
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	9 – 12
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	5 – 8
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 4

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนผังความคิด (Mind mapping)

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. สรุปความรู้ ถูกต้องครบถ้วน ตรงประเด็น	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักได้ถูกต้อง ครบทุกประเด็น เชื่อมโยงความคิด รวบยอดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อยได้	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักได้ถูกต้อง ขยายความคิดย่อย ได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบทุก ประเด็น เชื่อมโยง ความคิดหลัก ความคิดย่อยได้	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักได้ถูกต้อง ขยายความคิดย่อย ได้ถูกต้อง แต่มี จำนวนประเด็นน้อย เชื่อมโยง ความคิดหลัก ความคิดย่อยได้	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักไม่ตรง ประเด็น ขยายความคิดย่อยได้ ไม่ถูกต้อง ไม่เชื่อมโยงความคิด หลัก ความคิดรอง ความคิดย่อยได้
2. รูปแบบ แผนผัง ความคิด	เขียนความคิดรวบ ยอดไว้ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ โดย ทุกกิ่งเริ่มเส้นใหญ่ แล้วค่อยเรียงเล็กลง	เขียนความคิดรวบ ยอดไว้ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ โดย บางกิ่งเริ่มเส้นใหญ่ แล้วค่อยเรียงเล็กลง	เขียนความคิดรวบ ยอดไว้ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ แต่ขนาดเส้นเท่ากัน ตลอดทั้งกิ่ง	เขียนความคิดรวบ ยอดไม่อยู่ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ และขนาดเส้นเท่ากัน ตลอดทั้งกิ่ง
3. ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์	รูปแบบสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา มีการใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และภาพที่สื่อความ เข้าใจ อย่างหลากหลาย	รูปแบบสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา มีการใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และสี แต่ขาดการใช้ภาพ ที่สื่อความเข้าใจ	รูปแบบธรรมดา ทั่วไป สอดคล้องกับ เนื้อหาแต่ขาดการใช้ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และภาพที่สื่อความ เข้าใจ	รูปแบบไม่น่าสนใจ ไม่สอดคล้องกับ เนื้อหา ขาดการใช้ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และภาพที่สื่อความ เข้าใจ
4. ความ รับผิดชอบ ความประณีต เรียบร้อย	ส่งงานตรงเวลา ผลงานมีความ สะอาด ประณีต เรียบร้อย แสดงถึงความตั้งใจ ทำงาน	ส่งงานตรงเวลา ผลงานมีความ สะอาด เรียบร้อย แต่ขาดความ ประณีตรายละเอียด 1- 2 ส่วน	ส่งงานไม่ตรงเวลา ผลงานไม่ประณีต เรียบร้อย แสดงถึงความรีบเร่ง ในการทำงาน	ส่งงานไม่ตรงเวลา ผลงานไม่สำเร็จ สมบูรณ์

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับคะแนน

เลข ที่	รายการประเมิน /ระดับพฤติกรรม																				รวมคะแนน	ผลการ ประเมิน		
	ความสนใจ ในการเรียน				การตอบ คำถาม				การแสดง ความ คิดเห็น				การยอมรับ ฟังผู้อื่น				มุ่งมั่น ทำงาน ให้สำเร็จ					ผ่าน	ไม่ผ่าน	
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1				
																					20			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป่า)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีมาก
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
1 – 5	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสนใจ ในการเรียน	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในการเรียน ตลอดเวลา	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 1 – 2 ครั้ง	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 3 ครั้งขึ้นไป	ไม่ให้ความสนใจ และไม่ กระตือรือร้น ในการเรียน พูดคุยนอกเรื่อง ตลอดเวลา
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามครู ได้ทุกครั้ง	ตอบคำถามครู ได้มากกว่า 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ได้ 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ไม่ได้
3. การแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น สม่ำเสมอ ตลอดคาบ	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น มากกว่า 1 ครั้ง	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น 1 ครั้ง	ไม่มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น ตลอดคาบ
4. การยอมรับ ฟังผู้อื่น	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น ทุกครั้ง	ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น มากกว่า 1 ครั้ง	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น 1 ครั้ง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น
5. มุ่งมั่นทำงาน ให้สำเร็จ	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ และส่งตามเวลา ทุกครั้ง	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ แต่ส่งช้าไป 5 นาที	ทำงานเสร็จ ผลงานไม่มี คุณภาพ แต่ส่งตามเวลา ทุกครั้ง	ทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ ทันเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป่า

1. สาระสำคัญ

การศึกษาวรรณคดีนิราศภูเขาทอง ผู้เรียนต้องได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่อง เพื่อให้ได้ทราบจุดมุ่งหมายในการแต่ง ได้ความรู้และความเข้าใจในวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นมา และจุดมุ่งหมายการแตงนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูนำภาพเจดีย์ภูเขาทอง เปิดบนสื่อมัลติมีเดียให้นักเรียนร่วมกันดู จากนั้นครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนว่า นักเรียนรู้จักสถานที่ในภาพนี้หรือไม่ แล้วอยู่ที่ไหน (แนวคำตอบ คือ เจดีย์ ภูเขาทอง ตั้งอยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

ขั้นสอน (45 นาที)

1. ขั้นสำรวจ (S - Survey) ให้นักเรียนศึกษาความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตงนิราศภูเขาทอง จากสื่อ Power point แบบคร่าว ๆ โดยกำหนดเวลาให้ 5 นาที เพื่อจับประเด็นสำคัญต่าง ๆ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง S

2. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ให้นักเรียนตั้งคำถาม จำนวน 3 ข้อ โดยยึดแนวการตั้งคำถามที่ก่อให้เกิดการวิเคราะห์ความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตงนิราศภูเขาทอง และเขียนคำถามลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง Q

3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) นักเรียนศึกษาความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตงนิราศภูเขาทองจากสื่อมัลติมีเดีย โดยครูเป็นผู้อธิบายเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในส่วนที่สำคัญอย่างย่อตามความเข้าใจ ลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R2

4. ขั้นจดบันทึก (R2 - Record) นักเรียนเขียนคำตอบสำหรับคำถามตามที่ตั้งไว้ในขั้น Q - (Question) ลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R2

5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) นักเรียนสรุปสาระสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตงนิราศภูเขาทองตามประเด็นที่กำหนดให้ ลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R3

6. ขั้นวิเคราะห์ (R4 - Reflect) นักเรียนวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการศึกษาความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตงนิราศภูเขาทอง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R4

ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจ และจุดมุ่งหมายในการแตงนินราศภูเขาทอง โดยการซักถามนักเรียน ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และครูอธิบายให้นักเรียน ฟังเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ เรื่องความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย การแตงนินราศภูเขาทองได้	- ตรวจสอบแบบบันทึก กิจกรรมการอ่าน ด้วยวิธี SQ4R	- แบบบันทึกกิจกรรม การอ่านด้วยวิธี SQ4R	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน	- แบบสังเกต พฤติกรรมนักเรียน รายบุคคล	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย
2. แบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R เรื่อง ความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตง นินราศภูเขาทอง

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....

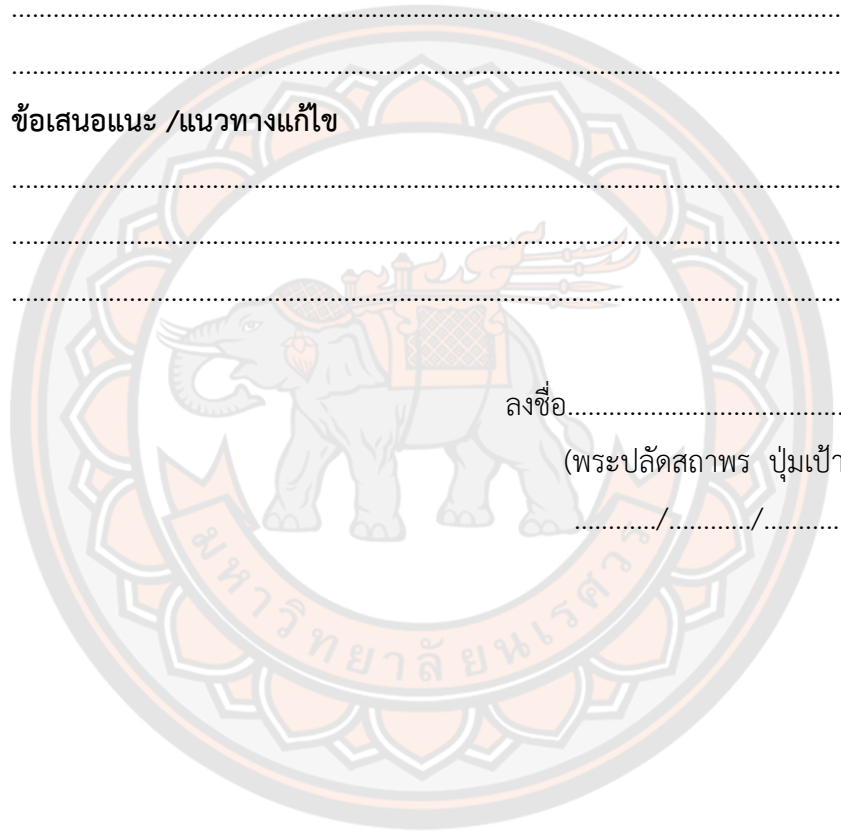
ปัญหา /อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)
...../...../.....

แบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

ชื่อ นามสกุล

เลขที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง ความเป็นมา และจุดมุ่งหมายการแตงนราศภูเขาทอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลตามช่องว่างที่กำหนดให้ ดังต่อไปนี้

S (Survey) บันทึกความรู้เกี่ยวกับเจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

.....

.....

.....

.....

Q (Question) ตั้งคำถาม จำนวน 3 ข้อ โดยให้ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตงนราศภูเขาทอง

คำถามที่ 1

.....

คำถามที่ 2

.....

คำถามที่ 3

.....

R1 (Read) บันทึกความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแตงนราศภูเขาทอง โดยสังเขปตามความเข้าใจของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

R2 (Record) นักเรียนเขียนคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ในขั้น Q - (Question)

คำถามที่ 1 ตอบ

คำถามที่ 2 ตอบ

คำถามที่ 3 ตอบ

R3 (Recite) นักเรียนสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่กำหนดให้ ดังนี้

ความเป็นมาของนิราศภูเขาทอง คือ

จุดมุ่งหมายในการแต่งนิราศ คือ

R4 (Reflect) แสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการศึกษาความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแต่ง

เกณฑ์การประเมินการบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

เรื่อง ความเป็นมา และจุดมุ่งหมายนิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การตั้ง คำถาม	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ครบทุกข้อ	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ 2 ข้อ	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ 1 ข้อ	ตั้งคำถาม ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ทั้งหมดของเรื่อง
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามทุกข้อ อย่างถูกต้อง อธิบาย และขยายความ คำตอบ ได้ทุกข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง 3 ข้อ อธิบายและ ขยายความคำตอบ ได้ 3 ข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง 2 ข้อ อธิบายและ ขยายความคำตอบ ได้ 2 ข้อ	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้องทุกข้อ อธิบายและขยาย ความคำตอบ ไม่ได้ทุกข้อ
3. การสรุป ใจความ สำคัญ	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ครบทุกประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ไม่ครบ 1 ประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ไม่ครบ 2 ประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ไม่ถูกต้อง ไม่ครบทุกประเด็น
4. เนื้อหา	เนื้อหา มีความถูกต้อง มีรายละเอียด ที่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา มีความถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียด 1 - 2 ประเด็น ที่ยังไม่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา มีความถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียด 3 - 4 ประเด็น ที่ยังไม่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา ไม่ถูกต้อง ขาดรายละเอียด และไม่ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้
5. ภาษา	ใช้ภาษา ได้อย่างถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง ไม่มีการฉีกคำ ไม่เขียนสะกดคำผิด	ใช้ภาษา ได้อย่างถูกต้อง มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 2 - 3 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 4 - 5 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด เกิน 6 คำ

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับคะแนน

เลข ที่	รายการประเมิน /ระดับพฤติกรรม																				รวมคะแนน	ผลการ ประเมิน				
	ความสนใจ ในการเรียน				การตอบ คำถาม				การแสดง ความคิดเห็น				การยอมรับ ฟังผู้อื่น				มุ่งมั่น ทำงาน ให้สำเร็จ					ผ่าน	ไม่ผ่าน			
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	20									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีมาก
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
1 – 5	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสนใจ ในการเรียน	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในการเรียน ตลอดเวลา	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 1 – 2 ครั้ง	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 3 ครั้งขึ้นไป	ไม่ให้ความสนใจ และไม่ กระตือรือร้น ในการเรียน พูดคุยนอกเรื่อง ตลอดเวลา
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามครู ได้ทุกครั้ง	ตอบคำถามครู ได้มากกว่า 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ได้ 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ไม่ได้
3. การแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น สม่ำเสมอ ตลอดคาบ	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น มากกว่า 1 ครั้ง	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น 1 ครั้ง	ไม่มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น ตลอดคาบ
4. การยอมรับ ฟังผู้อื่น	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น ทุกครั้ง	ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น มากกว่า 1 ครั้ง	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น 1 ครั้ง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น
5. มุ่งมั่นทำงาน ให้สำเร็จ	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ และส่งตามเวลา ทุกครั้ง	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ แต่ส่งช้าไป 5 นาที	ทำงานเสร็จ ผลงานไม่มี คุณภาพ แต่ส่งตามเวลา ทุกครั้ง	ทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ ทันเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 2 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า

1. สาระสำคัญ

นิราศภูเขาทอง เป็นนิราศที่สุนทรภู่แต่งขึ้นเพื่อบันทึกเรื่องราวและสิ่งที่พบเห็นในขณะเดินทางจากวัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร เพื่อไปนมัสการพระเจดีย์ภูเขาทองที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นนิราศที่ถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในอดีตได้อย่างดีเยี่ยม ทั้งวิธีการเล่าเรื่องและการใช้สำนวนภาษา ทำให้นิราศภูเขาทองได้รับการยกย่องว่าเป็นนิราศที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่ง

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องราวนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนถอดความบทร้อยกรอง และอธิบายนิราศภูเขาทองในตอนที่ตนเองได้รับมอบหมายได้
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูเปิดข้อความคำว่า “นิราศภูเขาทอง” บนสื่อมัลติมีเดีย แล้วให้นักเรียนช่วยกันระดมสมอง โดยครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดว่า ลักษณะเรื่องน่าจะเป็นแนวไหน และเนื้อเรื่องน่าจะเป็นเช่นไร จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น และเล่าเรื่องตามจินตนาการของตนเอง
2. ครูนำเสนอเนื้อหาโยงเข้าเรื่อง และเปิดสื่อมัลติมีเดียเล่าอธิบายลักษณะของเรื่องนิราศภูเขาทองให้นักเรียนฟังโดยสังเขป

ขั้นสอน (45 นาที)

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 รูป แบบละความสามารถ โดยให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่ม และสมาชิกภายในกลุ่ม จากนั้นส่งตัวแทนออกมาจับสลากเพื่อเลือกเนื้อหานิราศภูเขาทอง ซึ่งครูได้แบ่งเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้
 - 1) ตอนที่ 1 ลงเรือออกเดินทาง นิราศร้างกลางสาคร
 - 2) ตอนที่ 2 จากบางธรณี ถึงเกาะใหญ่ราชสงครามในยามเย็น
 - 3) ตอนที่ 3 ค่าคีนทางลัดกลางท้องน้ำ ถึงท่าหน้าวัดพระเมรุข้าม
 - 4) ตอนที่ 4 รุ่งเช้าวันพระ เข้าสักการะพระเจดีย์ภูเขาทอง
2. ขั้นสำรวจ (S - Survey) นักเรียนแต่ละกลุ่มรับ QR Code เพื่อใช้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวนิราศภูเขาทอง ในตอนที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นให้นักเรียนบันทึกความรู้เกี่ยวกับลักษณะของเรื่องนิราศภูเขาทองลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง S
3. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ให้นักเรียนตั้งคำถาม จำนวน 5 ข้อ โดยยึดแนวการตั้งคำถามเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องราวเนื้อหานิราศภูเขาทองในตอนที่ตนเองได้ศึกษา แล้วบันทึกคำถามลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง Q โดยครูแนะนำให้นักเรียนตั้งคำถามให้ครอบคลุมกับเรื่องที่อ่าน

4. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหา นิราศภูเขาทอง ในตอนที่ได้รับมอบหมายจากสื่อมัลติมีเดียอย่างละเอียด แล้วตอบคำถามตามที่ได้ตั้งคำถามไว้ในขั้น (Q - Question) แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่อง R1

ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูซักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มถึงลักษณะเนื้อเรื่อง นิราศภูเขาทอง ในตอนที่ตนเองได้รับ เพื่อเป็นสร้างความรู้ และความเข้าใจในเนื้อหา นิราศภูเขาทอง ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องที่ตรงกันแล้ว นักเรียนบันทึกความรู้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R ในช่องบันทึก

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

- ครูนำบทประพันธ์ตอนหนึ่งในนิราศภูเขาทอง เปิดบนสื่อมัลติมีเดีย ดังนี้

มาทางท่าหน้าจวนจอมผู้รั้ง	คิดถึงครั่งก่อนมาน้ำตาไหล
จะแหวะหาถ้าท่านเหมือนเมื่อเป็นไวย	ก็จะได้รับนิมนต์ขึ้นบนจวน
แต่ยามยากหากว่าถ้าท่านแปลก	อกมิแตกเสียหรือเราเขาจะสรวล
เหมือนเข็ญใจใฝ่สูงไม่สมควร	จะต้องม้วนหน้ากลับอับประมาณ
- ครูให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่ยกมาเป็นการอ่านพร้อมกัน แล้วช่วยกันระดมสมองว่าบทประพันธ์ที่อ่านนั้น สุนทรภู่ได้กล่าวถึงอะไร และเหตุการณ์ในเรื่องเป็นอย่างไร
- ครูถอดความบทประพันธ์ดังกล่าว และเล่าอธิบายให้นักเรียนฟัง เพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางในการถอดความบทประพันธ์ และนำเสนอ

ขั้นสอน (45 นาที)

- ขั้นจดบันทึก (R2 - Record) ครูแจกกระดาษชาร์ท และอุปกรณ์ตกแต่งให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนเขียนข้อมูลรายชื่อสมาชิกภายในกลุ่ม โดยให้ไว้เขียนบริเวณด้านหลังของกระดาษชาร์ท
- ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันถอดความบทประพันธ์ นิราศภูเขาทอง ในตอนที่ตนเองได้รับมอบหมาย เพื่อสรุปเนื้อหาตามประเด็นที่ครูกำหนดให้ ดังนี้
 - สิ่งที่สุนทรภู่ได้กล่าวถึง เช่น บุคคล สถานที่ พืช สัตว์ สิ่งของ เป็นต้น
 - สถานที่ที่สุนทรภู่เดินทางผ่าน อธิบายอย่างเป็นลำดับ
 - ยกตัวอย่างเรื่องราวในบทประพันธ์ที่ประทับใจ พร้อมเหตุผลประกอบ

จากนั้นบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษชาร์ต ด้วยรูปแบบที่นักเรียนเป็นผู้ออกแบบเอง พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

3. ขั้นวิเคราะห์ (R4 - Reflect) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานตามที่ได้ศึกษา และลงมือทำกิจกรรม บริเวณหน้าชั้นเรียน โดยเริ่มนำเสนอตั้งแต่กลุ่มที่ 1 – 4 ตามลำดับ ใช้เวลา กลุ่มละไม่เกิน 5 นาที โดยครูคอยช่วยอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่พบว่ายังขาดหายไปให้สมบูรณ์

ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวนิราศภูเขาทอง โดยครูสุ่มซักถามนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย แล้วครูอธิบายให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ เรื่องราวนิราศภูเขาทองได้	- ตรวจสอบบันทึก กิจกรรมการอ่าน ด้วยวิธี SQ4R	- แบบบันทึกกิจกรรม การอ่านด้วยวิธี SQ4R	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
2. นักเรียนถอดความบทร้อยกรอง และอธิบายนิราศภูเขาทอง ในตอนที่ตนเองได้รับมอบหมายได้	- ตรวจสอบผลงานกลุ่ม - ประเมินการนำเสนอ ผลงานกลุ่ม	- แบบประเมิน ผลงานกลุ่ม - แบบประเมินการ นำเสนอผลงานกลุ่ม	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน - สังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน	- แบบสังเกต พฤติกรรมนักเรียน รายบุคคล - แบบสังเกต พฤติกรรมนักเรียน รายบุคคล	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง
2. แบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง
3. สลาก
4. กระดาษชาร์ต
5. อุปกรณ์สำหรับตกแต่ง
6. QR Code สำหรับแสกนเข้าศึกษาเนื้อหา นิราศภูเขาทอง

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

QR Code

สำหรับแสกนเข้าศึกษาเนื้อหานิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ 1

ตอน ลงเรือออกเดินทาง
นิราศร้างกลางสาคร

กลุ่มที่ 2

ตอน จากบางธรณี
ถึงเกาะใหญ่ราชสงคราม

กลุ่มที่ 3

ตอน คำคืนทางลัดกลางท้องน้ำ
ถึงท่าหน้าวัดพระเมรุข้าม

กลุ่มที่ 4

ตอน รุ่งเช้าวันพระ
เข้าสักการะพระเจดีย์ภูเขา

แบบบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ	นามสกุล	เลขที่	หัวหน้า
2. ชื่อ	นามสกุล	เลขที่	รองหัวหน้า
3. ชื่อ	นามสกุล	เลขที่	สมาชิก
4. ชื่อ	นามสกุล	เลขที่	สมาชิก
5. ชื่อ	นามสกุล	เลขที่	สมาชิก
6. ชื่อ	นามสกุล	เลขที่	เลขานุการ

เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

ตอนที่ ข้อตอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลตามช่องว่างที่กำหนดให้ ดังต่อไปนี้

Survey

บันทึกความรู้เกี่ยวกับลักษณะของเรื่องนิราศภูเขาทองโดยสังเขป ตามความเข้าใจของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Question

นักเรียนตั้งคำถาม จำนวน 5 ข้อ โดยคำถามต้องก่อให้เกิดการรู้เรื่องราวเนื้อหาของนิราศภูเขาทองในตอนที่คุณเองได้ศึกษา

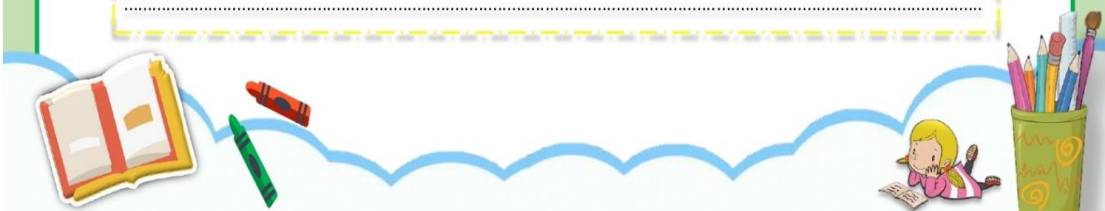
คำถามที่ 1

คำถามที่ 2

คำถามที่ 3

คำถามที่ 4

คำถามที่ 5

R1 (Read)

นักเรียนศึกษาเนื้อหาในรากศูเขาทองในตอนที่ได้รับ แล้วตอบคำถามจากชั้น Q - (Question)

คำถามที่ 1 ตอบ

คำถามที่ 2 ตอบ

คำถามที่ 3 ตอบ

คำถามที่ 4 ตอบ

คำถามที่ 5 ตอบ

บันทึก

สรุปความรู้ลักษณะเนื้อหาของรากศูเขาทองตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ตามความเข้าใจของนักเรียน

แบบประเมินการบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินแบบบันทึกของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลข ที่	รายการประเมิน																				รวมคะแนน	ผลการ ประเมิน		
	การตั้ง คำถาม				การตอบ คำถาม				การสรุป ใจความ สำคัญ				เนื้อหา				ภาษา					ผ่าน	ไม่ผ่าน	
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1				
																					20			

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการบันทึกกิจกรรมการอ่านด้วยวิธี SQ4R

เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การตั้ง คำถาม	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ครบทุกข้อ	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ 2 ข้อ	ตั้งคำถามครอบคลุม เนื้อหาของเรื่อง ได้ 1 ข้อ	ตั้งคำถาม ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ทั้งหมดของเรื่อง
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามทุกข้อ อย่างถูกต้อง อธิบาย และขยายความ คำตอบ ได้ทุกข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง 3 ข้อ อธิบายและ ขยายความคำตอบ ได้ 3 ข้อ	ตอบคำถามถูกต้อง 2 ข้อ อธิบายและ ขยายความคำตอบ ได้ 2 ข้อ	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้องทุกข้อ อธิบายและขยาย ความคำตอบ ไม่ได้ทุกข้อ
3. การสรุป ใจความ สำคัญ	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ครบทุกประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ไม่ครบ 1 ประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ไม่ครบ 2 ประเด็น	สรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ไม่ถูกต้อง ไม่ครบทุกประเด็น
4. เนื้อหา	เนื้อหา มีความถูกต้อง มีรายละเอียด ที่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา มีความถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียด 1 - 2 ประเด็น ที่ยังไม่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา มีความถูกต้อง แต่ขาดรายละเอียด 3 - 4 ประเด็น ที่ยังไม่สอดคล้อง ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้	เนื้อหา ไม่ถูกต้อง ขาดรายละเอียด และไม่ครอบคลุม กับสาระที่ได้เรียนรู้
5. ภาษา	ใช้ภาษา ได้อย่างถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง ไม่มีการฉีกคำ ไม่เขียนสะกดคำผิด	ใช้ภาษา ได้อย่างถูกต้อง มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 2 - 3 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 4 - 5 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด เกิน 6 คำ

แบบประเมินผลงานกลุ่ม
เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ เลขที่ 4. ชื่อ เลขที่
2. ชื่อ เลขที่ 5. ชื่อ เลขที่
3. ชื่อ เลขที่ 6. ชื่อ เลขที่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด				
2	เนื้อหา และการแสดงความคิดเห็น				
3	ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ				
4	รูปแบบ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
5	ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม
เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	ผลงานถูกต้อง นำเสนออย่างเป็นหมวดหมู่ สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด	ผลงานถูกต้อง นำเสนออย่างเป็นหมวดหมู่ แต่ไม่สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด	ผลงานถูกต้อง นำเสนอไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด	ผลงานไม่ถูกต้อง นำเสนอไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด
2. เนื้อหาและการแสดงความคิดเห็น	เนื้อหาครบถ้วน แสดงความคิดเห็นได้ตรงประเด็น ใช้คำกระชับได้ใจความ เข้าใจง่าย	เนื้อหาครบถ้วน แสดงความคิดเห็นได้ไม่ตรงประเด็น ใช้คำกระชับได้ใจความ	เนื้อหาไม่ครบถ้วน แสดงความคิดเห็นไม่ตรงประเด็น ใช้คำกระชับได้ใจความ	เนื้อหาไม่ครบถ้วน แสดงความคิดเห็นไม่ตรงประเด็น ใช้คำไม่กระชับและไม่ได้ใจความ
3. ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ	ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ สะกิดคำถูกต้องทั้งหมด	ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ สะกิดคำผิด 1 – 2 คำ	ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ สะกิดคำผิด 3 คำ	ประโยคไม่สอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยฉีกคำ สะกิดคำผิดเกิน 4 คำ
4. รูปแบบและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	รูปแบบแปลกใหม่ มีความน่าสนใจ มีภาพประกอบ ใช้สีสัน หลากหลาย	รูปแบบแปลกใหม่ มีความน่าสนใจ แต่ยังไม่โดดเด่นในการสื่อภาพและสี	รูปแบบไม่แปลกใหม่ แต่ยังมีความน่าสนใจ	รูปแบบไม่แปลกใหม่ ไม่มีความน่าสนใจ
5. ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด งานมีความเรียบร้อยประณีต แสดงถึงความตั้งใจ	ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด งานมีความเรียบร้อย แต่ยังขาดความประณีต	ผลงานเสร็จไม่ทันเวลา เข้าไป 5 นาที งานมีความเรียบร้อย แต่ยังขาดความประณีต	ผลงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนด งานไม่เรียบร้อย ไม่ประณีต

แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม

เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ	เลขที่	4. ชื่อ	เลขที่
2. ชื่อ	เลขที่	5. ชื่อ	เลขที่
3. ชื่อ	เลขที่	6. ชื่อ	เลขที่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการนำเสนอของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความเหมาะสมของบทบาทการนำเสนอ				
2	เนื้อหาสาระสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด				
3	การใช้สื่อ และอุปกรณ์ประกอบการนำเสนอ				
4	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน 16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน 11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน 6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน 1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม
เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความเหมาะสมของบทบาทการนำเสนอ	แสดงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม เสียงดังฟังชัด มีลีลาท่าทางประกอบดีมาก	แสดงบทบาทหน้าที่เหมาะสม เสียงดังปานกลาง มีลีลาท่าทางประกอบดี	แสดงบทบาทหน้าที่เหมาะสม เสียงเบา มีลีลาท่าทางประกอบพอใช้	แสดงบทบาทหน้าที่ ไม่เหมาะสม เสียงเบา ไม่มีลีลาท่าทางประกอบ
2. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	เนื้อหาสาระถูกต้องสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดทุกข้อ	เนื้อหาสาระถูกต้องสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด 3 ข้อ	เนื้อหาสาระถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด 2 ข้อ	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง
3. การใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการนำเสนอ	มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบ การนำเสนอ สื่อให้เห็นภาพชัดเจน	มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบ การนำเสนอ แต่ไม่โดดเด่นในการสื่อภาพ	มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบ การนำเสนอ บางอย่าง	ไม่มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบ การนำเสนอ
4. นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความให้เข้าใจได้ชัดเจน ทำให้เกิดภาพทุกประเด็น	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความให้เข้าใจได้ ทำให้เกิดภาพ 3 ประเด็นขึ้นไป	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความพอให้เข้าใจได้ ทำให้เกิดภาพ 1 – 2 ประเด็น	นำเสนอผลงานไม่สร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความได้ไม่เข้าใจ ไม่เกิดภาพทุกประเด็น
5. การตรงต่อเวลา	นำเสนอผลงานตรงตามเวลาที่กำหนด	นำเสนอผลงานเกินเวลาที่กำหนด 1 นาที	นำเสนอผลงานเกินเวลาที่กำหนด 2 นาที	นำเสนอผลงานเกินเวลาที่กำหนด 3 นาทีขึ้นไป

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	บทบาทหน้าที่				
2	การมีส่วนร่วม				
3	การรับฟังความคิดเห็น				
4	ความรับผิดชอบ				
5	ผลสำเร็จของงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีมาก
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
1 – 5	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. บทบาท หน้าที่	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ สมาชิกไว้ชัดเจน	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 1 อย่าง	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 2 อย่าง	ไม่มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ของสมาชิก
2. การมี ส่วนร่วม	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคน มีส่วนร่วม ในการทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม
3. การรับ ฟังความ คิดเห็น	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น
4. ความ รับผิดชอบ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน
5. ผลสำเร็จ ของงาน	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก ทุกคนในกลุ่ม	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 4 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือ ของ สมาชิก 3 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 1 - 2 คน ในกลุ่มเท่านั้น

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสนใจ ในการเรียน	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในการเรียน ตลอดเวลา	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 1 – 2 ครั้ง	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 3 ครั้งขึ้นไป	ไม่ให้ความสนใจ และไม่ กระตือรือร้น ในการเรียน พูดคุยนอกเรื่อง ตลอดเวลา
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามครู ได้ทุกครั้ง	ตอบคำถามครู ได้มากกว่า 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ได้ 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ไม่ได้
3. การแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น สม่ำเสมอ ตลอดคาบ	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น มากกว่า 1 ครั้ง	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น 1 ครั้ง	ไม่มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น ตลอดคาบ
4. การยอมรับ ฟังผู้อื่น	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น ทุกครั้ง	ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น มากกว่า 1 ครั้ง	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น 1 ครั้ง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น
5. มุ่งมั่นทำงาน ให้สำเร็จ	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ และส่งตามเวลา ทุกครั้ง	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ แต่ส่งเข้าไป 5 นาที	ทำงานเสร็จ ผลงานไม่มี คุณภาพ แต่ส่งตามเวลา ทุกครั้ง	ทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ ทันเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า

1. สาระสำคัญ

สุนทรภู่ได้แต่งนิราศภูเขาทองเพื่อเล่าถึงการเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทอง ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างทางเมื่อพบเห็นสถานที่ใดที่น่าสนใจ หรือมีความสัมพันธ์กับตนเองในอดีต ก็จะนำเอามากล่าวไว้ การศึกษาข้อมูลสำคัญของสถานที่ต่าง ๆ นอกจากจะทำให้ได้รับความรู้มากขึ้น อันเป็นประโยชน์ให้กับตนเอง และยังสามารรถแนะนำสถานที่ให้กับผู้อื่นได้รู้จักอีกด้วย

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/2 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ เรื่องตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

ครูเปิดคลิปวิดีโอ ท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ไม่เหมือนใคร (ที่มาแหล่งข้อมูล : You Tube) บนสื่อมัลติมีเดีย ความยาว 2 นาที จากนั้นครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดว่า นักเรียนดูแล้วมีความรู้สึกอย่างไร และการรู้จักสถานที่สำคัญต่าง ๆ มีประโยชน์อย่างไร เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นตามความรู้สึกของตนเอง

ขั้นสอน (45 นาที)

1. ขั้นสำรวจ (S - Survey) ครูแจกใบงานเรื่อง ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง จากนั้นให้นักเรียนจับสลากหมายเลข คนละ 1 ใบ แล้วสำรวจว่าหมายเลขของตนตรงตามสถานที่ใดในนิราศภูเขาทอง บนสื่อมัลติมีเดีย จากนั้นบันทึกชื่อสถานที่ของตนเองที่ได้รับลงในหัวข้อกิจกรรมใบงานให้เรียบร้อย
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ครูเปิดสื่อมัลติมีเดีย อธิบายชี้แจงคำสั่งในการทำกิจกรรมตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง ให้นักเรียนได้รับทราบ
3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ให้นักเรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่ตนเองได้รับจากแหล่งความรู้ในเว็บไซต์ต่าง ๆ
4. ขั้นจดบันทึก (R2 - Record) ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่ตนเองได้รับ ลงในแบบกิจกรรมใบงาน ตามประเด็นหัวข้อที่กำหนดให้ พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม
5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ให้นักเรียนนำผลงานของตนเองมาติดไว้ที่กระดานชาร์ตแสดงเส้นทางสถานที่ในนิราศภูเขาทองอย่างเป็นลำดับ ให้ตรงช่องหมายเลขที่ตนเองได้รับ
6. ขั้นวิเคราะห์ (R4 - Reflect) ครูสุ่มเรียกนักเรียน 1 - 2 รูป ออกมานำเสนอผลงานและแนะนำสถานที่ที่ตนเองได้ศึกษาให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน โดยมีครูคอยช่วยอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนขาดหายไปให้สมบูรณ์

ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ จากผลงานของเพื่อนที่ติดอยู่บนกระดานชาร์ทหน้ากระดาน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ในนิราศภูเขาทอง

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทองได้	- ตรวจใบงาน เรื่องตามรอยสถานที่ นิราศภูเขาทอง	- ใบงาน เรื่องตามรอยสถานที่ นิราศภูเขาทอง	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน	- แบบสังเกต พฤติกรรมนักเรียน รายบุคคล	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง
2. ใบงาน เรื่อง ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง
3. สลาก
4. กระดาษชาร์ทแสดงเส้นทางนิราศภูเขาทอง
5. แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา /อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....

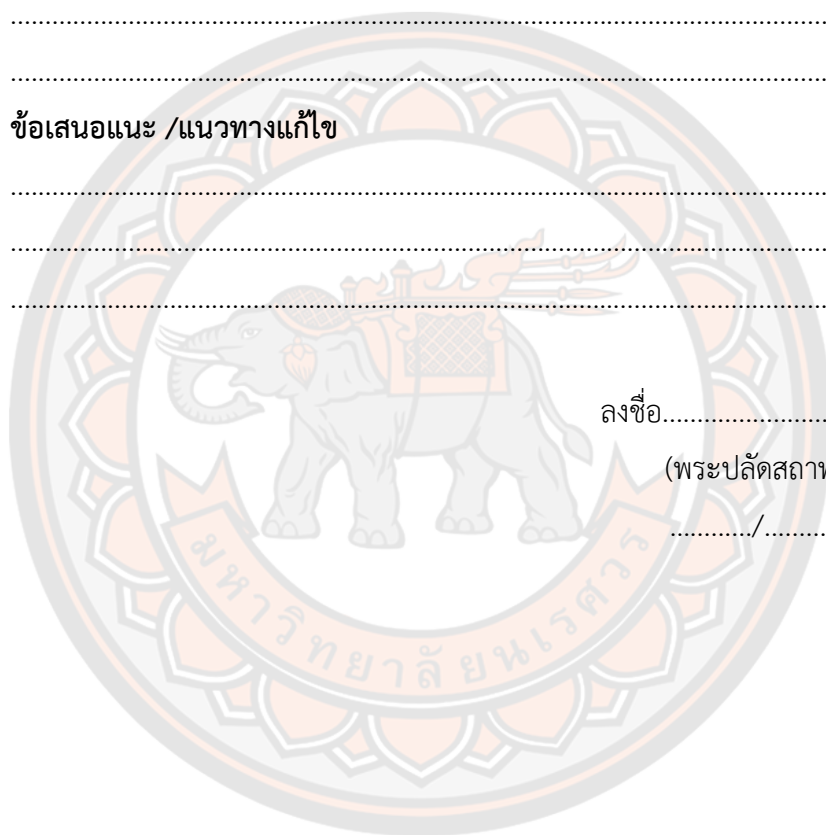
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

แบบประเมินใบงาน
เรื่อง ตามรอยสถานที่นिरาศภูเขาทอง

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลข ที่	รายการประเมิน																รวมคะแนน	ผลการ ประเมิน	
	เนื้อหาถูกต้อง สอดคล้อง กับประเด็น ที่กำหนด				ภาษา				ความสวยงาม ของผลงาน				ความตรงต่อ เวลาที่กำหนด					ผ่าน	ไม่ผ่าน
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			
																	16		

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	13 – 16
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	9 – 12
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	5 – 8
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 4

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินใบงาน
เรื่อง ตามรอยสถานที่นिरาศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. เนื้อหา ถูกต้อง สอดคล้อง กับประเด็น ที่กำหนด	เนื้อหา มีความถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด ครบทุกข้อ	เนื้อหา มีความถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด 2 ข้อขึ้นไป	เนื้อหา มีความถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด 1 ข้อ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด
2. ภาษา	ใช้ภาษาได้อย่าง ถูกต้อง เว้นวรรคถูกต้อง ไม่มีการฉีกคำ ไม่มีการเขียน สะกดคำผิด	ใช้ภาษาได้อย่าง ถูกต้อง มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 2 - 3 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 4 - 5 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด เกิน 6 คำ
3. ความ สวยงาม ของผลงาน	มีการใช้ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และ ภาพประกอบ	มีการใช้ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และ สี แต่ไม่มี ภาพประกอบ	มีการใช้ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ แต่ไม่มีการใช้สี และ ภาพประกอบ	ไม่มีการใช้ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และ ภาพประกอบ
4. ความตรงต่อ เวลาที่กำหนด	ส่งงานตรงตาม เวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่า เวลาที่กำหนด 3 นาที	ส่งงานช้ากว่า เวลาที่กำหนด 5 นาที	ส่งงานช้ากว่า เวลาที่กำหนด 10 นาที ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสนใจ ในการเรียน	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในการเรียน ตลอดเวลา	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 1 – 2 ครั้ง	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 3 ครั้งขึ้นไป	ไม่ให้ความสนใจ และไม่ กระตือรือร้น ในการเรียน พูดคุยนอกเรื่อง ตลอดเวลา
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามครู ได้ทุกครั้ง	ตอบคำถามครู ได้มากกว่า 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ได้ 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ไม่ได้
3. การแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น สม่ำเสมอ ตลอดคาบ	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น มากกว่า 1 ครั้ง	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น 1 ครั้ง	ไม่มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น ตลอดคาบ
4. การยอมรับ ฟังผู้อื่น	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น ทุกครั้ง	ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น มากกว่า 1 ครั้ง	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น 1 ครั้ง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น
5. มุ่งมั่นทำงาน ให้สำเร็จ	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ และส่งตามเวลา ทุกครั้ง	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ แต่ส่งเข้าไป 5 นาที	ทำงานเสร็จ ผลงานไม่มี คุณภาพ แต่ส่งตามเวลา ทุกครั้ง	ทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ ทันเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์ เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า

1. สาระสำคัญ

สุนทรภู่ได้เลือกสรรคำ และใช้ภาษาในการแต่งนิราศภูเขาทองได้อย่างไพเราะ และเลือกใช้คำศัพท์ที่หลากหลายอยู่ในบทประพันธ์เป็นจำนวนมาก ทั้งคำศัพท์ที่ง่ายและยาก การเข้าใจความหมายของคำศัพท์จะทำให้การศึกษาวรรณคดีมีความชัดเจน และรับได้ความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความหมายคำศัพท์ในนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูนำบทประพันธ์ตอนหนึ่งในนิราศภูเขาทอง เปิดบนสื่อมัลติมีเดีย ดังนี้

แสนวิตกกอกเอ๋ยมาอ้างว้าง

ในทุ่งกว้างเห็นแต่แซมแซมสลอน

จนตึกดาวพราวพราวกลางอัมพร

กระเรียนร่อนร้องก้องเมื่อสองยาม

จากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันระดมความคิดว่า นักเรียนพบคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์ชนิดใดที่ปรากฏอยู่ในบทประพันธ์นี้ และสัตว์ชนิดนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร

2. ครูนำเสนอเนื้อหาเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนในวันนี้ และแนะนำแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ให้นักเรียนได้รับรู้

ขั้นสอน (45 นาที)

1. ขั้นสำรวจ (S - Survey) แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 รูป แบบคละความสามารถจากนั้นส่งตัวแทนออกมาจับสลากเพื่อเลือกคำศัพท์ในนิราศภูเขาทอง ซึ่งครูได้แบ่งคำศัพท์ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คำศัพท์
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ครูเปิดสื่อมัลติมีเดีย อธิบายชี้แจงคำสั่งในการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้รับทราบ
3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ตามที่ได้รับมอบหมาย จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น พจนานุกรม เว็บไซต์ เป็นต้น
4. ขั้นจดบันทึก (R2 - Record) ครูแจกกระดาษชาร์ทให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น พร้อมอุปกรณ์สำหรับการตกแต่ง จากนั้นให้นักเรียนเขียนชื่อสมาชิกภายในกลุ่ม โดยให้เขียนไว้บริเวณด้านหลังของกระดาษชาร์ท
5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความหมายของคำศัพท์ในนิราศภูเขาทองลงในกระดาษชาร์ท เป็นรูปแบบแผนผังความคิด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม
6. ขั้นวิเคราะห์ (R4 - Reflect) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความหมายคำศัพท์ในนิราศภูเขาทองตามที่ได้รับมอบหมายหน้าชั้นเรียน กลุ่มละไม่เกิน 5 นาที

ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ และประโยชน์ของการได้รู้จักความหมายของคำศัพท์ ในนิราศภูเขาทอง ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และครูอธิบายให้นักเรียนฟัง เพื่อเกิดความเข้าใจตรงกัน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความหมายคำศัพท์ในนิราศภูเขาทองได้	- ตรวจแผนผังความคิดกลุ่ม - ประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม	- แบบประเมินแผนผังความคิดกลุ่ม - ประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์นิราศภูเขาทอง
2. สลาก
3. กระดาษชาร์ต
4. อุปกรณ์ตกแต่ง
5. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
6. แอปพลิเคชัน Thai Dictionary
7. เว็บไซต์แหล่งข้อมูลต่าง ๆ

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหา /อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)
...../...../.....

คำศัพท์ในนิราศภูเขาทอง จำนวน 20 คำ
สำหรับกลุ่มที่ 1

กก

กระเรียน

ก้ามกุ้ง

เกียด

ชวาก

แฆม

ข้อง

คันโพง

ครึ่งท่อน

แฝก

คิริมาศ

เครื่องมั่งสา

เครื่องอัฐฐะ

จันทรคติของคูลี

คา

จวน

จับเขม่า

ทักษิณาวรรต

ฐานปัทม์

ตบะ

คำศัพท์ในนิราศภูเขาทอง จำนวน 20 คำ
สำหรับกลุ่มที่ 2

ตกประดาษ

ตรุษ

ต๊ับเต่า

ตีเรือ

ถ่อค้า

ทศพล

ธิบัติ

นรังสรรค์

นอนกรุง

นิโรธ

นิพพาน

บรมธาตุ

บาทบพิตรอดีศร

ประดาษ

ประทักษิณ

แปดหมื่นสี่พัน

ผ่านเกล้า

ผ่านบุรินทร์

ผูกโบสถ์

ผู้รัง

คำศัพท์ในนิราศภูเขาทอง จำนวน 20 คำ

สำหรับกลุ่มที่ 3

ผ้าแพรดำรำมะเกลือ

แฝก

พระวสา

พระจมีนไวย

พระเจดีย์ศิรีมาศ

พระธาตุ

พระพิมพ์

พระพุทเจ้าหลวง

พระวสา

โพธิญาณ

โพงพาง

เพ็ญชั่ง

ภิญโญ

ม้วนหน้า

มุสิก

โมทนา

โมหะ

มะเกลือ

ย่อเหลี่ยม

ระตะ

คำศัพท์ในนิราศภูเขาทอง จำนวน 20 คำ
สำหรับกลุ่มที่ 4

รุกขมูล

วสา

ไวย

เรือเพรียว

ลมทักษิณาวรรต

โลโกโทโส

สตูป

สร้างพรต

สวบ

สัต

สังวาส

สารท

สายดึง

สันตะวา

สำรวล

สีหมื่นสองแสนทั้งแดนไตร

เหียนหัน

อัประมาณ

อ่านฉลอง

อานิสงส์

แบบประเมินผลงานกลุ่ม แผนผังความคิด (Mind mapping)

เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์นิราศภูเขาทอง

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	สรุปความรู้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงประเด็น				
2	หลักการเขียนแผนผังความคิด				
3	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4	ความรับผิดชอบ ความประณีตเรียบร้อย				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	13 – 16
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	9 – 12
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	5 – 8
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 4

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม แผนผังความคิด (Mind mapping)

เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์นิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. สรุปความรู้ ถูกต้องครบถ้วน ตรงประเด็น	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักได้ถูกต้อง ครบทุกประเด็น เชื่อมโยงความคิด รวมยอดหลัก ความคิดตรง ความคิดย่อยได้	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักได้ถูกต้อง ขยายความคิดย่อย ได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบทุก ประเด็น เชื่อมโยง ความคิดหลัก ความคิดย่อยได้	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักได้ถูกต้อง ขยายความคิดย่อย ได้ถูกต้อง แต่มี จำนวนประเด็นน้อย เชื่อมโยง ความคิดหลัก ความคิดย่อยได้	แสดงความคิดรวบ ยอดหลักไม่ตรง ประเด็น ขยายความคิดย่อย ได้ไม่ถูกต้อง ไม่เชื่อมโยงความคิด หลัก ความคิดตรง ความคิดย่อยได้
2. รูปแบบ แผนผังความคิด	เขียนความคิดรวบ ยอดไว้ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ โดย ทุกกิ่งเริ่มเส้นใหญ่ แล้วค่อยเรียงเล็กลง	เขียนความคิดรวบ ยอดไว้ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ โดย บางกิ่งเริ่มเส้นใหญ่ แล้วค่อยเรียงเล็กลง	เขียนความคิดรวบ ยอดไว้ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ แต่ขนาดเส้นเท่ากัน ตลอดทั้งกิ่ง	เขียนความคิดรวบ ยอดไม่อยู่ตรงกลาง ความคิดสำคัญ ย่อย ๆ ลงไป อยู่บริเวณ ขอบกระดาษ และขนาดเส้น เท่ากันตลอดทั้งกิ่ง
3. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	รูปแบบสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ เนื้อหา มีการใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และภาพที่สื่อความ เข้าใจ อย่างหลากหลาย	รูปแบบสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ เนื้อหา มีการใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และสี แต่ขาดการใช้ภาพ ที่สื่อความเข้าใจ	รูปแบบธรรมดา ทั่วไป สอดคล้องกับ เนื้อหาแต่ขาดการ ใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และภาพที่สื่อความ เข้าใจ	รูปแบบไม่น่าสนใจ ไม่สอดคล้องกับ เนื้อหา ขาดการใช้ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และภาพที่สื่อความ เข้าใจ
4. ความ รับผิดชอบ ความประณีต เรียบร้อย	ส่งงานตรงเวลา ผลงานมีความ สะอาด ประณีต เรียบร้อย แสดงถึง ความตั้งใจทำงาน	ส่งงานตรงเวลา ผลงานมีความ สะอาด เรียบร้อย แต่ขาดความ ประณีตรายละเอียด 1- 2 ส่วน	ส่งงานไม่ตรงเวลา ผลงานไม่ประณีต เรียบร้อย แสดงถึงความรีบเร่ง ในการทำงาน	ส่งงานไม่ตรงเวลา ผลงานไม่สำเร็จ สมบูรณ์

แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม

เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์นิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ เลขที่ 4. ชื่อ เลขที่
 2. ชื่อ เลขที่ 5. ชื่อ เลขที่
 3. ชื่อ เลขที่ 6. ชื่อ เลขที่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการนำเสนอของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความเหมาะสมของบทบาทการนำเสนอ				
2	เนื้อหาสาระสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด				
3	การใช้สื่อ และอุปกรณ์ประกอบการนำเสนอ				
4	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม
เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์นิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความเหมาะสมของบทบาทการนำเสนอ	แสดงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม เสียงดังฟังชัด มีลีลาท่าทาง ประกอบดีมาก	แสดงบทบาทหน้าที่เหมาะสม เสียงดังปานกลาง มีลีลาท่าทาง ประกอบดี	แสดงบทบาทหน้าที่เหมาะสม เสียงเบา มีลีลาท่าทาง ประกอบพอใช้	แสดงบทบาทหน้าที่ ไม่เหมาะสม เสียงเบา ไม่มีลีลา ท่าทางประกอบ
2. เนื้อหาสาระ สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	เนื้อหาสาระ ถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดทุกข้อ	เนื้อหาสาระ ถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด 3 ข้อ	เนื้อหาสาระ ถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด 2 ข้อ	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด
3. การใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบการนำเสนอ	มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ สื่อให้เห็นภาพ ชัดเจน	มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ แต่ไม่โดดเด่น ในการสื่อภาพ	มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ บางอย่าง	ไม่มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ
4. นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ ให้เข้าใจได้ชัดเจน ทำให้เกิดภาพ ทุกประเด็น	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ ให้เข้าใจได้ ทำให้เกิดภาพ 3 ประเด็นขึ้นไป	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ พอให้เข้าใจได้ ทำให้เกิดภาพ 1 – 2 ประเด็น	นำเสนอผลงาน ไม่สร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ ได้ไม่เข้าใจ ไม่เกิดภาพ ทุกประเด็น
5. การตรงต่อเวลา	นำเสนอผลงาน ตรงตามเวลาที่ กำหนด	นำเสนอผลงาน เกินเวลาที่กำหนด 1 นาที	นำเสนอผลงาน เกินเวลาที่กำหนด 2 นาที	นำเสนอผลงาน เกินเวลาที่กำหนด 3 นาทีขึ้นไป

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์นิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	บทบาทหน้าที่				
2	การมีส่วนร่วม				
3	การรับฟังความคิดเห็น				
4	ความรับผิดชอบ				
5	ผลสำเร็จของงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีมาก
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
1 – 5	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์นิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. บทบาท หน้าที่	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ สมาชิกไว้ชัดเจน	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 1 อย่าง	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 2 อย่าง	ไม่มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ของสมาชิก
2. การมี ส่วนร่วม	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคน มีส่วนร่วม ในการทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม
3. การรับ ฟังความ คิดเห็น	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น
4. ความ รับผิดชอบ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน
5. ผลสำเร็จ ของงาน	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก ทุกคนในกลุ่ม	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 4 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือ ของ สมาชิก 3 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 1 - 2 คน ในกลุ่มเท่านั้น

**แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป่า

1. สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรอง ทั้งอ่านออกเสียงธรรมดาและทำนองเสนาะต้องอ่านให้ถูกต้องตามจังหวะ ลีลา น้ำเสียง อารมณ์ความรู้สึก และทำนองที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของคำประพันธ์ บทร้อยกรองจะมีความไพเราะ มีคติข้อคิดข้อเตือนใจที่ควรค่าแก่การจดจำ และสามารถนำไปปรับใช้กับตนเองได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องี่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/5 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องการอ่านทำนองเสนาะได้
2. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองนิราศภูเขาทองถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูเปิดข้อความคำถามบนสื่อมัลติมีเดีย ว่า “นักเรียนเคยอ่านบทร้อยกรองหรือไม่ และเคยฟังการอ่านบทร้อยกรองแบบทำนองเสนาะที่ใดบ้าง” แล้วให้นักเรียนได้ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นของตนเอง
2. ครูสนทนาโยงเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนในวันนี้ และเล่าอธิบายตัวอย่างกิจกรรมที่มีการแข่งขันอ่านทำนองเสนาะในงานต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน (50 นาที)

1. ขั้นสำรวจ (S - Survey) ครูสุ่มนักเรียนจำนวน 2 รูป ออกมาอ่านบทประพันธ์ตอนหนึ่งในนิราศภูเขาทองที่ครูกำหนดบนสื่อมัลติมีเดีย ให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง ดังนี้
ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์มีนครสวรรค์อ้อยอ้อยจิต
แม่นพุดชู้ตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันสังเกตตามความเข้าใจของตนเอง ว่าเพื่อนอ่านถูกต้องตามหลักของการอ่านทำนองเสนาะหรือไม่
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 รูป แบบละความสามารถ จากนั้นส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกบทประพันธ์นิราศภูเขาทองสำหรับอ่านทำนองเสนาะ และครูชี้แจงกิจกรรมการอ่านทำนองเสนาะนิราศภูเขาทอง บนสื่อมัลติมีเดีย ให้นักเรียนได้รับทราบ
3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ครูเปิดสื่อมัลติมีเดีย อธิบายความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่านบทร้อยกรองแบบทำนองเสนาะ แล้วให้นักเรียนสรุปความรู้ลงในใบงาน
4. ขั้นจดบันทึก (R2 - Record) ครูเปิดคลิปวิดีโอตัวอย่างการอ่านนิราศภูเขาทองแบบทำนองเสนาะ บนสื่อมัลติมีเดีย แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิจารณ์ความถูกต้องของจังหวะวรรคตอน ลีลา และน้ำเสียงในการอ่าน
5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านทำนองเสนาะบทร้อยกรองนิราศภูเขาทอง จากบทที่ตนเองได้รับมอบหมายให้คล่อง และถูกต้องตามหลักการอ่าน

6. ขั้นวิเคราะห์ (R4 – Reflect) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านทำนองเสนาะบทร้อยกรอง นิราศภูเขาทองจากบทที่ตนเองได้รับ ให้ครูและเพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป (5 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านทำนองเสนาะ แล้วให้นักเรียนบันทึกความรู้ลงในใบงาน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ เรื่องการอ่านทำนองเสนาะได้	- ตรวจใบงาน เรื่องการอ่านทำนองเสนาะนิราศภูเขาทอง	- ใบงาน เรื่องการอ่านทำนองเสนาะนิราศภูเขาทอง	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
2. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองนิราศภูเขาทองถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้	- ประเมินการอ่านทำนองเสนาะ	- แบบประเมินการอ่านทำนองเสนาะ	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ
2. บทประพันธ์สำหรับอ่านทำนองเสนาะ
3. ใบงาน เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะนิราศภูเขาทอง

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหา /อุปสรรค

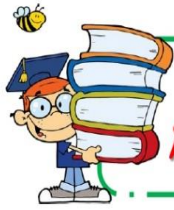
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)
...../...../.....

ใบงาน เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะนิราศภูเขาทอง

ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้ ดังต่อไปนี้

ชื่อ นามสกุล เลขที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สรุปความรู้หลักเกณฑ์การอ่านทำนองเสนาะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการการอ่านทำนองเสนาะ

บทประพันธ์สำหรับอ่านทำนองเสนาะ

กลุ่มที่ 1

ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด	คิดถึงบาทบพิตรอดีตร
โื้อ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร	แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
พระนิพพานปานประหนึ่งศิระชะขาด	ด้วยไรรู้ญาติยากแค้นถึงแสนเชื้อ
ทั้งโรคซำกรรมชดวิบัติเป็น	ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา
จะสร้างพรตอดสำหรับสงส่วนบุญถวาย	ประพฤติฝ้ายสมณะทั้งวสา
เป็นสิ่งของฉลองคุณมุลิกา	ขอเป็นข้าเคียงพระบาททุกชาติไป๗

บทประพันธ์สำหรับอ่านทำนองเสนาะ

กลุ่มที่ 2

ถึงโรงเหล่าเตากลั่นควันโขมง	มีคันโพงผูกสายไว้ปลายเสา
โื้อ้บาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา	ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย
ทำบุญบวชกรวดน้ำขอสำเร็จ	สรรเพชญโพธิญาณประมาณหมาย
ถึงสุราพารอดไม่รอดวาย	ไม่ไกลักรายแกล้งเมินก็เกินไป
ไม่เมาเหล่าแล้วแต่เรายังเมารัก	สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน
ถึงเมาเหล่าเข้าสายก็หายไป	แต่เมาใจนี้ประจำทุกคำคีน ๗

บทประพันธ์สำหรับอ่านทำนองเสนาะ

กลุ่มที่ 3

ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า	ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
เดี๋ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา	ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง	เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทิ้งวิสัย
นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ	ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์	มีคนรักสรรถ้อยอร่อยจิต
แม่นพูดชั่วตัวตายทำลายมิตร	จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา ฯ

บทประพันธ์สำหรับอ่านทำนองเสนาะ

กลุ่มที่ 4

ถึงบ้านใหม่ใจจิตก็คิดอ่าน	จะหาบ้านใหม่มาดเหมือนปรารณา
ขอให้สมคะเนเถิดเทวา	จะได้ผ้าสุกสวรรค์จำกัดภัย
ถึงบางเตือไอ้มะเตือเหลือประหลาด	บังเกิดชาติแมลงหริมิในไส้
เหมือนคนพาลหวานนอกย้อมขมใน	อุปไมยเหมือนมะเตือเหลือระอา
ถึงบางหลวงเชิงรากเหมือนจากรัก	สู้เสียศักดิ์สังวาสพระศาสนา
เป็นล่องพันรนคราคา	ถึงนางฟ้าจะมาให้ไม่ไยดี ฯ

แบบประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ เลขที่	4. ชื่อ เลขที่
2. ชื่อ เลขที่	5. ชื่อ เลขที่
3. ชื่อ เลขที่	6. ชื่อ เลขที่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	อ่านออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง				
2	การเอื้อน การออกเสียงถูกต้องตามหลักคำประพันธ์				
3	การเว้นวรรคตอนถูกต้อง				
4	น้ำเสียง ไพเราะ สละสลวย และลีลาท่าทางในการอ่านเหมาะสม				
5	ความคล่องแคล่ว และแม่นยำ				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน 16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน 11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน 6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน 1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

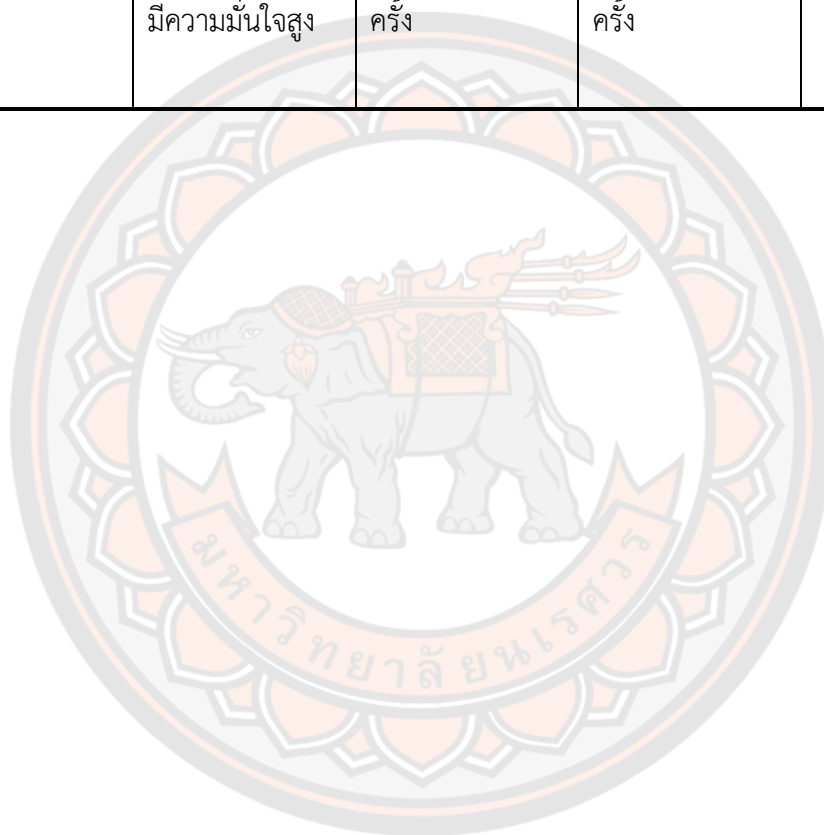
(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. อ่านออกเสียง ร ล และ คำ ควบกล้ำ ร ล ว ถูกต้อง	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบ กล้ำ ร ล ว ถูกต้องชัดเจน	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบ กล้ำ ร ล ว ไม่ ถูกต้อง 2 ครั้ง	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบ กล้ำ ร ล ว ไม่ ถูกต้อง 3 ครั้ง	อ่านออกเสียง ร ล และคำควบ กล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้อง เกิน 3 ครั้ง
2. การเอื้อน การออกเสียง ถูกต้องตามหลัก คำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียง ถูกต้องตาม จังหวะ ทำนองถูกต้อง ตามประเภท ของคำประพันธ์	การเอื้อน การทอดเสียง หรือจังหวะ ทำนอง ตามประเภท ของคำประพันธ์ ผิด 2 ครั้ง	การเอื้อน การทอดเสียง หรือจังหวะ ทำนอง ตามประเภท ของคำประพันธ์ ผิด 3 ครั้ง	การเอื้อน การทอดเสียง หรือจังหวะ ทำนอง ตามประเภท ของคำประพันธ์ ผิดเกิน 3 ครั้ง
3. การเว้นวรรค ตอนถูกต้อง	อ่านเว้นวรรค ตอน ได้ถูกต้องชัดเจน	อ่านเว้นวรรค ตอน ไม่ถูกต้อง 2 ครั้ง	อ่านเว้นวรรค ตอน ไม่ถูกต้อง 3 ครั้ง	อ่านเว้นวรรค ตอน ไม่ถูกต้องเกิน 3 ครั้ง
4. น้ำเสียง ไพเราะ สละสลวย และลีลาทำทาง ในการอ่าน เหมาะสม	อ่านเสียงดัง ชัดเจน น้ำเสียง และลีลา เหมาะสม กับบรรยากาศ ที่อ่าน	อ่านเสียงดัง ชัดเจน น้ำเสียง แต่ลีลาทำทางไม่ เหมาะสม กับบรรยากาศ ที่อ่าน	อ่านเสียง ค่อนข้างเบา ไม่ ชัดเจน น้ำเสียง และลีลาทำทาง ไม่เหมาะสม	อ่านเสียงเบา ไม่ชัดเจน น้ำเสียง และลีลาทำทาง ไม่เหมาะสม

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
5. ความ คล่องแคล่ว และแม่นยำ	อ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ด้วยความ คล่องแคล่ว และ แม่นยำ มีความมั่นใจสูง	อ่านออกเสียงบท ร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว ไม่แม่นยำ ขาดความมั่นใจ 2 ครั้ง	อ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว ไม่แม่นยำ ขาดความมั่นใจ 3 ครั้ง	อ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ไม่คล่องแคล่ว และไม่แม่นยำ ไม่มีความมั่นใจ

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสนใจ ในการเรียน	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในการเรียน ตลอดเวลา	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 1 – 2 ครั้ง	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 3 ครั้งขึ้นไป	ไม่ให้ความสนใจ และไม่ กระตือรือร้น ในการเรียน พูดคุยนอกเรื่อง ตลอดเวลา
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามครู ได้ทุกครั้ง	ตอบคำถามครู ได้มากกว่า 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ได้ 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ไม่ได้
3. การแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น สม่ำเสมอ ตลอดคาบ	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น มากกว่า 1 ครั้ง	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น 1 ครั้ง	ไม่มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น ตลอดคาบ
4. การยอมรับ ฟังผู้อื่น	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น ทุกครั้ง	ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น มากกว่า 1 ครั้ง	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น 1 ครั้ง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น
5. มุ่งมั่นทำงาน ให้สำเร็จ	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ และส่งตามเวลา ทุกครั้ง	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ แต่ส่งเข้าไป 5 นาที	ทำงานเสร็จ ผลงานไม่มี คุณภาพ แต่ส่งตามเวลา ทุกครั้ง	ทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ ทันเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์ เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า

1. สาระสำคัญ

ในการสร้างสรรค์คำประพันธ์ กวีต้องใช้ศิลปะในการแต่ง ทั้งการสรรคำ การสื่อความหมาย ความเข้าใจ ความรู้สึก การเรียบเรียงคำ เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพและใช้โวหารให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องศิลปะการใช้คำในนิราศภูเขาทองได้	- ตรวจใบงาน เรื่อง ศิลปะการใช้คำ ในนิราศภูเขาทอง	- ใบงาน เรื่อง ศิลปะการใช้คำ ในนิราศภูเขาทอง	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน	- แบบสังเกต พฤติกรรมนักเรียน รายบุคคล	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์
2. ใบงาน เรื่อง ศิลปะการใช้คำในนิราศภูเขาทอง

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา /อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....

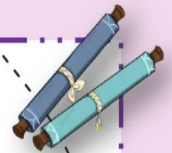
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

ใบงาน
เรื่อง ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์นิราศภูเขาทอง

ชื่อ นามสกุล เลขที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาบทประพันธ์ในนิราศภูเขาทองแล้วทำกิจกรรมตามที่กำหนดให้ ดังนี้

ยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่สุนทรภู่ใช้ชื่อสถานที่มาเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง **การเล่นคำ**

.....

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่ใช้ **การเล่นสัมผัสใน**

.....

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่ใช้ **คำเลียนเสียง**

.....

.....

.....

.....

ยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่ใช้ **อุปมาโวหาร**

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินใบงาน
เรื่อง ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์นิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. เนื้อหา ถูกต้อง สอดคล้อง กับประเด็น ที่กำหนด	เนื้อหามีความ ถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด ครบทุกข้อ	เนื้อหามีความ ถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด 2 ข้อขึ้นไป	เนื้อหามีความ ถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด 1 ข้อ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด
2. ภาษา	ใช้ภาษาได้อย่าง ถูกต้อง เว้นวรรค ถูกต้อง ไม่มีการฉีกคำ ไม่มีการเขียน สะกดคำผิด	ใช้ภาษาได้อย่าง ถูกต้อง มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 2 - 3 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด 4 - 5 คำ	ใช้ภาษาวกวน มีการฉีกคำ หรือสะกดคำผิด เกิน 6 คำ
3. ความสะอาด	ผลงานมีความ สะอาด ไม่มีรอยลบคำผิด	ผลงานมีความ สะอาด มีรอยลบคำผิด 1 จุด	ผลงานมีความ สะอาด มีรอยลบคำผิด 2 จุด	ผลงานมีความ สะอาด มีรอยลบคำผิด เกิน 3 จุด
4. ความตรงต่อ เวลาที่กำหนด	ส่งงานตรงตาม เวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่า เวลาที่กำหนด 3 นาที	ส่งงานช้ากว่า เวลาที่กำหนด 5 นาที	ส่งงานช้ากว่า เวลาที่กำหนด 10 นาที ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสนใจ ในการเรียน	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในการเรียน ตลอดเวลา	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 1 – 2 ครั้ง	มีความสนใจ และกระตือรือร้น ในบางเวลา พูดคุยนอกเรื่อง บ้าง 3 ครั้งขึ้นไป	ไม่ให้ความสนใจ และไม่ กระตือรือร้น ในการเรียน พูดคุยนอกเรื่อง ตลอดเวลา
2. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามครู ได้ทุกครั้ง	ตอบคำถามครู ได้มากกว่า 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ได้ 1 ครั้ง	ตอบคำถามครู ไม่ได้
3. การแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น สม่ำเสมอ ตลอดคาบ	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น มากกว่า 1 ครั้ง	มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น 1 ครั้ง	ไม่มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น ตลอดคาบ
4. การยอมรับ ฟังผู้อื่น	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น ทุกครั้ง	ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น มากกว่า 1 ครั้ง	ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น 1 ครั้ง	ไม่ยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น
5. มุ่งมั่นทำงาน ให้สำเร็จ	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ และส่งตามเวลา ทุกครั้ง	มีความมุ่งมั่นต่อ งานที่ได้รับ มอบหมาย ทำงานเสร็จ แต่ส่งเข้าไป 5 นาที	ทำงานเสร็จ ผลงานไม่มี คุณภาพ แต่ส่งตามเวลา ทุกครั้ง	ทำงานไม่เสร็จ และส่งไม่ ทันเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง ขวนคิดพินิจคุณค่า เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป่า

1. สาระสำคัญ

การเรียนรู้วรรณคดีนอกจากผู้เรียนจะได้รับคุณค่าด้านวรรณศิลป์แล้วผู้เรียนยังได้รับการซึมซับทางด้านคุณค่าในด้านต่าง ๆ ด้วยการที่ผู้แต่งสอดแทรกไว้ในบทประพันธ์ ให้ผู้เรียนได้ขบคิดไปพร้อม ๆ กับการอ่านเนื้อหา แล้วนำขบคิดเหล่านั้นมาใช้กับชีวิตประจำวันได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดต่าง ๆ จากวรรณคดีนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูเปิดข้อความคำถามบนสื่อมัลติมีเดีย ว่า “นิราศภูเขาทองให้คุณค่าด้านใดกับเราบ้าง” ให้นักเรียนช่วยกันระดมสมอง และได้แสดงความคิดเห็นตามความรู้สึกรของตนเอง
2. ครูนำเสนอสนทนาโยงเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนในวันนี้ เพื่อจุดประกายความคิดในการพินิจคุณค่า วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

ขั้นสอน (50 นาที)

1. ขั้นสำรวจ (S - Survey) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แบบละความสามารถ กลุ่มละ 5 – 6 รูปจากนั้นส่งตัวแทนออกมาจับสลากเพื่อเลือกหัวข้อในการทำกิจกรรม ครูแจกกระดาษชาร์ทกลุ่มละ 1 แผ่น พร้อมทั้งอุปกรณ์ตกแต่ง
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ครูเปิดสื่อมัลติมีเดีย ชี้แจงอธิบายประเด็นหัวข้อในการทำกิจกรรมพินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับทราบ
3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาบทประพันธ์ ในนิราศภูเขาทอง ที่ให้คุณค่าด้านต่าง ๆ ตามที่ตนเองได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งอธิบายประกอบ ให้เข้าใจ ดังนี้
 - 1) กลุ่มที่ 1 พินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง ด้านความรู้
 - 2) กลุ่มที่ 2 พินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง ด้านสังคม
 - 3) กลุ่มที่ 3 พินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง ด้านวัฒนธรรม
 - 4) กลุ่มที่ 4 พินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง ด้านข้อคิด คติคำสอน
4. ขั้นจดบันทึก (R2 - Record) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือเขียนบทประพันธ์ พร้อมอธิบาย ประกอบตามรายละเอียดประเด็นหัวข้อที่กำหนดให้ ในรูปแบบที่นักเรียนเป็นผู้กำหนดเอง พร้อมทั้ง ตกแต่งให้สวยงาม
5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการพินิจคุณค่า ในด้านที่ตนเองได้รับ บริเวณหน้าชั้นเรียนให้ครูและเพื่อนฟัง กลุ่มละไม่เกิน 5 นาที
6. ขั้นวิเคราะห์ (R4 - Reflect) ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าในแต่ละด้าน เพื่อเป็นการเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มยังขาดหายไปให้สมบูรณ์

ขั้นสรุป (5 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากนิราศภูเขาทองในด้านต่าง ๆ ไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวัน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดต่าง ๆ จากวรรณคดีนิราศภูเขาทองได้	- ตรวจสอบผลงานกลุ่ม	- แบบประเมินผลงานกลุ่ม	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่า
2. สลาก
3. กระดาษชาร์ต
4. อุปกรณ์ตกแต่ง

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหา /อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า)
...../...../.....

แบบประเมินผลงานกลุ่ม
เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ เลขที่ 4. ชื่อ เลขที่
2. ชื่อ เลขที่ 5. ชื่อ เลขที่
3. ชื่อ เลขที่ 6. ชื่อ เลขที่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด				
2	เนื้อหา และการแสดงความคิดเห็น				
3	ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ				
4	รูปแบบ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
5	ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินผลงานกลุ่ม
เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	ผลงานถูกต้อง นำเสนออย่างเป็นหมวดหมู่ สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด	ผลงานถูกต้อง นำเสนออย่างเป็นหมวดหมู่ แต่ไม่สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด	ผลงานถูกต้อง นำเสนอไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด	ผลงานไม่ถูกต้อง นำเสนอไม่เป็นหมวดหมู่ ไม่สอดคล้องตรงตามประเด็นที่กำหนด
2. เนื้อหา และการแสดงความคิดเห็น	เนื้อหาครบถ้วน แสดงความคิดเห็นได้ตรงประเด็น ใช้คำกระชับได้ใจความ เข้าใจง่าย	เนื้อหาครบถ้วน แสดงความคิดเห็นได้ไม่ตรงประเด็น ใช้คำกระชับได้ใจความ	เนื้อหาไม่ครบถ้วน แสดงความคิดเห็นไม่ตรงประเด็น ใช้คำกระชับได้ใจความ	เนื้อหาไม่ครบถ้วน แสดงความคิดเห็นไม่ตรงประเด็น ใช้คำไม่กระชับและไม่ได้ใจความ
3. ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ	ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ สะกตคำถูกต้องทั้งหมด	ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ สะกตคำผิด 1 – 2 คำ	ประโยคสอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยไม่ฉีกคำ สะกตคำผิด 3 คำ	ประโยคไม่สอดคล้องกับเนื้อหา มีการเว้นวรรคโดยฉีกคำ สะกตคำผิดเกิน 4 คำ
4. รูปแบบ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	รูปแบบแปลกใหม่ มีความน่าสนใจ มีภาพประกอบ ใช้สีสัน หลากหลาย	รูปแบบแปลกใหม่ มีความน่าสนใจ แต่ยังไม่โดดเด่น ในการสื่อภาพ และสี	รูปแบบไม่แปลกใหม่ แต่ยังมีความน่าสนใจ	รูปแบบไม่แปลกใหม่ ไม่มีความน่าสนใจ
5. ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด งานมีความเรียบร้อยประณีต แสดงถึงความตั้งใจ	ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด งานมีความเรียบร้อย แต่ยังไม่ขาดความประณีต	ผลงานเสร็จไม่ทันเวลา เข้าไป 5 นาที งานมีความเรียบร้อย แต่ยังไม่ขาดความประณีต	ผลงานเสร็จไม่ทันตามเวลาที่กำหนด งานไม่เรียบร้อย ไม่ประณีต

แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม
เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ เลขที่ 4. ชื่อ เลขที่
2. ชื่อ เลขที่ 5. ชื่อ เลขที่
3. ชื่อ เลขที่ 6. ชื่อ เลขที่

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการนำเสนอของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความเหมาะสมของบทบาทการนำเสนอ				
2	เนื้อหาสาระสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด				
3	การใช้สื่อ และอุปกรณ์ประกอบการนำเสนอ				
4	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	16 – 20
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	11 – 15
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	6 – 10
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1 – 5

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม
เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความเหมาะสมของบทบาทการนำเสนอ	แสดงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม เสียงดังฟังชัด มีลีลาท่าทาง ประกอบดีมาก	แสดงบทบาทหน้าที่เหมาะสม เสียงดังปานกลาง มีลีลาท่าทาง ประกอบดี	แสดงบทบาทหน้าที่เหมาะสม เสียงเบา มีลีลาท่าทาง ประกอบพอใช้	แสดงบทบาทหน้าที่ ไม่เหมาะสม เสียงเบา ไม่มีลีลา ท่าทางประกอบ
2. เนื้อหาสาระ สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	เนื้อหาสาระ ถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดทุกข้อ	เนื้อหาสาระ ถูกต้อง สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด 3 ข้อ	เนื้อหาสาระ ถูกต้อง สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด 2 ข้อ	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด
3. การใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบการนำเสนอ	มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ สื่อให้เห็นภาพ ชัดเจน	มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ แต่ไม่โดดเด่น ในการสื่อภาพ	มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ บางอย่าง	ไม่มีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ ประกอบ การนำเสนอ
4. นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ ให้เข้าใจได้ชัดเจน ทำให้เกิดภาพ ทุกประเด็น	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ ให้เข้าใจได้ ทำให้เกิดภาพ 3 ประเด็นขึ้นไป	นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ พอให้เข้าใจได้ ทำให้เกิดภาพ 1 – 2 ประเด็น	นำเสนอผลงาน ไม่สร้างสรรค์ ใช้ภาษาสื่อความ ได้ไม่เข้าใจ ไม่เกิดภาพ ทุกประเด็น
5. การตรงต่อเวลา	นำเสนอผลงาน ตรงตามเวลาที่ กำหนด	นำเสนอผลงาน เกินเวลาที่กำหนด 1 นาที	นำเสนอผลงาน เกินเวลาที่กำหนด 2 นาที	นำเสนอผลงาน เกินเวลาที่กำหนด 3 นาทีขึ้นไป

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	บทบาทหน้าที่				
2	การมีส่วนร่วม				
3	การรับฟังความคิดเห็น				
4	ความรับผิดชอบ				
5	ผลสำเร็จของงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีมาก
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
1 – 5	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
เรื่อง ชวนคิดพินิจคุณค่านิราศภูเขาทอง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. บทบาท หน้าที่	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ สมาชิกไว้ชัดเจน	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 1 อย่าง	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 2 อย่าง	ไม่มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ของสมาชิก
2. การมี ส่วนร่วม	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคน มีส่วนร่วม ในการทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม
3. การรับ ฟังความ คิดเห็น	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น
4. ความ รับผิดชอบ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน
5. ผลสำเร็จ ของงาน	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก ทุกคนในกลุ่ม	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 4 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือ ของ สมาชิก 3 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 1 - 2 คน ในกลุ่มเท่านั้น

แผนการจัดการเรียนรู้ วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย ท 21102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นิราศภูเขาทอง เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 เรื่อง การแต่งกลอนนิราศ เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช 2564 ผู้สอน พระปลัดสภาพร ปุ่มเป่า

1. สาระสำคัญ

กลอนนิราศ เป็นคำประพันธ์ที่มีลักษณะบังคับเหมือนกลอนสุภาพ แต่ต่างกันว่ากลอนนิราศ
 ขึ้นต้นด้วยบทรับ และลงท้ายบทร้อยเอ็ด การแต่งกลอนนิราศจะต้องแต่งให้ถูกต้องตามลักษณะ
 บังคับของฉันทลักษณ์ จะเป็นการรักษามรดกทางภาษาของคนไทยให้อยู่สืบไป

2. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา
 ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
 อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์หลักการ และแต่งกลอนนิราศได้
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูแบ่งนักเรียนตามแถวที่นั่ง แล้วให้นักเรียนแข่งขันการต่อคำคล้องจองลักษณะต่อไปนี้ให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่ครูกำหนด เพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกแต่งกลอน โดยครูเปิดคำคล้องจองคำแรกบนสื่อมัลติมีเดีย เป็นการเริ่มต้นแข่งขัน ดังนี้

- 1) คำคล้องจอง 2 คำ เช่น นกน้อย คล้อยบิน กินลม
- 2) คำคล้องจอง 3 คำ เช่น คูให้ตี มีเพื่อนไป ไครมองหา
- 3) คำคล้องจอง 4 คำ เช่น ดอกไม้แสนสวย กล้วยไม้พันธุ์ไทย
- 4) คำสัมผัสอักษร 2 คำ เช่น ครั้นตรง เพื่อนพ้อง เรืองราว
- 5) คำสัมผัสอักษร 3 คำ เช่น สวยสดใส เจ็บใจจริง นอนแนนั่ง

2. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละแถว แถวที่ตอบได้ถูกต้องมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ และนักเรียนปรบมือให้กับเพื่อนที่ชนะในครั้งนี้ จากนั้นครูนำเสนอเนื้อหาโยงเข้าเรื่องการแต่งกลอนนิราศ

ขั้นสอน (40 นาที)

1. ขั้นสำรวจ (S - Survey) ครูเปิดตัวอย่างกลอนสุภาพ บนสื่อมัลติมีเดีย ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ดังนี้

ปากเป็นเอกเหมือนเสมณตรีให้คนเชื่อ	ฉลาดเหลือวาจาปรีชาฉาน
จะกล่าวถ้อยร้อยคำไม่รำคาญ	เป็นรากฐานเทิดตนพันลำเค็ญ
เลขเป็นโทโบราณท่านสั่งสอน	เร่งสั่งวรเวียไว้ใช้ว่าเล่น
การคำนวณควรชำนาญคุณหาเป็น	ช่วยให้เด่นดีนักหนารู้ท่าคน

2. ขั้นตั้งคำถาม (Q - Question) ให้นักเรียนสังเกตลักษณะฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ คือ จำนวนคำในแต่ละวรรค ลักษณะการสัมผัส สัมผัสอักษร สัมผัสสระ และเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรค

3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R1 - Read) ครูเปิดสื่อมัลติมีเดีย อธิบายความรู้เกี่ยวกับลักษณะของกลอนนิราศ และเปรียบเทียบกับกลอนสุภาพให้นักเรียนเข้าใจ จากนั้นนักเรียนสรุปความรู้ลงในใบงานที่แจกให้

4. **ขั้นจดบันทึก (R2 - Record)** ให้นักเรียนฝึกโยงเส้นสัมพันธ์จากบทประพันธ์ที่ครูกำหนดให้
ในใบงานให้ถูกต้องสมบูรณ์

5. **ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3 - Recite)** ให้นักเรียนจับคู่ และแต่งกลอนสุภาพเกี่ยวกับ
โรงเรียนของเรา จำนวน 2 บท แล้วบันทึกกลอนที่แต่งลงในใบงาน

6. **ขั้นวิเคราะห์ (R4 - Reflect)** ครูสุ่มเรียกคู่ของนักเรียน จำนวน 2 – 3 คู่ ออกมาอ่าน
กลอนสุภาพของตนเองตามที่ได้แต่งขึ้นให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันวิจารณ์
แสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป (10 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ประโยชน์ของการแต่งกลอนนิราศ และการนำไปใช้ให้เกิด
ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน แล้วบันทึกความรู้ลงในใบงาน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ หลักการ และแต่งกลอนนิราศได้	- ตรวจสอบใบงานเรื่อง การแต่งกลอนนิราศ	- ใบงานเรื่อง การแต่งกลอนนิราศ	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรม ของนักเรียน	- แบบสังเกต พฤติกรรมนักเรียน รายบุคคล	- นักเรียนร้อยละ 80 ได้คะแนนระดับ ดี

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การแต่งกลอนนิราศ
2. ใบงาน เรื่อง การแต่งกลอนนิราศ

7. บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหา /อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)
...../...../.....

ให้นักเรียนจับคู่ แล้วช่วยกันแต่งกลอนสุภาพเกี่ยวกับโรงเรียนของเรา จำนวน 2 บท

โรงเรียนของเรา

Blank writing area with horizontal blue lines for composing a poem.

ให้นักเรียนสรุปประโยชน์ของการแต่งกลอนสุภาพ

Blank writing area with horizontal dotted lines for summarizing the benefits of composing poems.

แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์
บทประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ เรื่อง โรงเรียนของเรา จำนวน 2 บท

รายชื่อผู้สมาชิก

1. ชื่อ เลขที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 2. ชื่อ เลขที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	รูปแบบ ฉันทลักษณ์				
2	เนื้อหา				
3	การใช้ภาษา				
4	ความสะอาด ความเป็นระเบียบ				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน โดยใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ 4, 3, 2, 1 ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ช่วงคะแนน	13 – 16
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ดี	ช่วงคะแนน	9 – 12
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ช่วงคะแนน	5 – 8
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ช่วงคะแนน	1– 4

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(พระปลัดสภาพร ปุ่มเป้า)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการแต่งคำประพันธ์
บทประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ เรื่อง โรงเรียนของเรา จำนวน 2 บท

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. รูปแบบ ฉันทลักษณ์	แต่งกลอนสุภาพ มีสัมผัสบังคับ ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์	แต่งกลอนสุภาพ มีสัมผัสบังคับ ไม่ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ 1 ส่วน	แต่งกลอนสุภาพ มีสัมผัสบังคับ ไม่ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ 2 ส่วน	แต่งกลอนสุภาพ มีสัมผัสบังคับ ไม่ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ เกิน 3 ส่วน
2. เนื้อหา	เนื้อหาที่น่าสนใจ มีความสอดคล้อง สามารถสื่อความ ได้ดี	เนื้อหาที่น่าสนใจ มีความสอดคล้อง แต่ยังไม่โดดเด่น ชัดเจน ในการสื่อความ	เนื้อหาขาด ความสอดคล้อง ไม่ชัดเจน แต่ยังสามารถ สื่อความได้	เนื้อหาขาดความ สอดคล้อง ไม่ชัดเจน และไม่ สามารถสื่อความ ให้ผู้อ่านเข้าใจได้
3. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาและ ถ้อยคำ ในการแต่งได้ อย่างเหมาะสม สื่อความได้มาก มีความไพเราะ	ใช้ภาษาและ ถ้อยคำ ในการแต่งได้ เหมาะสม แต่ไม่โดดเด่น ในการสื่อความ	ใช้ภาษาและ ถ้อยคำ ในการแต่ง ได้เหมาะสม แต่ขาดความ ไพเราะ	ใช้ภาษาและ ถ้อยคำ ในการเขียน ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถ สื่อความได้ ขาดความไพเราะ
4. ความสะอาด ความเป็น ระเบียบ	ทำงานสะอาด เรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดคำได้ ถูกต้องทุกคำ	ทำงานสะอาด เรียบร้อย เป็นระเบียบ สะกดคำผิด 1 คำ	ทำงานขาด ความสะอาด ไม่เป็นระเบียบ สะกดคำผิด 2 คำ	ทำงานขาด ความสะอาด ไม่เป็นระเบียบ และสะกดคำผิด เกิน 3 คำ

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. บทบาท หน้าที่	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ สมาชิกไว้ชัดเจน	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 1 อย่าง	มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ไม่ครบ ขาดไป 2 อย่าง	ไม่มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ ของสมาชิก
2. การมี ส่วนร่วม	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคน มีส่วนร่วม ในการทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ขาดการ มีส่วนร่วมในการ ทำงานกลุ่ม
3. การรับ ฟังความ คิดเห็น	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนยอมรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น
4. ความ รับผิดชอบ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 1 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 2 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน	สมาชิกในกลุ่ม 3 คน ไม่ทำงาน ตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย หลีกเลี่ยงงาน
5. ผลสำเร็จ ของงาน	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก ทุกคนในกลุ่ม	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 4 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือ ของ สมาชิก 3 คน ในกลุ่มเท่านั้น	เกิดจากความ ร่วมมือของสมาชิก 1 - 2 คน ในกลุ่มเท่านั้น

ภาคผนวก ญ

ตัวอย่างสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาพที่ 2 QR Code สำหรับสแกนเข้าสู่สื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาพที่ 3 หน้าปกของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาพที่ 4 หน้าต้อนรับของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาพที่ 5 หน้าคำนำของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

หน้า ก

คำนำ

สื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ร่วมกับวิธีการสอนแบบ SQ4R ในรายวิชาภาษาไทย ท 22102 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วยจำนวน 9 เรื่อง เวลา 10 ชั่วโมง

ผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสื่อมัลติมีเดียที่สร้างขึ้นนี้ จะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเป็นประโยชน์แก่ผู้สอน ตลอดจนผู้สนใจศึกษาทั่วไปอย่างดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขออภัยขอรับคำติชมเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาในโอกาสต่อไป

พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า
ผู้จัดทำ

ภาพที่ 6 หน้าคำชี้แจงของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

หน้า ค

ประวัติผู้จัดทำ

ข้อมูลโดยทั่วไป

ชื่อ - สกุล	พระปลัดสถาพร ปุ่มเป้า
วันเดือนปีเกิด	23 กันยายน 2538
สถานที่เกิด	จ.นครพนม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	92/3 ถ.พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก 65000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2562	พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2564	กำลังศึกษาระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาพที่ 7 หน้าประวัติผู้จัดทำสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สารบัญ	
เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
ประวัติผู้จัดทำ	ค
สารบัญ	ง
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติผู้แต่ง	1
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความเป็นมา และจุดมุ่งหมาย	9
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง รู้เรื่องราวนิราศภูเขาทอง	21

ภาพที่ 8 หน้าสารบัญ (1) ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สารบัญ	
เรื่อง	หน้า
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ตามรอยสถานที่นิราศภูเขาทอง	64
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ถอดรหัสคำศัพท์	75
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ	92
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ศิลปะการใช้คำในงานประพันธ์	105
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ขวนคิดพินิจคุณค่า	121
สื่อมัลติมีเดียประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การแต่งกลอนนิราศ	135

ภาพที่ 9 หน้าสารบัญ (2) ของสื่อมัลติมีเดีย วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาพที่ 10 หน้าปกสื่อมัลติมีเดีย เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาพที่ 11 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 2) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

หน้า 3

ประวัติสุนทรภู่

- พระสุนทรโวหาร มีนามเดิมว่า **ภู่**
- เกิดเมื่อวันที่ **26 มิถุนายน พ.ศ. 2329**
- เป็นบุตรของขุนศรีสังหาร (พลับ) และแม่ช้อย
- บิดามารดาหย่าร้างกันตั้งแต่วัยเด็ก
- ในวัยเด็กได้ศึกษาที่ **วัดชีปะขาว (วัดศรีสุदारาม)**
- มีภรรยา 3 คน คือ แม่จัน แม่ نیم และแม่ม่วง
- มีบุตรชาย 3 คน คือ พัด ตาป และนิล

ภาพที่ 12 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 3) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

หน้า 4

ประวัติสุนทรภู่

รัชกาลที่ 1
ถวายตัวเป็นข้าในกรม
พระราชวังหลวง

รัชกาลที่ 3
ออกจากราชการและ
ออกบวช จนถึงเวลาสึก

รัชกาลที่ 2
ได้รับบรรดาศักดิ์เป็น **ทูลสุนทรโวหาร**
เป็นกวีที่ปรึกษาในรัชกาลที่ 2
และต้องโทษเนรเทศมาจนจวนเจิน
ครองสติไม่ได้

รัชกาลที่ 4
ได้รับบรรดาศักดิ์เป็น
พระสุนทรโวหาร
จนถึงแก่กรรม รวมอายุได้ 70 ปี

ภาพที่ 13 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 4) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

หน้า 5

ประวัติสุนทรภู่

- ▶ พ.ศ. 2529 องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศยกย่องให้เป็น **บุคคลสำคัญของโลก** ด้านวรรณกรรม นับเป็นสามัญชนคนแรกที่ได้รับเกียรตินี้
- ▶ ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 ในวาระครบรอบ 200 ปีเกิด นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ อดีตรองนายกรัฐมนตรี ได้จัดตั้งสถาบันสุนทรภู่ขึ้น และกำหนดให้วันที่ 26 มิถุนายน ของทุกปี เป็น **วันสุนทรภู่**

ภาพที่ 14 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 5) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง

หน้า 6

ผลงานของสุนทรภู่

มีทั้งหมด 23 เรื่อง แบ่งเป็น 6 ประเภท ดังนี้

ประเภท	เรื่อง
นิราศ มี 9 เรื่อง	นิราศเมืองแกลง นิราศพระบาท นิราศภูเขาทอง นิราศวัดเจ้าฟ้า นิราศอิเหนา โคลงนิราศสุพรรณ รำพันพิลาป นิราศพระประธม และนิราศเมืองเพชร
นิทาน มี 5 เรื่อง	โคบุตร พระอภัยมณี ลักษณะวงศ์ สิงทไกรภพ และกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
บทเห่กล่อม มี 4 เรื่อง	บทเห่เรื่องจับระบำ กากี พระอภัยมณี และโคบุตร
สุภาษิต มี 2 เรื่อง	สวัสดิรักษา และเพลงยาวถวายโอวาท
เสภา มี 2 เรื่อง	ขุนช้างขุนแผน (ตอนกำเนิดพลายงาม) และพระราชพงศาวดาร
บทละคร มี 1 เรื่อง	อภัยนุราช

ภาพที่ 15 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 6) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

หน้า 7

ประโยชน์ของการศึกษาประวัติสุนทรภู่

- ▶ เพื่อยกย่อง และเชิดชูเกียรติให้กับกวีเอกของโลก
- ▶ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย อนุรักษ์เรื่องภาพยกกลอนในจิตของเยาวชน และผู้สนใจ
- ▶ เพื่อเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ รักษา และต่อยอด ในการเรียนภาษาไทย
- ▶ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพ เช่น นักเขียน เป็นต้น

ฯลฯ

ภาพที่ 16 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 7) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สื่อมัลติมีเดีย
วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

หน้า 8

ทบทวนความรู้

สุนทรภู่ ได้รับการศึกษาเบื้องต้น ณ ที่ใด	→	วัดศรีสุदारาม
สุนทรภู่มีบุตรกี่คน	→	3 คน
ภรรยาคนแรกของสุนทรภู่คือใคร	→	แม่จัน
ตำแหน่งสูงสุดของสุนทรภู่คือตำแหน่งใด	→	พระสุนทรโวหาร
นิราศที่สุนทรภู่แต่งขึ้นมาทั้งหมดกี่เรื่อง	→	9 เรื่อง

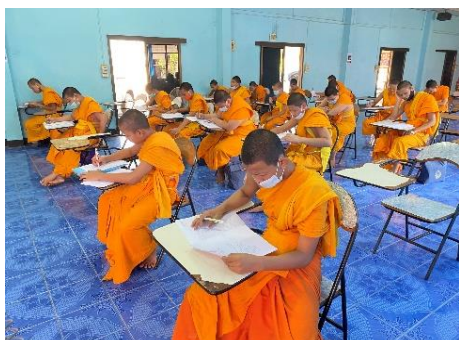
ภาพที่ 17 สื่อมัลติมีเดีย (หน้าที่ 8) เรื่องประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่) วรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคผนวก ฎ

ภาพการทดลองใช้ (Try - Out) กิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง

ภาพการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 18 การทดลองใช้ (Thy - Out) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เคยเรียนวรรณคดี เรื่องนิราศภูเขาทอง ผ่านมาแล้ว

ภาพที่ 19 การทดลองใช้ (Try - Out) หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบ 1:1 โรงเรียนหลวงพ่อเพชรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ภาพที่ 20 การทดลองใช้ (Thy - out) หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 1:100 โรงเรียนหลวงพ่อเพชรวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำนวน 23 รูป

ภาพที่ 21 การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (1) กับกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23 รูป

ภาพที่ 22 การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (2) กับกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23 รูป